

16.11.2016

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

20 – 2016

Kokousaika: 16.11.2016 klo 16.00 – 22.40

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

20 – 2016

Mötestid: 16.11.2016 kl 16.00 – 22.40

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

16.11.2016

---

291 §.....	6
Esityslistan asia nro 4	6
HALLINTOSÄÄNNÖN HYVÄKSYMINEN	6
Kaupunginjohtaja Pajunen	6
Valtuutettu Hakanen	8
Valtuutettu Hursti	10
Valtuutettu Soininvaara.....	10
Valtuutettu Relander	11
Valtuutettu Modig.....	12
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	12
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	13
Valtuutettu Modig (vastauspuheenvuoro)	13
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	14
Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	14
Kaupunginjohtaja Pajunen	15
Valtuutettu Ingervo.....	15
Valtuutettu Kolbe	16
Valtuutettu Männistö	17
Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	19
Valtuutettu Bogomoloff (vastauspuheenvuoro)	20
Valtuutettu Ikävalko	20
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)	22
Valtuutettu Kivekäs	22
Valtuutettu Perälä	23
Valtuutettu Muttilainen	24
Valtuutettu Perälä (vastauspuheenvuoro).....	25
Valtuutettu Ahola	25
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	26
Valtuutettu Abdulla.....	26
Valtuutettu Holopainen	27
Valtuutettu Abdulla (vastauspuheenvuoro)	28
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	28
Valtuutettu Ikävalko	28
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	29
Valtuutettu Hursti	30
Valtuutettu Hakanen	30
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	31
Valtuutettu Abdulla (vastauspuheenvuoro)	32
Valtuutettu Perälä (vastauspuheenvuoro).....	32
Valtuutettu Puhakka.....	33
Valtuutettu Hakanen	34

16.11.2016

---

292 §.....	34
Esityslistan asia nro 8	34
VUOKRAUS- JA MYYNTIPERUSTEIDEN VAHVISTAMINEN ASUINKERROSTALOTONTEILLE ROIHUVUORESSA (TONTIT 43233/6 JA 7)	34
Valtuutettu Hakanen	35
Valtuutettu Nyholm	35
Kaupunginjohtaja Pajunen	35
Valtuutettu Nyholm	36
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	36
Valtuutettu Nyholm (vastauspuheenvuoro).....	36
Valtuutettu Modig (vastauspuheenvuoro)	36
Apulaiskaupunginjohtaja Sinnemäki	37
Valtuutettu Hakanen	38
Valtuutettu Hakola	38
Valtuutettu Tuomas Rantanen	39
Ledamoten Månsson	40
294 §.....	40
Esityslistan asia nro 10	40
VALTUUTETTUIJEN THOMAS WALLGRENIN JA VERONIKA HONKASALON ALOITE HÄTÄMAJOITUKSEN JÄRJESTÄMISESSÄ NOUDATETTAVASTA OHJEISTUKSESTA	40
Valtuutettu Vesikansa	40
Valtuutettu Mari Rantanen	42
Valtuutettu Vesikansa (vastauspuheenvuoro)	43
Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)	43
Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)	43
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	43
Valtuutettu Hyttinen	44
Valtuutettu Kantola	44
Valtuutettu Jalovaara	44
Valtuutettu Villo.....	44
Valtuutettu Sevander	45
Valtuutettu Hursti	45
Valtuutettu Mari Rantanen	46
Valtuutettu Asko-Seljavaara	46
Valtuutettu Tuomas Rantanen	46
Valtuutettu Hakanen	47
Valtuutettu Muttilainen	47
Valtuutettu Nyholm	48
Valtuutettu Stranius	48

16.11.2016

Valtuutettu Hursti	49
Valtuutettu Razmyar	49
Valtuutettu Lindell	49
Ledamoten Månsson	50
Valtuutettu Mari Rantanen	50
Valtuutettu Hyttinen	51
Valtuutettu Razmyar	51
Valtuutettu Vesikansa	52
Valtuutettu Stranius	52
Valtuutettu Nyholm	53
Valtuutettu Honkasalo.....	54
Valtuutettu Torsti.....	55
Valtuutettu Mithiku	56
Valtuutettu Vuorjoki.....	57
Valtuutettu Kantola	58
Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)	59
Valtuutettu Abdulla.....	60
Valtuutettu Razmyar	60
Valtuutettu Abib	61
Valtuutettu Hyttinen	61
Valtuutettu Puhakka.....	62
Valtuutettu Hursti	63
Valtuutettu Vuorjoki.....	64
Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)	65
Valtuutettu Kantola	65
Valtuutettu Arhinmäki.....	65
Valtuutettu Kantola (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Lindell	66
Valtuutettu Vesikansa	66
Valtuutettu Kantola (vastauspuheenvuoro).....	67
295 §.....	67
Esityslistan asia nro 5	67
HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODEKSI 2017 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSIKSI 2017–2019.....	67
Kaupunginjohtaja Pajunen	67
Valtuutettu Pakarinen	72
Valtuutettu Kivekäs	75
Valtuutettu Torsti.....	77
Valtuutettu Honkasalo.....	80
Valtuutettu Hyttinen	83
Ledamoten Rantala	85

16.11.2016

Valtuutettu Peltokorpi.....	88
Valtuutettu Ebeling.....	91
Valtuutettu Hakanen	93
Valtuutettu Hursti	95
Valtuutettu Rautava	97
Valtuutettu Muttilainen	98
Valtuutettu Vuorjoki.....	99
Valtuutettu Krohn	100
Valtuutettu Holopainen	102
Valtuutettu Asko-Seljavaara	103
Valtuutettu Huru.....	104
Valtuutettu Mäkimattila	106
Valtuutettu Pelkonen.....	106
Valtuutettu Mari Rantanen	107
Valtuutettu Rissanen.....	108
Valtuutettu Mäki.....	109
Valtuutettu Mithiku	110
Valtuutettu Raatikainen.....	111
Valtuutettu Anttila.....	112
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	113
Valtuutettu Laaninen.....	114
Valtuutettu Hakanen	114
Valtuutettu Kantola	115
Valtuutettu Nyholm	115
Valtuutettu Bogomoloff	116
Valtuutettu Vesikansa	117
Valtuutettu Enroth	118
Valtuutettu Abdulla.....	119
Valtuutettu Huru.....	119
Valtuutettu Lovén.....	120
Valtuutettu Vuorjoki.....	120
Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)	121
Valtuutettu Sevander (vastauspuheenvuoro).....	121
Valtuutettu Bogomoloff (vastauspuheenvuoro)	121
Valtuutettu Muttilainen	121

16.11.2016

---

291 §

Esityslistan asia nro 4

HALLINTOSÄÄNNÖN HYVÄKSYMINEN

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minullakaan ei tuo nappi toiminut, että en saanut pyydettyä puheenvuoroa.

Olemme asiakohdan ”Hallintosäännön hyväksyminen” äärellä tällä hetkellä, ja muutama sana johtamisjärjestelmäuudistuksesta, sen etene misestä, tästä päätösesityksestä. Minulla on kalvopohjia, joita on useita. Tämä materiaali on teidän käytössänne. En käy niitä aivan tarkasti läpi, koska pitkälti ne perustuvat päätösesityksen perusteluihin, mutta pikaisesti käyn tämän kokonaisuuden kuitenkin läpi.

Johtamisjärjestelmäuudistus on astumassa voimaan, niin kuin kaikki tiedämme, 1.6.2017, ja tässä voi ehkä sanoa, että nyt on kolmas valtuustotasoinen päätöskierros tänään edessämme. Edellinen valtuuston päätös oli 22.6., jolloin tuossa sitten päätösesityksessä on todettu nämä sen päätöksen asiat. Tuossa myöhemmin todetaan päätösesityksessä, en lue näitä sanatarkasti, mutta mitä esimerkiksi johtavat viranhaltijat voivat tehdä hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä päätöksiä ennen niiden voimaan tuloa ja niin edelleen.

Sitten päätöksen esityksen lopussa on ehdotus siitä, mitä kaupunginhallitus tulisi tekemään täytäntöönpanon yhteydessä. Siellä ehkä keskeistä on todeta ja muistaa se, että johtamisen jaosto jatkaa tämänkin päätöksen jälkeen luottamushenkilöelimenä, joka ohjaa ja seuraa uudistuksen toteuttamista. Tekee myös sitten päätöksiä, jotka kuuluvat luottamushenkilöelimille, joita ei vielä ole perustettu, jotka eivät ole aloittaneet toimintaansa.

Hallintosääntöä tullaan vielä kevätkaudella käymään kertaalleen läpi, ja siitä saattaa seurata, että yhden kerran vielä hallintosääntö tulee valtuuston päätettäväksi, mutta silloin on kysymys siitä, että vain varmis-

16.11.2016

---

tamme, että laaja materiaali on sellainen, että siellä ei ole virheitä tai sisäisiä ristiriitaisuuksia.

Merkittävä asia tuossa kohtana 4 on se, että toimi- ja neuvottelukuntien asettamispäätökset valmistellaan kesällä 2017 nimitettävällä kaupunginhallitukselle. Eli merkittävä kokonaisuus ennen kaikkea, kun mietitään sitä luottamushenkilöiden määrää, joka tulevassa johtamisjärjestelmässä on mukana.

Sitten hallintosäännön muutoksia, joita tässä on listattu, en käy niitä erikseen läpi, mutta ne ovat kaikki teidän käytettävissänne.

Eräitä sisällöllisiä huomioita kuitenkin. Kaupunkiympäristön toimialalla rakennusten ja yleisten alueiden jaoston tehtävä koskee useita palvelukokonaisuuksia. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla jaostojen tehtävänä avustusten jakaminen lautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti, ja kulttuuripalvelukokonaisuuden tehtävät on koottu kokonaisuuteen siirtyvien virastojen tehtävistä. Kasvatus- ja koulutustoimialalla koulujen ja lukioden johtokunnat on lisätty. Sitten tässä päätösesityksessä tai siihen sisältyvässä hallintosäännössä on tehty nimikemuutoksia, joita en erikseen lue.

Toimivaltaan liittyviä sisällöllisiä huomioita, totean seuraavaa, että kaikilla toimialoilla täytäntöönpanon toteuttamiseen ja hallinnolliseen toimivaltaan tai toimielinrakenteen muutokseen liittyvää toimivaltaa on valmisteltu siirrettäväksi toimielimeltä viranhaltijan. Perusteena myös nykykäytännön mukaisen delegoinnin vahvistaminen, ja siitä muutamia esimerkkejä.

Vielä lopuksi muita sisällöllisiä huomioita tästä päätösesityksestä. Kaupunkiympäristön alalla erillisistä liikennesuunnitelmapäätöksistä päätetään luopua toiminnan sujuvoittamiseksi, ja ympäristösuojelumääräykset ? nyt valtuustolla. Korkeasaaren eläintarhan asema on tärkeätä huomata, että sitä ei ole vielä tässä päätösesityksessä määritelty.

Tuossa kuvassa näette kaupungin organisaatiomallin 1.6.2017 alkaen.

Vielä muutama sana organisaatiossa tehtävissä päätöksistä, jotka koskevat nyt meneillään olevaa valmistelua ja jonkin verran vielä loppuvuoden valmistelua myös. Hallintosääntöhän on kaupunginvaltuustotason päätösasia. Palvelukokonaisuuksista päättävät organisaatiossa lautakunnat, mutta kun niitä ei ole, nämä päätökset menevät siis johtamisen jaostolle. Sitten yksiköistä, tiimeistä koskevat toimintasääntöpäätökset ovat toimialajohtajien päätöksiä. Näin ollen kun katsoo, mitä tässä syksyn aikana on tapahtunut näillä eri päätöstasoilla, hallinto-

16.11.2016

---

sääntövalmistelu on tuossa taululla tai seinällä olevan kaavion mukaisesti käynyt siis sekä johtamisen jaoston että kaupunginhallituskäsittelyn läpi ja on tänään siis kaupunginvaltuuston päätettävänä.

Palvelukokonaisuuksista johtamisen jaosto on tehnyt nuo seuraavalla tasolla olevat päätökset 4:n eri toimialan suhteen. Toimintasäännöistä on tarkoitus päättää niin, että toimialajohtajat tekisivät päätökset ennen vuodenvaihdetta, mutta nämä päätösesitykset tulevat johtamisen jaoston käsittelyyn tuossa esitetyllä aikataululla eli marraskuun lopussa, joulukuun alussa.

Tuossa vielä palvelukokonaisuuksien organisaatiotason valmistelutilanne eli nämä johtamisen jaoston päätökset, jotka äsken jo mainittiin.

Mitä sitten tästä eteenpäin? Ensinnäkin on merkittävää todeta se, että sekä valmistelussa että päätöksenteossa on käytännössä kokonaisuudessaan noudatettu sitä aikataulua, joka silloin alkuvuonna asetettiin, voi sanoa päivälleen, ja näin olleen syyskauden päätökset näyttäisivät tulevan tehdyiksi kaikki ajallaan, ja osin ne on siis jo tehtykin. Tämä tarkoittaa sitä, että vuodenvaihteen jälkeen voimme keskittyä henkilöstösiirtoihin, järjestelmämuutoksiin ja kaikkeen siihen, mitä on tehtävä ennen kuin varsinainen toiminta alkaa.

Tässä yhteydessä haluan esittää lämpimät kiitokset niin luottamushenkilöille kuin kaikille valmisteluun osallistuneillekin siitä, että todellakin Helsingin kaupungin kannalta historiallisen suuri organisaatiomuutos on valmistelun ja päätöksenteon osalta todellakin sujunut näin aikataulun mukaisesti ja muutenkin erittäin hyvin. Kiitoksia kaikille, ja tässä päätösesitys oli keskeiseltä sisällöltään.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä ehdotus uudeksi hallintosäännöksi keskittää entistä enemmän valtaa entistä pienemmälle porukalle. Kutakuinkin kaikki ne uhkakat, joista täällä keskusteltiin kesäkuussa uuden johtamisjärjestelmän osalta, ovat toteutuneet. Sen sijaan ne toiveet, joita jotkut elättelivät virkamiesvallan rajoittamisesta ja jaostojen roolista lautakuntia korvaavina päätöseliminä, ovat jääneet juuri niin tyhjän päälle kuin jo silloin epäiltiin.

Hallintosääntöön liittyy monia ja monentasoisia ongelmia. Tämä ehdotus lisää johtavien virkamiesten, paitsi kansliapäällikön ja toimialajohta-

16.11.2016

---

jien, myös pienempien yksiköiden johtavien virkamiesten valtaa. Tämä lopettaa suurimman osan lautakunnista ja vähentää luottamushenkilöiden mahdollisuuksia ohjata toimintaa muodostamalla jättikokoisia toimialoja. Hallinnollis-taloudellinen ohjaus syrjäyttää yhä enemmän asiantuntemukseen, asukkaiden tarpeisiin ja toiminnan sisältöön perustuvan johtamisen.

Toiminnan ohjaamista ja demokratiaa ei todellakaan lisää se, että lopetetaan esimerkiksi kaupunkisuunnittelulautakunta, asuntolautakunta, ympäristölautakunta, nuorisolautakunta, varhaiskasvatuslautakunta sekä kulttuuri- ja kirjastolautakunnat. Muut kuin pari lakisääteistä jaostoa ovat lähinnä lausuntoja antavia tai valitusten, lupahakemusten ja avustusten käsittelyä varten, vailla esimerkiksi budjettivaltaa.

Helsinki olisi voinut toimia uuden kuntalain pohjalta edelläkävijänä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien, lähidemokratian ja työpaikkademokratian kehittämisessä. Asukkaiden osallistumisesta tässä 70 sivun paperinivaskassa on yksi sivu, ja siinä ei esitetä käytännössä yhtään mitään uutta. Työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksista ei ole edes sen vertaa.

Työllistämistoimikunnan lopettaminen uhkaa alistaa kaupungin omat työllisyystoimet elinkeinopolitiikalle ja yritysten tukemiselle. Aikomus sijoittaa vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto sote-viraston alaisuuteen kaventaa niiden roolia ja jättää auki, mikä niiden asema on sitten, jos sote-palvelut siirtyvät pois kaupungin tehtävistä. Tietokeskusta, kaupunginarkistoa ja eräitä muita ei tässä enää ole olemassa omina yksiköinä.

Kaiken kaikkiaan on hämmästyttävää, miten pormestarimalli ja kaupunginhallituksen ryhmille luvatut palkalliset luottamustoimet ovat sivuuttaneet asukasnäkökulman ja demokratian hallintosäännön valmistelussa. Voi sanoa, että halvalla menee, kun lautakuntajärjestelmän laaja alasajo on myyty kaupunginhallituksen ryhmille lupaamalla, että ne saavat kaikki jollain tavalla palkatun tai mukavaa kunnon palkkiota nauttivan hallituspaikan. Voi olla, että pormestarin paikkoja nyt hamuavat huomaavat vaalien jälkeen todellisen esittelyvallan, sisältöjen johtamisen keskittyneenkin ihan jonkin muualle, johtaville virkamiehille.

Ehdotan, että valtuusto palauttaa esityksen uudelleen valmisteltavaksi niin että turvataan lautakuntien riittävä määrä, selvitetään uudelleen toimialojen ja yksiköiden määrittelyä, vahvistetaan asukkaiden ja henkilöstön vaikutusmahdollisuuksia sekä selvitetään sote- ja maakuntahallinnon uudistuksen vaikutukset kaupungin hallintoon.

16.11.2016

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ei tuohon nyt oikein paljoa viitsi mitään lisätä pitkittääkseen tätä tilaisuutta. Eli esitys ei turvaa lautakuntien riittävää määrää, ja siellä tulee päällekkäisyyksiä olemaan, että asioita jonkun puolesta jää jonkun jalkoihin, kuten myös sosiaali- ja terveyslautakunnassa tahtoo se so-puoli aina jäädä te-puolen jalkoihin, ja näin ollen kannatan palautusta.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä en ole tähän esitykseen hirveän tyytyväinen ihan eri syistä kuin mistä tuossa palautuskeskustelussa oli kyse. Minusta on luottamusmiesten vaikutusvallan lisäämistä se, että nämä hyvin siiloutuneet ja hajanaiset lautakunnat yhdistetään isommiksi ja toimivaltaisemmiksi. Itse olen ollut kaupunkisuunnittelulautakunnassa, ja se on kuin siamilainen kaksonen kiinteistölautakunnan kanssa, koska se tekee saman asian 2:ta puolta, mutta kun se on eri lautakunta, se ei pysty tekemään koordinoitua politiikkaa, ja silloin tietysti valta tulee niille virkamiehille, jotka pystyvät yhdistämään nämä 2 lähestymistapaa.

Se, mistä olen huolissani, on oikeastaan, miten meidän virkamieshallintomme tässä käy nyt. Helsingin virkamieshallinto on ollut 60 vuotta ihan samassa tilassa jatkuvasti, mikä tarkoittaa, että kyllä silloin 1950-luvun alussa osattiin olla kaukonäköisiä, jos osattiin tehdä sellainen hallinto, joka pelittää vielä 2000-luvulla. Aika paljon on tullut ulkopuolista kritiikkiä, esimerkiksi hallintotieteilijöitten kritiikkiä sitä kohtaan, että Helsinki on aivan omassa luokassaan vanhanaikaisuudessaan siinä, miten kunnallishallinto on täällä toteutettu. No, jos emme olisi näin varakas kaupunki, huonosti meidän olisi tässä tämän sanotaan aika jäykän hallinnon kanssa tehty.

Nyt voi olla, että tämä vähän siirtyy tästä eteenpäin – 1950-luvulta 1960-luvulle – mutta ei tämä ole modernia hallintoa, mitä tässä ollaan tekemässä. Kaikki muut kunnat ovat tässä asiassa paljon pidemmällä, ja kun itse olen viime aikoina tutustunut myös yritysten hallintoon, niin kyllä kadehtii sitä, kuinka paljon paremmin yrityksissä voidaan tehdä päätöksiä.

Yksi meidän ongelmamme on se, että meillä on kovin monta hallinnon tasoa. Meillä on sanottu, että meillä on seitsenportainen hallinto, siis 7

16.11.2016

---

hallinnon tasoa, ja mitä tässä tehdään? Tässä lisätään yksi hallinto lisää, kun niitä olisi pitänyt poistaa. En voi kertakaikkisesti ymmärtää tätä, että hallinnon tasoja saadaan tähän lisää. Jostain syystä olen saanut tästä kritiikkiä erityisesti kirjaston osalta, jossa siis tulee kirjaston yläpuolelle yksi jokseenkin tarpeeton virkamiesporras lisää. Nyt kirjastolla on sitten yksi johtaja, joka johtaa koko kirjastoa ja tuntee sen alan, ja toinen, joka tekee siitä varsinaiset päätökset eikä varsinaisesti yhtä hyvin tunne sitä alaa. Kun hallinnon portaita on yksi lisää, kaikki on vähän tahmeampaa ja kestää kauemmin.

Enkä pysty myöskään ymmärtämään sitä ajatusta, että kulttuuritoimenkin alalla kaikki kehittämissuunnitelmat on päätetty, että ne ovat taloushallinnon, siis revisioreitten, tekemiä, koska voisi kuvitella, että kulttuurissa innovatiivisuutta on jossakin muuallakin kuin taloushallinnossa, ja ehkä saattaa olla jopa enemmän. Ymmärrän, että siellä, missä käytetään paljon rahaa ja innovaatiot voivat tulla hyvin kalliiksi, toiminnan suunnittelu on aika tiukasti taloushallinnon käsissä, mutta en kulttuurialalla ymmärrä tätä lainkaan.

Valtuutettu Relander

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Toimialauudistus virtaviivaistaa kaupungin hallintoa monilta osin, vaikka tietysti haluamme kaikki huomioida vanhan kollegamme Soininvaaran esittämät varaukset, ja se lisää myös poliittista ohjausta, ja tämä on tervetullutta. Tältä osin valtuusto jättää jälkeensä toimivamman ja paremmin hallitus kaupungin.

Mutta uudistuksen mittakaavasta johtuen me emme ole ehtineet arvioida sinänsä hienon himmelin jokaista yksityiskohtaa aivan riittävästi, ja tästä syystä rakenteeseen on jäänyt joitain ongelmia. Tässä nyt palaan oikeastaan siihen, mitä Osmo äsken sanoi. Nimittäin kun kokonaisuutta arvioidaan Helsingin kaupunginkirjaston näkökulmasta, voimme havaita seuraavia ongelmia: Kirjasto on kaupungin sisäisen kyselyn mukaan suosituin yhteistyökumppani toimialojen rajat ylittävissä hankkeissa. Kirjaston mahdollisuuksia sopia yhteistyöstä itsenäisesti on syytä varjella. Kirjaston kehittyminen yhä monipuolisemmaksi ja asukkaiden yhteiseksi tilaksi edellyttää mahdollisuutta tehdä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Siellä ovat monet muut toimialat jonossa odottamassa, että ne pääsevät tekemään yhteistyötä kirjaston kanssa, ja tästä pitäisi pystyä sopimaan kirjaston kanssa.

16.11.2016

Mutta tämän nykyisen mallin mukaan kirjastotoimen johtaja toimisi osana toimialaansa ylemmän virkamiehen alaisuudessa, ja tällöin kirjastolla olisi tavallaan 2 johtajaa, joista toinen on pätevä, mutta sillä toisella on valta neuvotella, sopia ja esittää yhteisiä hankkeita muille.

Esitän, että selvitetään, millä keinoin mainitut ongelmat olisi mahdollista korjata niin, että kirjaston toimintakyky säilyy parhaalla mahdollisella tavalla, että se jatkossakin pystyy tarjoamaan kaupunkilaisille laadukkaita palveluita.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Tämä oli ponsi.

Valtuutettu Modig

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan Relanderin pontta.

Minun puheenvuoroni liittyy tähän johtamisjärjestelmän uudistukseen laajemmin. Nyt kun kunnallisvaalit ovat tulossa ja varmaan kaikissa puolueissa on sama tilanne, että nyt haetaan ehdokkaita tuleviin vaaleihin, olen vain yhtäkkiä tajunnut sen, että jos itselle nyt jo jonkun verran kokemusta kaupungin luottamushenkilönä toimimisesta omaavana on vaikea hahmottaa, miltä se arki näyttää luottamushenkilöille vaalien jälkeen, niin se on kyllä uudelle ehdokkaalle, ehdokkaaksi asettuvalle todella, todella vaikeata.

Ei ole oikein tietoa siitä... Jos vanhaa järjestelmää miettii, pystyy päätelemään, että ehkä tällaisen lautakuntapaikan saa, ehkä se tarkoittaa näin paljon kokouksia ja siitä saa tällaisen kokouspalkkion. Nyt tätä kuvaa ei ole olemassa, ja se pahimmillaan estää, että joku ei uskalla lähteä ehdolle. Joten toivon, että hyvissä ajoin ennen vaaleja me osaamme kaupunkina viestiä hyvin selkeästi näille kaupunkilaisille, jotka harkitsevat sitä, lähtisikö ehdolle ja lähtisikö kaupungin luottamushenkilöksi, että mikä on se arki, mihin sinä olet tulossa, että voi päätellä, sopiiko se yhteen töidesi, perheesi, tulotasosi kanssa, että mistä on kyse. Tällaisen toiveen kyllä johtamisen jaostolle ja kaupungin johdolle esittäisin.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

16.11.2016

Olen valtuutettu Modigin kanssa aivan samaa mieltä siitä, että meidän pitäisi viimeistään nyt jo tämän vuoden puolella saada tietää, mitä luottamusmiespaikkoja täällä sitten on tulossa. Sitten ihmiset eivät myöskään osaa varautua siihen, mihin he voivat päästä, koska ihan tavallinen ehdokas ei ajattelekaan, että hän pääsisi kaupunginhallitukseen.

Sitten siellä on sellaisia lapsuksia tässä esityksessä, joka meille on jaettu, niin kuin esimerkiksi että kaikki pormestarit ovat puheoikeutettuja. Totta kai ne ovat puheoikeutettuja, jos ne ovat kerran valtuutettuja. Täytyisihän se selventää sitten, että nehan ovat puheoikeutettuja ja myös äänioikeutettuja.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Jos tämä ehdotus hyväksytään, kyllä valtuutettu Modig ja Asko-Seljavaara lähettävät erittäin selvän viestin mahdollisille tuleville kunta-vaaliehdokkaille: teille ei ole todennäköisesti mitään sijaa sellaisessa lautakunnassa, joka päättää asioista. Parikymmentä lautakuntaa, johtokuntaa lakkautetaan, tilalle tulee muutama jaosto, joista yhdelläkään ei ole budjettivaltaa lukuun ottamatta paria lakisääteistä opetusviraston suomen- ja ruotsinkielistä jaostoa. Kyllä tässä pitää nyt olla rehellinen ja kertoa, että ollaan tekemässä muutosta, jolla suurin osa luottamuspaikoista katoaa tästä kaupungista sellaisina paikkoina, joissa ihminen voi olla mukana päättämässä eikä vain sivusta lausuntoja ja toiveita esittämässä.

Valtuutettu Modig (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan valtuutettu Hakaselle todeta, että tässä nyt ei ole kyse mistään valtuutettujen Modig ja Asko-Seljavaara viestinlähettelystä, vaan tässä on kyse Helsingin uudesta johtamisjärjestelmästä ja tämän valtuuston kaupungin korkeimpana päättävänä elimenä yhdessä tekemästä ratkaisusta. Paheksun hieman teidän sanavalintojanne, valtuutettu Hakanen.

En voi olla sanomatta teille sitä, että en kyllä pidän minään itseisarvona sitä, että meillä on mahdollisimman monta lautakuntaa tai johtokuntaa, vaan kyse on siitä, mitä ne tekevät ja mikä on se tosiasiallinen päätös-

16.11.2016

---

valta ja vaikutusmahdollisuus, joka niissä on. Ei se voi olla se itseisarvo, että niitä on mahdollisimman monta. Ei se itsessään takaa demokratiaa yhtään sen paremmin. En väitä, ettei tässä uudessa järjestelmässä olisi ongelmia, ja meidän tulee hyvin avoimesti seurata, kun me lähdemme tätä paperille kirjoitettua mallia nyt käytännössä toteuttamaan, miten se toimii. Mutta kyllä luottamustehtäviä on jaossa.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En ole väittänyt, että pitää olla mahdollisimman paljon lautakuntia, mutta luulen, että jokainen meistä, joka katsoo tätä esitystä avoimin silmin ja vähänkään kriittisesti pohtii, voi todeta sen, että niiden elinten määrä, joissa tehdään oikeita päätöksiä aikuisten oikeasti, romahtaa, ja että jäljelle jää 4 isoa megalautakuntaa, joiden työlista, toimiala on niin jättimäinen, että niiden jäsenet tuskin kykenevät edes seuraamaan koko sen toimialan tapahtumia ja tarpeita ja kehitystä. Silloin eivät suinkaan mahdollisuudet ohjata kehitystä parane, vaan ne heikkenevät.

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitoksia avusta. Täällä eivät näköjään oma näyttö ja nappulat toimineet niin että olisin saanut itse auki puheenvuoron.

Tästä lautakuntien, jaostojen ja johtokuntien määrästä on käyty tämän prosessin aikana erittäin paljon keskustelua, ja siitä on neuvotteluissa neuvoteltu näiden viimeisten vuosien aikana useita kertoja. Tunnustan ja tunnistan varsin hyvin sen tuskan, jota tähän asiaan liittyy, mutta samalla olen täsmälleen samaa mieltä valtuutettu Modigin kanssa siitä, että itseisarvo ei ole se, kuinka paljon meillä on luottamushenkilöitä toimimassa eri tehtävissä.

Nimittäin riskinä on myös se, että me perustamme sellaisia toimielimiä, joilla ei ole aitoa valtaa, ja ymmärsin, että valtuutettu Hakanenkin vaati nimenomaan sitä, että toimielimillä pitää olla aitoa päätösvaltaa, ja hän puhui myös budjettivallasta. Jos luottamushenkilölle ei ole valtaa, mutta on mandaatti, se voi myös olla pidemmän päälle turhauttavaa.

Toisaalta on ajateltava myös niin, että tämä ei ole vielä lopullinen totuus siitä, mikä tilanne tulee muutaman vuoden päästä olemaan. Itse

16.11.2016

---

ainakin suhtaudun sillä tavalla, että kun meillä uusi organisaatio aloittaa toimintansa, niin jossain vaiheessa me arvioimme sitä, kuinka toimiva se on ja tarvitseeko meidän tehdä siihen muutoksia.

Toisaalta on hyvä muistaa, että kaupunginvaltuutettu tai kaupunginhallituksen jäsen, niin hänen toimialaansa kuuluu kaikki mahdollinen kaupungissa. Lautakunnissa se on kuitenkin huomattavasti rajatumpaa, mihin asioihin perehdytään, vaikka lautakunta olisi koko toimialan mittainen.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Useammassakin puheenvuorossa on viitattu toimi- ja neuvottelukuntien asettamispäätökseen, joka siellä päätösesityksen perusteluissa on kaupunginhallituksen kehotuksiin kirjattu 4. kohtana. Ja näin todellakin on, että siis tarkoitus on, että varsinaiset päätökset tekee tuleva kaupunginhallitus, joka aloittaa kesäkuussa toimintansa. Mutta tämä ei tietenkään tarkoita sitä, etteikö valmistelu tapahtuisi hyvissä ajoin. Eli oikeastaan välittömästi kun palvelukokonaisuuksia koskevat päätökset ja toimintasääntöä koskevat päätökset on tehty, niin silloin ovat olemassa keskeiset lähtökohtatekijät toimi- ja neuvottelukuntien asettamispäätösten valmistelulle, ja tarkoituksena on, että tästä valmistelusta informoidaan ainakin johtamisen jaostoa ja tarvittaessa muitakin poliittisia toimielimiä kevään aikana niin että poliittisilla ryhmillä on riittävän tarkka tieto niistä valmistelussa ilmenneistä tekijöistä, jotka on syytä ottaa huomioon, kun varsinaista päätöstä tehdään. Eli silloin ymmärtääkseni meillä on pitkälle oleva käsitys jo alkukevään puolella siitä, minkälaisiksi nämä toimi- ja neuvottelukunnat saattaisivat muodostua. Mutta korostan sitä, että varsinainen päätös on vasta seuraavan valtuuston valitsemalla kaupunginhallituksella.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen edelleen huolissani yhdistyvien lautakuntien vähäisyydestä ja valtavista asiamääristä ja sitä kautta vallan keskittymisestä pienelle joukolle luottamushenkilöitä. Kuka siitä hyötyy eniten? Siellä syltlytehdas.

Käytännössä kiinteistö- ja kaupunkisuunnittelun ollessa samassa megalautakunnassa on suuri riski, että siitä tulee korruptiolautakunta ja

16.11.2016

---

että käytännön pakosta asioita delegoidaan erittäin paljon virkamiehille. Johtamisen järjestelmässä virkamiesten valta tulee kasvamaan ja samalla tietenkin osa valtuutettujen vaikuttamisvalta vähenee, sillä asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon liittyviä luottamuspaikkoja ei riitä edes tuleville valtuutetuille. Jotkut valtuutetut taas tulevat läikähtymään megaluottamustehtäviensä määrän kanssa. Tavoitteena oli muistaakseni valtuuston vallan kasvattaminen eikä virkamiesten vallan kasvattaminen.

Sote-asiat ovat vielä hyvin levällään, ja siitä tulee lautakunta, johon ilmeisesti tulee hyvin vähän asioita verrattuna muihin lautakuntiin, ja silti sielläkin on riski, että sosiaalisektorin asiat jäävät terveyssektorin jalkoihin, kuten nykyäänkin on.

Toivon todella, että huoleni johtamisjärjestelmän ongelmapesäkkeistä osoittautuu aiheettomaksi. Toivon, että megalautakunnat eivät poteroиду siten, että eivät tee kunnolla yhteistyötä toistensa kanssa. Toivon myös, että hyvinvointiin ja ongelmien ennaltaehkäisyyn panostetaan jatkossa nykyistä vahvemmin kaikissa uusissa yksiköissä yli näiden toimialarajojen niin kirjaston kuin muidenkin maksuttomien hyvinvointipalvelujen osalta.

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tietysti vain aika näyttää, minkä merkityksen tämänkaltaiset hallintouudistukset saavat niin sanotussa pitkässä juoksussa. Helsingin on tavattoman perinteinen koneisto, jonka historiallinen juuristo – siis tämä jako virkamieskunta ja luottamusmiëshallinto – palautuu lähes 150 vuoden taakse. Siihen on aika vähän loppujen lopuksi aikojen saatossa tehty muutoksia. Jos lukee 1910-luvun virkamiesvalmisteluun liittyviä asiakirjoja, niin ne ovat lähes samanlaisia kuin tänään.

Suuri uudistus 1918, jolloin saatiin mies ja ääni -periaate, toi oikeastaan sen hengen tai sen idean tai sen hiljaisen tiedon, joka Helsingissä on välillä ollut sekä vahvuus että koettu ongelmaksi kuten tässä tilanteessa. Eli jotta vältetään sisäisten jännitteiden kärjistyminen, on rakennettu systeemi, jossa virkamiesvalmistelu ja luottamuskoneisto toimivat tasa-arvoisesti keskenään ja erittäin vuorovaikutteisesti. Tämä on systeemi, joka on betonoitu. Se tuottaa sitä hiljaista tietoa, ja se tuottaa sitä kulttuuria ja poliittista itseymmärrystä, jolla Helsinkiä on johdettu nyt lähes 100 vuoden ajan.

16.11.2016

Miten tällaista mammuttia tai koneistoa voi muuttaa, on tietenkin se iso haaste, koska me kaikki läsnäolijat täällä tiedämme ja olemme oman toimintamme kautta nähneet, että päätöksenteko, kun se edellyttää neuvotteluja ja määräenemmistöä, vie usein paljon aikaa. Kääntöpuolella on se, että sitoutumisen aste, kun neuvottelut on loppuunkäyty, on usein tavallista suurempi ja välistävetäjiä löytyy vähemmän kuin pienemmistä kaupungeista ja maakunnista, maakuntien kunnallispolitiikasta.

Silti se, mikä on tänään suuri haaste, on, että 10 vuotta monien meidän mielestä ja useiden kaupunkilaisten mielestä on aika pitkä aika asioiden ajamiseen ja edistämiseen. Tässä tilanteessa ollaan nyt hakemassa... Itse en näe tätä puhtaasti vain vallankäytön ulottuvuutena, kuka käyttää valtaa – meillä on tämä hiljainen tieto, että virkamiehet ja luottamusmiehet yhdessä – mutta millä lailla me saamme vallan ohella myös järjestelmän toimimaan notkeammin ja taipumaan kuulemaan asukkaiden ja kansalaisten yhä tihentyviä toiveita asioiden nopeasta hoitamisesta. Nyt tämä järjestelmä, jossa poliittinen vastuu on tehty avoimemmaksi, on ehkä eräs keino muuttaa tai ainakin vaikuttaa tilanteeseen. Vain aika näyttää, onnistuuko se.

Helsingin kohdallahan on olennaista, että meillä on hyviä ihmisiä sekä poliittisina päättäjinä että virkamiehinä, eli me tarvitsemme edelleenkin luottamusta poliittiseen koneistoon ja ensi keväänä toivottavasti useita hyviä ehdokkaita.

Omalta puoleltani toivon, että... Tässä oli tämä kohta 15, jossa todettiin, että keskustelupöytäkirjoista tullaan päättämään erikseen. Toivon vilpittömästi, että Helsinki ymmärtää oman merkityksensä pääkaupunkina ja alustana, jossa käydään tämän tasavallan tärkeimpiä keskusteluja, ja jos keskustelupöytäkirja ei ole dokumenttina olemassa, menetämme merkittävän määrän tietoa.

Samoin Helsingin arvovalta on levännyt sen varassa, että neuvottelu- ja toimikuntiin on saatu hyviä kaupunkikoneiston ulkopuolisia asiantuntijoita. Tämä on se, josta meidän tulee pitää kiinni, ja se lisää Helsingin arvovaltaa tavalla, joka on ainutkertaista tässä maassa.

Kiitos.

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

16.11.2016

Ilahduttaa se, että tällaisena valtuustoiltana, jolloin muutamia muitakin asioita on käsitellyssä, hallintosäännön uudistus, josta keskeiset periaatelinjaukset on tehty jo aiemmin tämän salin toimesta, silti herättää vielä keskustelua ja intohimoja, kuten tänään on kuultu. Päätin itsekin käyttää vielä puheenvuoron aiheesta, joka on paitsi kaupungille, kaupunkilaisille merkittävä ja tärkeä myös henkilökohtaisesti varsin läheinen ja rakas.

Tällä aiemmin puheenvuoron käytti valtuutettu Hakanen huolissaan siitä, että luottamushenkilöiden valta rapautuisi ja sitten seuraavaksi valtuutettu Soininvaara, joka katsoi, että näinköhän virkakunnalla on jatkossa riittäviä edellytyksiä ohjata kaupunkia. Ehkä nämä puheenvuorot kuultuaan, joista enemmän kuitenkin allekirjoitan Soininvaaran näkemyksiä, voi todeta, että jossain määrin hyvään tasapainoon on niitten periaatelinjausten pohjalta, jotka valtuusto aiemmin teki tämän kaupungin organisaatio- ja johtamisjärjestelmäuudistuksessa, päästy nyt kun hallintosääntöä käsitellään.

Valtuutettu Soininvaara mainitsi yritykset, joissa kiistatta on aika paljon erilainen ja usein aika paljon suoraviivaisempi, voisi sanoa tehokkaampi ja päätöksentekomekanismeiltaan merkittävästi nopeampi hallintomalli kuin kunnissa, etenkin Helsinkiin verrattuna. Itsellänikin on kokemusta siinä maailmassa avoimella sektorilla päätöksenteosta ja toiminnasta, ja voi sanoa, että nämä ovat todella täysin eri maailmasta. Silti puolustan tällaista demokraattista kunnallishallintoa, enkä oikeastaan näe, että yritysmallisen hallinnon tuominen demokratiaan on ylipäätään mahdollista.

Itselläni keskeinen kysymys onkin, miten Helsingissä saadaan mahdollisimman hyvä, joustava ja sujuva demokraattinen hallintamalli ja vieläkin tärkeämpänä, mitkä ovat niitä asioita, joista päätöksenteko kuuluu ja kannattaa ottaa demokraattisesti valituille valtuustoille ja julkisen sektorin osana toimiville kunnille. On selvää, että keskeisistä raamipäätöksistä – siitä, miten asioita tehdään, mitä on lupa tehdä, mitä ei – demokraattinen päätöksenteko ja sitä kautta julkishallinto on se kaikkein fiksuin tapa asioita hoitaa. Mutta sitten kun tullaan siihen operatiiviseen toimintaan esimerkiksi palvelutuotannon saralla, usein mietin vaikkapa täällä Helsingissäkin, onko demokratian ohjaama aika raskas hallintomalli kaikkein tehokkain ja fiksuin tapa palveluita tuottaa.

Jos katsotaan Helsingin kaupungin toimintaa, voi havaita esimerkiksi maankäytön funktioiden – kun päätetään mitä saa tehdä ja minne, kenen toimesta ja millä aikajänteellä – ja sitten verrataan sitä vaikkapa varhaiskasvatukseen, jossa tuotetaan varhaiskasvatuspalveluita, voi nähdä näitten 2:n eri toiminnan olevan aika erilaisia siellä ruohonjuuri-

16.11.2016

---

tasolla. Itse näen, että paremmin tämä julkishallinnon malli sopii nimenomaan näihin raamipäätöksiin, kuten vaikka maankäytön päätöksenteon ohjaamiseen.

Valtuutettu Modig totesi oivallisesti, että demokratian aste ei riipu luottamiselinten lukumäärästä, ja allekirjoitan tämän näkemyksen täysin. Totesinkin täällä aikaisemmin jo edellisen kerran valtuuston päätöksiä tehtäessä, että tämä esitys vahvistaa luottamushenkilöiden valtaa. Valtuustovalta lisääntyy, ei vähene, koska selkeästi vaaleilla valituilla päätäjillä on jatkossa paremmat edellytykset vaikuttaa, vaikka luottamushenkilöiden lukumäärä vähenisikin.

Paras on hyvän vihollinen. Tämä on merkittävä askel Helsingille eteenpäin, askel erinomaiseen suuntaan. Seuraava askel on toivottavasti aidosti vielä asiakaslähtöisempi organisaatio, mutta menemme selkeästi aimo harppauksen eteenpäin.

Haluankin kiittää virkakuntaa tämän esityksen valmistelusta. Tässä on ollut valtava työ, ja Helsingin virkakunta on osoittanut erinomaista kykyä viedä ne poliittiset päätökset nyt pykäliksi ja hallintosäännöksi. Haluan kiittää myös poliittisia ryhmiä siitä yhteistyöhengestä, että näin isoja uudistuksia Helsingissä on mahdollista tehdä. Tänä aikana, jolloin näyttää, että valtakunnassa se ei ole ainakaan näin helppoa, joskus jopa mahdotonta, täytyy todeta, että se, että näin iso uudistus pystytään Helsingissä tekemään – vaikka täydelliseen emme varmasti pääsee, niin kuitenkin eteenpäin – on oikeasti hienoa, ja siitä ansaitsee tämä sali ja koko virkakunta suuret kiitokset.

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Lasse Männistö kyllä ymmärsi puheenvuoroni aivan väärin. En sanonut, että meillä pitäisi luopua demokratiasta ja siirtyä yritysten kaltaiseen toimintaan, vaan sanoin, että se virkamieshallinto, operatiivinen toiminta, joka meillä on, on hirvittävän jäykkää verrattuna kaikkiin moderneihin organisaatioihin. Sen seurauksena me emme pysty käyttämään esimerkiksi henkilökunnan aloitteellisuutta ja innovatiivisuutta hyväksi lainkaan niin hyvin kuin pitäisi ja niin kuin muut organisaatiot ja myös muut kunnat pystyvät. Puhuin ainoastaan siitä, että tämä virkamieshallinto on jäämässä nyt äärimmäisen vanhanaikaiseksi, samalla kun tämä luottamusmieshallinto voi olla, että hyppää jopa pikkuisen liiankin ison askeleen, mutta joka tapauksessa oikeaan suuntaan.

16.11.2016

Valtuutettu Bogomoloff (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Substanssin osalta olen hyvin pitkälti samaa mieltä kuin Soininvaara, ja sanottuani tämän ilmoitan ehdottomasti tukevani hallintosäännön hyväksymistä.

Valtuutettu Ikävalko

Kiitos, puheenjohtaja.

Valitan, että pitkitän kokousta, mutta myönnän, että en ole ajoissa pysynyt tähänkään asiaan perehtymään sen edellyttämällä tavalla, ja sen takia käytän tämän puheenvuoron nyt.

Minulle on toistaiseksi jäänyt epäselväksi, toisin kuin valtuutettu Männistölle, miten valtuutettujen mahdollisuus hoitaa tehtävänsä jatkossa tulee merkittävästi paranemaan. Tällä en tarkoita niitä valtuutettuja, jotka ovat kaupunginhallituksen jäseniä tai istuvat ehkä näissä tulevissa superlautakunnissa, vaan kaikkia valtuutettuja. Tällä hetkellä me valtuutetut teemme tätä kaiken muun ohella, voisi sanoa että harrastuksena. Miten tämä asia tulee muuttumaan tulevaisuudessa? Miten valtuutetuille taataan mahdollisuus perehtymiseen, laadukkaaseen päätöksentekoon, sisäiseen sidosryhmätyöhön, ulkoiseen sidosryhmätyöhön, tilaisuuksiin osallistumiseen, kyselyihin vastaamiseen ja kaikkeen siihen, mitä meihin kohdennetaan toiveina?

Jos ihminen käy normaaleissa päivätöissä, on ehkä perheellinen tai jostain muita velvoitteita elämässä, miten voi olla mahdollista, että tämän kokoista kaupunkikonsernia johdetaan harrastuksena? Onko näin tarkoitus tehdä myös jatkossa? Näin ei ole suurimmassa osassa muita Länsi-Euroopan maita, ei myöskään naapurissamme Ruotsissa.

Olen, kuten Sirkku Ingervokin, huolissakin valtuutetun roolista jatkossa, ja voi olla, että olen ymmärtänyt jotain väärin. Toivottavasti olen ymmärtänyt siis itse asiassa kaiken väärin, koska olen asettanut toivoni juuri sille, että valtuutetun rooli muuttuisi merkittävästi myös.

Tälläkin kaudella olemme nähneet, viimeksi yleiskaavakäsittelyssä, miten erittäin moni valtuutettu kuitenkin tosiasiallisesti pääsi perehtymään suuriin kysymyksiin vasta aivan viime metreillä täällä valtuustokäsittelyssä, ja sitten ihmeteltiin, että miten nyt kun ollaan monta vuotta jo neuvoteltu ja käyty näitä keskusteluja, että nyt te tulette näitten mielipi-

16.11.2016

---

teittenne kanssa esiin. Siihen on hyvin yksinkertainen selitys. Ei rivivaltuutetuilla ole aikaa eikä resursseja eikä heille myöskään makseta siitä, että he perehtyisivät näihin asioihin yksityiskohtien tarkkuudella pitkän prosessin. Siihen on mahdollisuus ehkä sillä lautakunnan jäsenenä tai sitten sellaisella ihmisellä, joka on epätyypillisessä työsuhteessa, eläkkeellä tai muuten harrastaa politiikkaa elämäntyökseen.

Toivon, että näihin asioihin kiinnitetään vielä huomiota siinä määrin kuin on mahdollista ennen kuin näitä sääntöjä ja reunaehtoja lyödään lukkoon. Jos tämän salin eli kaupunginvaltuuston ja -valtuutettujen on tarkoitus olla meidän demokraattisen järjestelmämme ydin ja ydinvaltaa käyttävä elin, silloin edellytyksiä pitää myös parantaa. On aika turhauttavaa jatkuvasti kertoa äänestäjille, sidosryhmille ja muille tahoille, en voi lähteä kesken päivää hienoon tilaisuuteen, minulla ei ole aikaa perehtyä tähän valtavan hienoon dokumenttiin, koska minulle yksinkertaisesti ei makseta siitä ajasta, mitä käytän tähän työhön. Ja kuitenkin aika monen meistä pitää itsensä toistaiseksi elättää myös muulla tavoin kuin näillä kokouspalkkioilla, joita tästä työstä saamme.

Kiitos.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä esitys parantaa valtuustovaltaa merkittävästi siitä syystä, että kun muiden luottamushenkilöpaikkojen lukumäärä ja päätöksiä tekevien elinten lukumäärä pienenee ja valtaa keskittyy näille lautakunnille, yhä useampi valtuutettu tulee olemaan jäsenenä näissä niin kutsutussa superlautakunnissa, ja sitä kautta valtuutettujen rooli vahvistuu.

Ehkä korjaan myös sen, että ei nykyisin, mutta ei etenkin tulevaisuudessa mallissa kaupunkikonsernia johdeta harrastuksena. Tämä uudistus tulee tuomaan täysipäiväiset luottamushenkilöt mukaan Helsingin kaupungin johtamis- ja organisaatiorakenteeseen. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja, jota jatkossa kutsutaan pormestariksi, on päätoiminen poliitikko samoin kuin apulaispormestarit.

Olen kyllä syvästi eri mieltä valtuutettu Ikävalkon kanssa siitä, että rivivaltuutetuille tulisi maksaa tällaista palkan kaltaista täyspäiväistä rahaa tai korvausta asioihin perehtymisestä. Itse asiassa puolustan hyvin vahvasti sitä, että valtuutetuksi pitää voida nousta erilaisista taustoista ja lähtökohdista, ja valtuutetun työssä kyse on luottamustoimesta, joka ei korvaa päivätyötä. Uskon, että merkittävä määrä sitä osallistumista

16.11.2016

---

ja osaamista valtuustotasolla menetetään, jos edellytetään valtuutetuilta täysipäiväistä sitoutumista valtuustotyöhön, ja tällainen ammattipoliitikkojen valtuustomallinen työskentely on jotain, mitä en toivo, että Helsingissä viedään eteenpäin. Vaan meillä selkeästi on raja siinä, ketkä ovat niitä johtavia poliitikkoja, johtavia kaupungin ikään kuin tulevia pormestareita ja sitten meillä on luottamushenkilökunta.

Yleisesti toki kannatan niitä esityksiä, joita tämäkin käsittelyssä oleva asia sisältää luottamushenkilöiden toimintaedellytysten parantamiseksi, ja niitä monia tähän esitykseen tosiaan, kuten sanoin, sisältyykin.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan muistuttaa, että luottamushenkilöt luottavat, että virkamiehet valmistelevat hyvin. Luottamusmiehen tehtävä ei ole olla se valmisteleva asiantuntijataho. Tämä oli ensiksi tähän äsken käytyyn keskusteluun.

Sitten palaisin tähän Osmo Soininvaaran, jossa taas tuli tämä, että innovaatioita on ja innovaatioita menee, ja minä olen nyt jotenkin tällaisen innovaatioähkyn sairastuttama. Meillä on sellainen, että meillä on elämä ja työ, ja nyt meillä on yhtäkkiä tullut tällainen innovaatiopakko, että ihan niin kuin kaikkien pitäisi laukata innovaatioiden perässä. Ennen ihan vähän aikaa sitten oli niin, että se riitti, että tekee annetun työnsä hyvin. Sitten siihen liitettiin tällainen asia, että pitää olla tehokkaampi, tehokkaampi, kuinka paljon tehokkaampi, ja nyt on yhtäkkiä tullut se, että pitää olla innovaatioiden perässä tehokkaampi. Tämä innovaatio-sana ei kuulu minusta nyt tähän luottamushenkilökäsittelyyn, ja virkamiehemme innovoivat, ja heillä on siihen työaika ja työstä maksettava palkka.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Toisin kuin valtuutettu Männistö ehkä ajatteli, minä näen valtuutettu Ikkävalkon esittämän kysymyksen ja huolen kyllä aivan perusteltuna. Millä tavoin, mitkä ovat valtuutetun edellytykset perehtyä asioihin, osallistua niihin siinä vaiheessa, kun kysymyksiä käydään ryhmien välillä läpi? Se on ihan aito ongelma. Mutta meillä myös kuntalaki kieltää maksamasta valtuutetuille palkkaa. Se on hyvin yksiselitteinen tässä

16.11.2016

---

asiassa. Sama koskee itse asiassa kaupunginhallituksen jäseniä. Tämän takia halusimme tai emme, olemme joka tapauksessa siinä mallissa, jota valtuutettu Männistö kannatti. Näin on meille lainsäätäjän tämän asettanut.

Mutta se, miten uudistus tuo parannusta valtuutetun asemaan, on siinä, että pormestari ja apulaispormestarit ovat luottamushenkilöitä, valtuuston luottamuksen varassa. Valtuusto voi heidät erottaa yksinkertaisella enemmistöllä, kenet tahansa heistä koska tahansa halutessaan, ja se tarkoittaa, että he joutuvat kuuntelemaan valtuustoa ja välittämään sitä kautta valtuuston enemmistön tahtoa. Tämä on se reitti, jonka kautta yksittäiset valtuutetutkin täytyy ottaa huomioon silloin kun heitä on riittävän monta.

Valtuutettu Perälä

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä on taas käyty hyvää keskustelua aiheesta. Tosin osittainhan tämä nyt on aika päällekkäistä sen kanssa, mitä kesäkuussa keskusteltiin, eli en ehkä kaikkia näitä lankoja ajatellut avata uudestaan tässä vaiheessa, koska olemme faktisesti jo monista asioista päättäneet.

Ehkä sen verran kuitenkin haluaisin vielä huomauttaa, että tässä kohdalla tulivat nämä silloin kesäkuussa mainitut osallistumisen linjaukset, ja niitä on tosiaan tuossa sellainen 12-sivunen muistio kyljessä, ja se kannattaa tietysti kaikkien lukea, jotka tästä asukasosallistumisesta ja kaupunkilaisten osallistumismahdollisuudesta ovat kiinnostuneita.

Minä olen itse aika tyytyväinen tähän tämän työryhmän työhön, ja mielestäni siinä ehkä erityisen huomionarvoista on se, että siinä on lähdetty ajattelemaan osallistumista hieman laajemmin kuin ehkä viimeisen vuosisadan aikana sitä on ajateltu. Useimmiten kuitenkin on niin, että kuntalaisia kiinnostavat ne palvelut, joita he käyttävät. Nyt jatkossa yhä enemmän halutaan kysyä kuntalaisten näkemystä, niitten palveluiden käyttäjien näkemyksiä siitä, miten nämä palvelut tulisi järjestää ja min-kälaisia ominaisuuksia niiltä halutaan. Tavallaan se mielestäni on aivan selvää, että nykyiset osallistumisen kanavat eivät vastaa näihin tarpeisiin.

Itse olin, ennen kuin me lähdimme tähän työhön, ehkä hieman sitä mieltä, että meidän pitäisi tehdä äärimmäisen sitovat kirjaukset hallintosääntötasolle siitä, miten missäkin tätä osallistumista noudatetaan. Mutta kun tätä asiaa nyt on tässä pohtinut ja käynyt tästä paljon kes-

16.11.2016

---

kusteluja, niin ehkä havaitsin sen, että esimerkiksi nykylainsäädännössä maa- ja rakennuslaki asettaa hyvinkin tiukat velvollisuudet, miten ihmisiä pitää kuulla, kun tehdään esimerkiksi uusia kaavoja. Senhän takia meillä on hyvin tarkat säännöt näistä esilläoloista ja muun muassa kaupunkilaisten kuulemisesta. Mutta hyvin myös huomaa eri päätöksentekovaiheissa, että nämäkin ovat jo hyvin vanhentuneita tapoja. Eli se, että me olemme kirjanneet todella tiukasti lakiin, millä tavoin me kuulemme ja missä päätöksenteon vaiheessa kaavamaisesti ihmisiä, niin kuitenkin havaitsemme jossain vaiheessa prosessia, että oikeasti ne ihmiset, jotka heräävät siihen esimerkiksi vasta siinä vaiheessa, kun se on päätöksenteossa, eivät koekaan tulleensa kuulluiksi tai eivät edes oikeastaan tienneet, että tällainen mahdollisuus on heillä ollut tai eivät koe niitä mahdollisuuksia osallistua millään tavalla mielekkäiksi.

Tavallaan nyt me olemme sellaisessa tilanteessa, jossa meidän aidosti ja oikeasti täytyy ryhtyä kokeilemaan ja miettimään, millä tavalla me saamme laajemmin kaupunkilaisia osallistumaan päätöksentekoon ja valmisteluun. Täällä on nyt näitä erilaisia tapoja, muun muassa osallistuvaa budjetointia, aloitekanavia verkossa ja kuntalaissa aloitekäytäntöjen selkeyttämistä, ja nämä ovat ehkä sillä tavalla sellaisia, mitä on tehty kokeiluna ja nyt niitä aiotaan vakinaistaa.

Se vielä lopuksi tässä ehkä, mikä minusta tässä on erityisen huomionarvioista nyt tehdä, on se, että kun ne, jotka täällä ovat päättämässä, ovat hyväksymässä seuraavaa strategiaa seuraavalle vaalikaudella, niin siinä kohtaa on erittäin oleellista, että näitä tässäkin muistossa mainittuja tapoja lisätään sinne strategiaan. Ja kuten tässä todetaankin täällä muistiossa, tässä kehitetään mittareita, joilla voidaan seurata, miten näitä käytetään. Se on se tapa, jolla me paljon paremmin todennäköisesti saamme nämä aloitekäytännöt myös ihan aidosti näille tuleville toimialoille käyttöön sen sijaan, että me kirjaisimme tähän, mitkä ne tavat ovat, millä kaupunkilaisia pitää kuulla.

Halusin vain tuoda tämän nyt tässä kohtaa esiin.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Näyttää tuo pakka olevan vieläkin levällään. Se oli keväällä levällään, mutta toivottavasti se saadaan siitä nyt johonkin kuosiin, että kun tuolla

16.11.2016

---

torilla nojailee, niin osaa niille kaupunkilaisille jotain sanoa ja tietää edes itse, missä mennään ennen seuraavia kuntavaaleja.

Siitä torilla nojailusta tuli mieleenkin juuri se, että nyt kun muutellaan näitä sääntöjä ja kuvioita, niin olisi tärkeätä avoimuuden kannalta, että olisi myös avoimia lautakunnan kokouksia. Toki nyt kaikki tietävät, että niitä asioita myös sovitaan muuallakin kuin kokouksissa. En tee tätä nyt sen takia, että, kuten kaikki tiedämme, tässäkin salissa on välillä viihdearvo sitä luokkaa, että pitäisi ottaa popcornit ja limpparia mukaan. Tämä olisi tärkeä tapa myös seurata, mitä tässä kaupungissa tapahtuu. En nyt tee sellaista esitystä, että niitä pitäisi olla kaiken aikaa. Olen sitä mieltä myös, että se ei olisi ollenkaan huono asia. Mutta jätän tähän liittyvän ponnin eli:

Hyväksyessään esityksen tutkitaan mahdollisuutta järjestää myös julkisia lautakunnan kokouksia valtuuston kokousten lisäksi.

Tämä on tärkeää poliittisten päätösten läpinäkyvyyden kannalta. Tälle toivoisin kannatusta ja ymmärrystä. En näkisi tässä mitään haittaa. Näitä voisi duunata muun muassa meidän kulttuurikeskuksissamme tai taloilla, mitä on lähiöissä, ja kyllä sinne varmasti tulisi porukkaa seuraamaan. Tämän ovat osoittaneet tällaiset yliopormestarin illat, mitä aika ajoin pidetään eri kaupunginosissa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Perälä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä Muttilaisen ponsi on mielestäni erittäin kannatettava, ja sinänsä hän tämä on nyt jo kaikilla toimielimillä tai lautakunnilla mahdollisuus tällaisia järjestää. Ainakin nuorisolautakunta tällaisia avoimia kokouksia on myös järjestänyt. Mutta se on hyvä muistutus ehkä siitä, että myös lautakunnat itse voivat näitä keskuudessaan ehdottaa ja järjestää.

Valtuutettu Ahola

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan Muttilaisen pontta, eli nyt tuli myös se virallinen kannatus täältä.

16.11.2016

Perälä tuossa arvokkaasti totesikin tilanteen, eli nuorisolautakunta on Ruuti-tapahtumien yhteydessä jo toiminut pioneerina tässä. Hallintouudistuksen yhteydessä näkisin myös tärkeänä, että lisäämme näitä avoimia lautakunnan kokouksia, jotta kuntalaisten kiinnostuneisuus päätöksentekoon sitä kautta pysyy korkeana ja mahdollisesti myös lisääntyy ja kasvaa

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia kannatuksesta, toveri Ahola.

Ottaisin vielä sen verran tähän kantaa, että näitä olisi myös hyvä videoida samalla lailla kuin Helsinki-kanava. Ja meillähän on myös tällaisia mediaoppilaitoksia stadissa, jotka varmaan mielelläänkin duunaisivat tällaisiakin proggiksia. Jos tavallaan vedotaan siihen, että se olisi jotenkin kustannuksiltaan rahaa vievää hommaa, niin tässä olisi tällainen yksi mahdollisuus myös.

Valtuutettu Abdulla

Puheenjohtaja.

Kuuluu varmaan.

Minuakin sama askarruttaa. Paljon näistä megatoimenaloja, joissa on vain 4. Ja kun mehän tiedämme, tässä kaupungissa aika paljon esityksiä tulee ja paljon paperia pyörii koko ajan, niin jos on vain kymmeniä valtuutetut, jotka ovat todella sen asian kanssa kimpassa koko ajan, niin miten käy meidän muiden valtuutettujen, rivien, jotka tavallista niin sanottuina ? rivivaltuutettuina, jotka eivät välttämättä niistä asiat saa se, niitä koko ajan, mitkä on paperia pyörimässä.

Minulla askarruttaa myös sen, että kun tässä on 4 toimenalaa ja sitten näistä ala on joitakin ? kuin mitä minä olen seurannut nyt. Joissakin jaostoissakaan ei ole paljon valtaakaan. Kukaan ei halua olla sellaisessa jaostossa, missä ei hirveästikään asioita käsitellä. Eli minulla on niin paljon asioita, mitkä koko ajan tässä pyörivät päässä ja askarruttavat niin paljon.

16.11.2016

Minä ihmettelen myös tätä, miten voidaan edistää ihmisten osallistumista, jos on niin vähän porukkaa koko ajan päätöksissä kimpassa eivätkä ole laaja-alaiset ihmiset mukana päätöksenteossa. Paljon asioita on avoinna, jotka minä toivon todella, jatkossa selvitetään ennen kuin tämä lukkoon lyödään.

Kiitos.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä aikaisemmin mainittiin, että luottamushenkilön tehtävä on luottaa ja virkahenkilöstö valmistelee, mutta on hyvä kuitenkin ottaa huomioon, että ihan yhtä lailla luottamushenkilölläkin on omaa tointaan hoitaessaan virkavastuu. Olisi todella tärkeää, jotta tämä uudistuksen tavoite siitä, että luottamushenkilöiden mahdollisuus vaikuttaa asioihin vahvistuu, todellakin myös kaikkien valtuutettujen mahdollisuudet päättää asioista säilyvät riittävinä sitten, kun mietitään vielä jatkossakin tätä delegointiasiaa, että missä asioista päätetään.

En ihan näkisi, että se sillä tavalla toteutuu, että voidaan sitten päättää, erotammeko me henkilöitä. Kyllä se täytyy olla suoraviivaisempaa, ja kyllähän todellisuudessa valta on siellä, missä päätökset tehdään. Jos esimerkiksi lautakuntiin kovasti delegoidaan asioita ja täällä valtuustossa ei juuri ole enää asioita, joista päätetään, niin kyllä se valta sinne lautakuntiin menee ja pahimmillaan jää liian harvojen ihmisten päätettäväksi, vaikka olisikin demokraattisempi tähän malliin verrattuna.

Se, mikä olisi myös hyvä muistaa, että vaikka on tuotu esiin joskus, että ei olisi mahdollisuutta esimerkiksi lautakunnalla pyytää ad hoc asioita esittelyyn, niin todellisuudessa laki kyllä tällaisen asian mahdollistaisi. Eli kyllä on ihan mahdollista, että toimitelin enemmistöpäätöksellä ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Vaikka virkahenkilöstö valmistelee, kyllä lautakunnan pitää pystyä päättämään, mitä asioita valmistellaan, eikä niin, että virkahenkilöstö voi pantata ja käyttää valtaa siinä, mitä asioita tuodaan esiteltäväksi. Sitä se ei tarkoita, vaikka toki sen valmistelutyön virkahenkilöstö tekee. Mutta luotan, että tässä nyt toimitaan niin, että lautakunnat pystyvät vaikuttamaan siihen, mitä asioita tuodaan sinne käsiteltäväksi. Muutenhan tämä ei ollenkaan toteuttaisi sitä lain tavoitetta, että vahvistetaan os aikaisten ja päätoimisten luottamushenkilöiden asemaa.

Kiitos.

16.11.2016

Valtuutettu Abdulla (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En minä löytänyt näistä papereista, esityspapereista, missä lautakunnista ei edes puhuta, vaan ne ovat vain toimiala, sitten on joitakin jaostoja, muutama jaosto siellä. Onko todella näillä jaostoilla sama määrä valtaa kuin lautakunnilla tällä hetkellä on? Sen haluaisin tietää tai osaako joku sanoa? Koska se on todella vaarallinen kehitys, jos on sellaiset jaostot, missä ei ole valtaa. Ihan turhaa. Ja toimialoista vaan puhutaan koko ajan, mutta en minä löytänyt, missään mistään lautakunnasta ei puhutakaan. Ne ovat vain toimialoja.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Jaostojen valtahan ei ole sama kuin nykyään lautakunnissa, mutta niillä on tiettyä päätöksentekovaltaa. Me olisimme nähneet mielellämme enemmän jaostoja ja niillä enemmän päätöksentekovaltaa, mutta tässä prosessin myötä kuitenkin niitä myös pelkästä avustusten jakamisesta laajennettiin.

Oleellista tässä tulevaisuudessa, kun muotoutuvat nämä käytänteet, on se, että näitä jaostoja aidosti kuunnellaan asiantuntijoina, koska tämä huoli, joka on tässä monissa puheenvuoroissa esitetty siitä, että näistä superlautakunnista tulee niin laajoja, että kaikkiin asioihin perehtyminen vaikeutuu ainakin niillä, jotka eivät pysty sitä kokopäiväisesti tekemään, mikä ei lisää vaaleilla valittujen poliittisten päättäjien valtaa, vaan lisää virkamiesvaltaa. Sen vuoksi nimenomaan on oleellista, että nämä jaostot toimivat niin, että ne pystyvät toimimaan asiantuntijoina ja tuottamaan tietoa näille superlautakunnille. Itse olisin sen vuoksi nähnyt mieluummin jaostoilla enemmän valtaa ja ehkä enemmän lautakuntiakin.

Valtuutettu Ikävalko

Kiitos, puheenjohtaja.

Muutama repliikki täällä käytettyihin puheenvuoroihin, jotka liittyivät omaan aikaisempaan puheenvuorooni.

16.11.2016

Ensinnäkin valtuutettu Männistölle toteaisin, että en välttämättä, enkä vaatinutkaan, että valtuutettujen työ olisi kokopäiväistä työtä, mutta se voisi olla osa-aikaista, ja meillä on kyllä Suomessakin muista kaupungeista esimerkkejä siitä, että valtuutettujen työ on resursoitu toisella tavalla sekä taloudellisesti että ajankäytöllisesti. Sen lisäksi en usko, että muut Länsi-Euroopan maat voivat olla täysin väärässä sen suhteen, minkälaisia demokraattisia rakennelmia ja päättämisyjärjestelmiä he ovat rakentaneet, eli en todellakaan usko, että Helsinki voi olla ainoa, joka osaa tehdä viisaita ratkaisuja tässä suhteessa. Uskon, että asiat voitaisiin myös ratkaista toisin.

Sen lisäksi katson ihan toisin kuin Lasse Männistö asiaa. Uskon, että tämä nykyinen järjestelmä ja mahdollisesti tulevakin rajaa nimenomaan pois ihmisiä demokraattisesta osallistumisesta. Vain tietyt ihmiset erilaisista elämäntilanteista pystyvät osallistumaan näillä ehdoilla. Minusta se on paljon suurempi ongelma ja haaste kuin nykytilanne ja mahdollisesti myös tuleva.

Täällä on myös puhuttu kansalaisten osallisuudesta. Valtuutettujen pitäisi myös kyetä kanavoimaan kansalaisten näkemyksiä päätöksentekoon. Miten tämä varmistetaan, jos siihen ei laiteta aikaa eikä resursseja? En ole ollenkaan niin huolissani vallankäytöstä, vaan nimenomaan perehtymisen tasosta ja osaamisen tasosta, joka päättäjillä tulevaisuudessa meillä on Helsingin kaupungissa. Meillä on nyt jo haastetta sen asian kanssa.

En myöskään usko siihen, että luottamusmies voi vain luottaa virkamiehiin, vaan kyllä minä päättäjänä haluan pystyä perehtymään ja siten päättämään esitellyistä asioista.

Kiitos.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Arvon puheenjohtaja.

Eiköhän tässä näkökulmia riitä. Asiakokonaisuus on sen verran laaja.

Ehkä totean valtuutettu Ikävalkolle, että meillä on varmasti ihan selkeästi erilainen näkemys siitä, että kun luottamushenkilöiden lukumäärä kokonaisuutena vähenee, vahvistaako se valtuuston valtaa ja sitä kautta demokratiaa vai heikentääkö. Itse katson, että se, että valtaa keskityy nimenomaan vaaleissa läpimenneille ja valituille valtuutetuille, on demokratian hengen mukaista.

16.11.2016

Mitä tulee sitten tähän valtuutettujen toimimiseen ja valtuutetuille maksettuihin palkkioihin, niin ensinnäkin kysyisin, missä Suomen kunnissa siis rivivaltuutetuille maksetaan luottamushenkilöinä kokouspalkkioita tai palkkioita enemmän kuin Helsingin kaupungissa. Siis kysyn vilpittömästi, koska en tiedä, ja tämä on minulle erittäin mielenkiintoinen tieto, jos jossain Suomen kunnassa ihan kaikille valtuutetuille maksetaan merkittävästi Helsinkiä enemmän. Se toki otetaan varmasti sitten ainakin huomioon. Tällaista tietoa minulla ei ole.

Totean, että mielestäni jo tällainen vaatimus osa-aikaisesta valtuutetun työstä sulkisi itse asiassa nykymallia merkittävästi suuremman joukon pois kunnallisvaaliehdokkuudesta ja pyrkimisestä valtuustoon. En yleensä politiikassa käytä tällaisia omakohtaisia esimerkkejä, mutta nyt sen teen. Voin vakuuttaa, että jos valtuustossa työskentely vaatisi sen, etten voisi tehdä täysipäiväisesti työtäni muualla siviilielämän puolella, silloin en toimisi valtuutetun luottamustehtävässä.

Valtuutettu Hursti

Arvoisa puheenjohtaja, kiitos.

Se on varmaan kaikkien tiedossa, missä Männistö muuten työskentelee, niin ei siitä sen enempää.

Valtuutettu Ikävalkolla ihan asianmukainen hyvä puhe. Kyllä nämä ovat sellaisia asioita, jotka pystyy ilman suunsoittoa esittämään täällä valtuustossa.

Se, mitä valtuutettu Urho sanoi tuosta, niin en minä usko, että meillä valtuutetuilla on epäluottamuslausetta virkamiehiin ja epäilemme heidän ammattitaitoaan tai jotain muuta, etteivät he tekisi hyviä esityslistoja. Mutta kyllä meidän tosiaan täytyy niihin siitä huolimatta tutustua ja olla aikaa tutustua niihin. Se on kuitenkin mainittava, että virkamiehellä ei ole vastuuta, valtuutetuilla on.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Perälä perusteli täällä asukkaiden osallistumista koskevan osuuden yleisyyttä ja lyhyyttä tässä päätösehdotuksessa ottamalla esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen asukkaiden kuule-

16.11.2016

---

misen ja vuorovaikutuksen. Hän näki tässä ongelmaksi sen, että asukkaat heräävät niin myöhään vaikuttamaan.

Kannattaisi katsoa kaupunkisuunnitteluviraston aineistoa esimerkiksi yleiskaavan valmistelusta. Se osoittaa, että asukkaat osallistuivat poikkeuksellisen aktiivisesti, poikkeuksellisen laajasti ja poikkeuksellisen varhaisesta vaiheesta alkaen tähän prosessiin, mutta lähes joka ikinen asukkaiden ehdotus sivuutettiin pelkällä maininnalla, että heitä on kuultu, ei anna aihetta toimenpiteisiin. Juuri tästä syystä meidän pitäisi vakavasti käsitellä tätä asiaa. Meillä on sellainen kulttuuri, jossa virkamiesvalmisteluun valitettavasti kuuluu erittäin paljon ylikävelemistä. Asukkaita muodollisesti kuullaan, mutta heidän mielipiteitään ei oteta huomioon.

Valtuutettu Arhinmäelle vain sellainen täsmennys, että kyllä ne jaostot ovat, siltä osin kuin niillä on jotain muuta valtaa kuin käsitellä järjestöjen avustushakemuksia ja eräitä valituksia, lausuntoja antavia. Paria poikkeusta lukuun ottamatta niillä ei ole mitään muuta todellista valtaa.

Valtuutettu Männistö on puhunut täällä mielestäni oikein ja aiheellisesti siitä, että muidenkin kuin ammattipoliitikkojen täytyy voida osallistua valtuuston työhön. Se, mihin hän ei ole kiinnittänyt huomiota, on, että täällä ollaan tällä hallintosäännöllä luomassa eliittikasti, palkkiopoliitikot, joille tullaan maksamaan kokopäivätyöstä palkkaa muodossa tai toisessa, ehkä eri nimellä kuin palkka, mutta kaupunginhallituksen ryhmille on luvattu, että jokainen saa sinne omat politrukkinsa.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Juuri niin kuin Hakanen sanoi, sanoin, että näillä jaostoilla on lähinnä lausunnon antamisen mahdollisuus, ja painotin sitä, että niissä on mahdollisuus perehtyä siihen omaan hallinnonalaan, ja olisin toivonut niille enemmän valtaa. Mutta kun ne antavat näitä lausuntoja, olisi tärkeää – sitten kun nämä toimintatavat muotoutuvat – että niille annettaisiin vahva painoarvo, koska lautakunnista tulee niin laajoja, niin näiden asiantuntijajaostojen... Koskiko se minun puheenvuoroani?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Ei.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

16.11.2016

Ymmärrän, että tämä voi tuntua jostain epämiellyttävältä ajatukselta, että annettaisiin painoarvoa näille asiantuntijajaostoille, mutta pitää muodostua toimintakulttuuriksi se, että näiden kautta tulevia asioita ja lausuntoja huomioidaan aidosti, koska ne pystyvät perehtymään omiin osa-alueisiinsa selkeämmin kuin nämä vähän turhan laajat lautakunnat.

Valtuutettu Abdulla (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja, kiitos.

Nimenomaan minun puheenvuoroni on ottanut, Paavo jo ? että minun huoleni on se, että jaostot, joissa ei ole valtaa, niissä on todella turhauttavaa olla. Ja sitten mitä tulee, joitakin valtuutettu maksetaan paljon palkkioita ja rahaa, niin minä ainakin edustan sellaista, meillä valtuustossa istuvat kirjavat ihmiset, joilla on erilaiset elämäntilanteet, ja minä pidän myös, sehän rikastuttaa valtuustotyötä, kun ihmisillä on eri elämäntilanne ja asiantuntemusta, kun ollaan samassa paikassa. Itse edustan sellaista, jotka itsetyöllistäjät, pätikätyöllistäjät, joilla ei välttämättä ole mitään virkapaikkaa missään. En epäile virkamiehiä, mutta kuitenkin haluan olla mukana ja tietää asiat, mitkä tapahtuvat.

Valtuutettu Perälä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan lyhyesti vain kommentoin paria kohtaa. Ehkä se ajatus, mikä tässä on tullut esille, että mitä enemmän meillä on luottamushenkilöitä poliittisella mandaatilla, sitä enemmän on demokratiaa. Minä en sitä itse allekirjoita. Erityisesti nykyään minusta on selvää, että osallistumisen ei tarvitse edellyttää puoluekirjaa, koska niitä on vähenemässä määrin ihmisillä, ja silloin juuri nämä uudet osallistumisen tavat, joita tässä muistossa on käyty läpi, ovat sellaisia, joissa ei edellytetä puolueiden jäsenyyttä. Edustuksellisen demokratian kautta kyllä kanavoituu myös kaupunkilaisten mielipiteitä, ja se on hyvä, mutta se on myös hyvin arbitraarinen tapa ottaa asukasosallistumista ja tyypillisesti kasaa valtaa hyväosaisille.

Lautakunnat voivat myös jatkossa delegoida lisää valtaa jaostoille, jos kokevat esimerkiksi, että työmäärää on liikaa, ja tämä on mielestäni hyvä asia. Sitä ei tarvitse tässä hallintosäännössä lukita.

16.11.2016

Ehkä sitten vielä Yrjö Hakaselle lopuksi vain se perustoteamus, että kuuleminen ei tietysti ole sama kuin päätösvallan delegointi. Se on siten suoraa demokratiaa ja eri asia.

Kiitos.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olen kuunnellut todella mielenkiinnolla tätä keskustelua, ja oli pakko itsekin käyttää puheenvuoro.

Jaan tämän huolen, jota monissa puheenvuoroissa on ollut tästä superlautakuntien muodostamisesta. Me olisimme halunneet useamman lautakunnan ja myös näille erilaisille johtokunnille enemmän päätöksentekovaltaa, koska kyllä tosiasiahan on, että tässä keskitetään muodollista päätöksentekovaltaa hyvin voimakkaasti.

Olen sitä mieltä, että olisi voinut tehdä ja olisi voinut miettiä vähän kevyemmällä kädellä tätä karsintaa, mutta tähän on ihan valtakunnallinen kehitys, että näitä lautakuntien määriä on vähennetty ja siten myös luottamustoimien määrää. Sillä tavalla tämä Helsingin rakenne ei poikkea mitenkään.

Itse puuttuisin siihen, mitä tässä tuli itse asiassa esimerkiksi valtuutettu Arhinmäen puheenvuorossa, tällaiseen toiveikkaaseen käsitteeseen kuin toimintakulttuuri. Eli se, että kun luodaan nyt uusi hallintomalli, se hän on tietyntyyppinen laatikosto ja tietyntyyppinen raami sille, miten toimitaan, ja silloin tämä, miten nämä ihmiset tässä päätöksentekojärjestelmässä toimivat ja millä tavalla levitetään esimerkiksi tätä vallankäyttöä ja osallistumismahdollisuuksia, niin mielestäni tämä on erinomaisen iso asia. Vaalien jälkeen pitäisi panostaa nimenomaan tähän toimintakulttuurin luomiseen, jotta se vastaisi sitä, mitä tällä tavoitellaan, eikä niin, että itse asiassa mentäisiin kapeamman raamin mukaan, mitä tämä päätös tässä meillä on.

Tämä on iso haaste kyllä luottamushenkilöille siellä superlautakunnissa ja toisaalta valtuutetuille, että he pysyvät mukana siellä, mitä niissä superlautakunnissa tapahtuu, koska siellä kuitenkin päätetään keskeisistä asioista.

Kiitos.

16.11.2016

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Jostain syystä valtuutettu Perälä on juuttunut jonnekin sellaiseen maailmaan, jota hän jatkuvasti täällä kommentoi silloin kun puhutaan demokradiasta, jota ainakaan minä en ole nähnyt kuuna päivänä todellisuudessa olevan olemassakaan. Valtuutettu Perälä väittää, että täällä vaaditaan demokratiaa vain puolueen jäsenkirjojen ja luottamushenkilöiden pohjalle. Ei sellaista ole kukaan vaatinut.

Se, mikä tässä hallintosäännössä on erikoista, on se, että tästä nimenomaan puuttuvat uudet osallistumisen muodot lähes totaalaisesti. Tähän on laitettu vain osa niistä muodoista, joita uusi kuntalaki antaa mahdollisuuden kunnille. Tässä ei ole mitään siitä kokemuksesta, joka vaikkapa Maunulan alueella on osallistuvasta suunnittelusta, osallistuvasta budjetoinnista ja siitä merkityksestä, joka vaikkapa asukastaloilla on yhteisöllisyyden, osallistumisen ja demokratian kannalta. Ne on kaikki sivuutettu ylimalkaisella lauseella, että asukkaat voivat osallistua, piste.

Jos 97 % kaupunkisuunnittelulautakunnalle mielipiteensä yleiskaavasta esittäneistä on sitä mieltä, että yleiskaavaprosessissa asukkaiden kuuleminen ja vuorovaikutus epäonnistui täysin ja juuri kukaan ei koe sen onnistuneen, niin tähän on se ongelma, josta puhuin. Ei suinkaan se, että asukkaille olisi pitänyt antaa suoralla demokratialla valta päättää koko yleiskaava, vaan että ei kuunneltu, ei otettu huomioon. Jyrättiin sama esitys, tuotiin kerta toisensa jälkeen riippumatta siitä, mitä asukkaat olivat esittäneet.

292 §

Esityslistan asia nro 8

VUOKRAUS- JA MYYNTIPERUSTEIDEN VAHVISTAMINEN ASUINKERROSTALOTONTEILLE ROIHUVUORESSA (TONTIT 43233/6 JA 7)

16.11.2016

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä ehdotuksen mukaan vuokrataan yksi tontti ja myydään toinen. Myynnin osalta on aika erikoinen muotoilu. Tämän ehdotuksen mukaan on kysymys ostovelvollisuudesta. Valtuusto päättää, että on ostovelvollisuus tähän tonttiin. Aikaisemmin meillä on ollut täällä osto-optioita ja erilaisia muita muotoiluja. En muista tällaista ennen nähneeni. Ymmärrän, että tässä on kysymys jo pidempään esillä olleesta hankkeesta, jossa on varmaan ollut omat mutkansa, mutta minkä takia kaupungin pitäisi velvoittaa joku ostamaan?

Ilmeisesti vuokrasopimusta hakenut rakennusliike olisi tehnyt vuokrasopimuksen tontista. Kaupunki saisi sillä pitkän päälle ihan yhtä lailla tuottoja ja paremminkin kuin tällä kertaluontoisella myymisellä. Toisaalta kaupungin budjetissa asetetut tavoitteet kiinteistöjen myymiselle on ylitetty jo aikapäiviä sitten, ja nyt taitaa olla kaksinkertainen ellei kohta kolminkertainen myyntimäärä jo plakkarissa. Kysynkin kaupunginjohtajalta, miksi tässä tilanteessa pitää ehdottomasti vaatia vuokraamisen sijasta tämän tontin ostamista.

Valtuutettu Nyholm

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä kyllä myös peräisin tätä Anni Sinnemäeltä tai muuten johdolta, kiitos kaupunginjohtaja, vastausta tähän Hakasen kysymykseen.

Kiitos.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja.

Pahoittelen, että kaj tästä käsittelyjärjestyksen muutoksesta johtuen ei ole paikalla täällä. Totean tähän, että tämä valtuustolle tehtävä esitys perustuu alun perin kiinteistölautakunnan esitykseen, eli he ovat tätä esittäneet. Minulla ei ole vastausta yksityiskohtaisesti, mutta esitän sen, että vastaamme kirjallisesti kysyjille.

16.11.2016

Valtuutettu Nyholm

Kiitos, puheenjohtaja.

Joo, koska tosiaan tässä on erittäin poikkeuksellinen tilanne. Ymmärrän tietysti, jos tämä liittyy johonkin tiettyyn sopimukseen, joka varmasti on se idea tässä takana. Kuitenkin jännää näin tietämättä taustoja liiksi nyt päästää tämä läpi. Voisin ehkä jopa kannattaa pöytäämistä, jos Hakanen tämän tyypistä... Koska tämä tieto ehkä pitäisi olla meillä. Toisaalta tässä takana ei saata olla mitään, mutta ihan tähän päätöksentekoon täällä valtuustossa tämä tieto auttaisi tässä meidän päätöksenteossamme.

Lisäksi myös on aika... Tämä on siis poikkeuksellinen tilanne. Ylipääntänsä ihmettelen sitä, että nyt sitten näille uusille vuokralaisille tulee 2 vuoden sisään tällainen iso nosto vuokriin ynnä muuhun. Ehkä se on leivottu jo aikaisemmin siihen mukaan. Mutta ylipääntänsä nyt kun tehdään ensimmäistä kertaa jotain tällaista poikkeuksellista, olisi kiva saada kaikki mahdollinen tieto.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Minullakaan ei ole vastausta tuohon kysymykseen, mutta haluan huomauttaa, että siellä on jo kuoppa maassa ja itse asiassa hanke on aika pitkällä. Tietenkin valtuusto voi sen evätä ja käynnistyyttää uudet neuvottelut, mutta en tiedä, onko se ehkä liian raskas tässä tapauksessa. Melkein suosittelisin, että se jälkiselvitys riittäisi.

Valtuutettu Nyholm (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Tästä voi olla useita mielipiteitä, riittääkö tällainen jälkiselvittely vai siten tiedon saaminen vielä kun päätöksenteko on pöydällä.

Kiitos.

Valtuutettu Modig (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

16.11.2016

Valtuutettu Rantasen kommenttiin haluan todeta, että eikö se nyt ole pieni ongelma, jos kuoppa on jo maassa ennen kuin päätös on tehty.

Apulaiskaupunginjohtaja Sinnemäki

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

En kuullut koko keskustelua, koska olin toisaalla avaamassa Lähiöprojektin 20-vuotisjuhlanäyttelyä, mutta koska oletan ymmärtäväni keskustelun aihepiirin, totean, että todellakin tämän tapauksen kohdallahan kysymys on siitä, että näitä neuvotteluita ja tätä hieman poikkeuksellistakin ratkaisua, jossa tässä esityksessä on mukana ostovelvoite, joka koskee vapaarahoitaisen vuokratalon tonttia, todellakin on käyty jo aika pitkän aikaa sitten. Tietenkään silloin esimerkiksi ei olla varsinaisesti oltu tietoisia siitä, että juuri tämä vuosi on sellainen, jossa meidän maanmyyntitavoitteemme on selvästi ylittymässä.

Kaiken kaikkiaan, jos ehkä kuulin valtuutettu Rantasen puheenvuoron loppuosan, voi tietenkin todeta, että tontin vuokraus- ja myyntikysymyksissä sen lisäksi, että on numeeriset tavoitteet, joita valtuusto on asettanut, täytyy toimia melko pitkäjänteisesti joidenkin periaatteiden mukaan, koska meidän täytyy olla luotettava ja ymmärrettävä kumppani niille toimijoille, jotka kaupungissa ovat. Tämän tapauksen kohdalla tässä kuitenkin se osuus, joka menee vapaarahoitaiseen tuotantoon muuten, niin itse asiassa sitä tonttiahan sitten vuokrataan.

Ehkä yleisemmin voisi todeta sen, että tänään käsittelyssä olevassa talousarvioneuvottelussahan tehtiin se kirjaus, jossa pyydetään selvittämään sitä, että nämä maanmyyntitavoitteet voisivat olla useamman vuoden ajalle ajoittuvia sillä tavalla, että olisi ehkä helpompi hallita jonkin verran näitä satunnaisia vaihtelua.

Toinen asia on tietenkin se, niin kuin täällä on aikaisemminkin keskusteltu, että sitten meillä on jonkin verran sellaisia tapauksia, joissa todellakin toimijat itse ehkä enemmän tarvitsevat vaikkapa pankkisektoria varten tätä ostoa, mutta on hyvä huomata, että esimerkiksi yritystonteistakin itse asiassa vieläkin aika iso osa vuokrataan. Niitäkään kaikkia ei myydä. Siinä pyritään silloin toimimaan niin, että ikään kuin nämä elinkeinopoliittiset tavoitteet toteutuvat.

Mutta tosiaankin tässä tapauksessa tämän sopimuksen neuvottelu on käyty pitkäjänteisesti ja toisaalta ehkä ne rahat tästä ostovelvoitteesta

16.11.2016

---

tulevat sen verran myöhemmin, että ne eivät ainakaan enää tämän valtuustokauden myyntipottia kasvata.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyselin vähän ennen tätä valtuuston kokousta myöskin tätä taustaa, ja silloin virkamieheltä saamani vastaus oli se, että tämä ostovelvoite johdetaan kaupunginhallituksen tai lautakunnan linjauksesta, että pitää vaatia tällaisessa kovan rahan asuntojen rakentamistapauksessa tonttien myymistä. Kysyin, mikähän tämä kyseinen päätös on, jossa näin on linjattu, ja minulle luvattiin, että se voidaan toimittaa myöhemmin, koska tämä kyseinen virkamies joutui lähtemään juuri matkalle. Ymmärrän, että hänellä ei sitä siinä ollut.

Itse en tiedä tällaista kaupungin päätöstä, jonka mukaan on velvoite ryhtyä myymään saatikka että olisi velvoitettu tonttia vuokraamaan halukas yritys ostamaan se.

Apulaiskaupunginjohtaja vetosi, että tässä on jo pitkään valmisteltu tätä, ja ei ole silloin ollut tiedossa, kuinka hyvin nämä kiinteistökaupat ovat tänä vuonna tuottaneet. Tämä asia oli kiinteistölautakunnassa lokakuussa tänä syksynä, kaupunginhallituksessa päätöskäsittelyssä 7.11. Lokakuussa tiedettiin täsmälleen, että ollaan lähestymässä 300 miljoonaa kiinteistöjen myyntisummissa, kun tavoitteena oli 100 miljoonaa. Eli tämä ei ole millään tavalla voinut tulla virkamiehille yllätyksenä, että tässä tapauksessa tapahtuu näin.

Se, mitä valtuutettu Rantanen kertoi, että siellä jo rakennetaan, on minun mielestäni vain lisäperuste sille, että valtuuston täytyy nyt näyttää kaapin paikka. Ehdotan, että valtuusto palauttaa esityksen uudelleen valmisteltavaksi ilman toisen tontin ostovelvoitetta. En voi käsittää sitä, kuka on antanut luvan aloittaa rakennustyöt jollakin tontilla, jota kaupunki ei ole päättänyt vuokrata eikä myydä vielä mihinkään.

Valtuutettu Hakola

Arvoisa puheenjohtaja.

16.11.2016

En nyt ihan tarkalleen pysty muistamaan näitä asemakaavoja, vuokraus- ja myyntiperusteita on niin paljon. Mutta tässä kysymyksessä on nyt muistini mukaan sellainen tilanne, että kyseinen tontti on 2:n eri osapuolen omistuksessa. Toinen osapuoli on Roihuvuoren Lämpö Oy ja toinen on Roihuvuoren palvelutalo -osakokonaisuus. Toinen omistaa, toinen on kaupungin vuokralla, ja siinä on jokin tämänkaltainen järjestely kysymyksessä.

On todellakin valitettavaa, että minäkään en nyt ihan pysty tarkalleen ottaen muistamaan, mistä tässä kyseisessä asiassa on kysymys. Kuitenkin se oleellinen asia tässä on se, että tämä on ollut hyvin pitkäaikaisesti vuokrattuna, ja kokonaisuudessa on siis kysymys 2:sta eri tontista, jotka sitten on muutettu yhdeksi, jotta sitä kautta pystytään rakennustyöt aloittamaan, ja tämä on jollain tavalla se logiikka, mikä siinä on ollut.

Niin kuin sanottu, kysymys on sen verran spesifikaattinen, että uskon, ettei tässä nyt isosti mistään suhmuroinnista ole kysymys, vaan yksinkertaisesti vain siitä, että meillä nyt ei satu tähän hätään olemaan sellaista vastausta, joka Hakasta tyydyttäisi.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja.

Minäkin tässä koitin palauttaa mieleeni, mikä tämä on. Tässä on siis monimutkaisempi tämä tonttijärjestely, koska siellä on tosiaan 2 eri tonttia, jotka yhdistetään nyt yhdeksi ja siihen tulee 2 eri hanketta. Tässä on taustalla se... Tiedän tämän sen takia, koska itse asun tuolla Roihuvuoressa, en kaukanakaan tuosta kohteesta. Se on keskeisellä paikalla ostoskeskuksen vieressä. Siellä on 10 vuotta vanha kaava, joka on seissyt sen takia, että siinä vanhassa purettavassa rakennuksessa on ollut pitkä vuokrasopimus, jota kaupunki ei ole pystynyt ostamaan ulos. Nyt se vuokrasopimus on vanhentunut ja hanke on lähtenyt käyntiin. Sille on löytynyt tontinluovutuksen kautta toteuttaja. Nämä ratkaisut, mitkä tähän ovat tulossa, ovat alueen kannalta kyllä ihan hyviä, koska vihdoinkin se ? rakennus siitä saadaan korvattua asunnoilla, mikä vahvistaa tuota aluetta tällaisenaan.

En millään muotoa haluaisi käynnistää näitä keskusteluja uudestaan. Sitä en tiedä, minkä takia siellä on uskallettu lähteä luottamaan tähän kaupungin päätökseen niin että sinne on kuoppa jo kaivettu ja se vanha rakennus purettu. Voi olla, että tässä on huomauttamisen sävyä, mutta ei ole alueen asukkaiden eikä alueen kehittämisen kannalta järkevää,

16.11.2016

---

että se reikä jää sinne nyt sitten odottamaan. Uskon, että tämä neuvottelu ja tämä ratkaisu, mikä täällä on, on ihan hyvä. Mitään periaatteellista vääntöä tässä kohtaa en haluaisi käydä niin että se kaatuu se hanke kesken kaiken. Suosittelen, että palautusta ei kannateta, vaan että mennään pohjan mukaan.

Ledamoten Månsson

Puheenjohtaja.

En kannata sitä palautusta, mutta eikö nyt tällaisessa tapauksessa, kun on kuitenkin kysymys jäänyt täälläkin osittain tai tarkasti ottaen vastaamatta, voisi suosiolla antaa tämän asian olla pöydällä ensi kokoukseen, johon mennessä varmaan saataisiin selvitys asiaan. Onko tällä kuopan täyttämällä niin kiire, että 2 viikkoa olisi nyt kohtalokasta? Kai se työ jatkuu siellä, jos se on kerta aloitettu.

294 §

Esityslistan asia nro 10

VALTUUTETTUIJEN THOMAS WALLGRENIN JA VERONIKA HONKASALON ALOITE HÄTÄMAJOITUKSEN JÄRJESTÄMISESSÄ NOUDATETTAVASTA OHJEISTUKSESTA

Valtuutettu Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on hyvä päivä siinä mielessä, että me voimme olla päättämässä täällä talvisena päivänä siitä, että kukaan Helsingissä ei jatkossa jää pakkaseen. Tämä on tietenkin perustuslain velvoitus meille aikaisemminkin, ja nyt se sitten viimeistään vahvistetaan kaupunginhallituksen linjauksella. Tosin tietenkin sote-virastosta on kuulunut myös sitäkin, että tästä ei ollut mitään epäselvyyttä, mutta nyt siitä ei todellakaan pitäisi olla mitään epäselvyyttä. Jos sitä jossain kohdin palvelua on ollut, se on syytä korjata.

16.11.2016

Helsingin on toimittava niin, ettei ketään käännytetä ovelta, on se ovi sitten Hietsussa tai muualla, ja on oltava selkeät toimintatavat, joissa kaikki tietävät, miten kriisimajoitusta tarjotaan erilaisille asiakkaille. Tietenkin tässä on myös tunnustettava se, että meillä on hyvin erilaisia kriisimajoitusta tarjoavia ryhmiä. Esimerkiksi Hietaniemenkadun palvelukeskus ei ole varmasti paras paikka lapsille, mutta vastaavasti vapaaehtoisten ylläpitämä hätämajoitus ei myöskään ole paras paikka esimerkiksi alkoholiongelmallisille tai riehuville asiakkaille. Eli on luotava niitä erilaisia toimintatapoja.

Erinomaisesti juuri ennen pakkasia vihdoin saatiin avatuksi Hermannissa tämä Diakonissalaitoksen ja seurakuntayhtymän ylläpitämä hätämajoitus, jossa toiminta on pyörinyt rauhallisesti. Ei ole tarvittu poliisia, ei edes vartiointiliikettä, vaan on pystytty toimimaan niin, että kaikille on saatu majapaikka. Tämä on sellainen Helsinki, miten Helsingin olisi pitänyt jo aikaisempinakin vuosina toimia, mutta hyvä että edes nyt. Eli ensinnäkin varaudutaan hyvissä ajoin, mietitään, miten toimitaan ja tehdään niin systemaattisesti. Tätähän valmistelua on tehty pitkälti jo keväästä lähtien. Tähän on varauduttu järjestöavustuksilla ja on varauduttu myös ensi vuoden järjestöavustuksissa, mikä on hyvä asia.

Tämän lisäksi 17 seurakuntaa ovat vapaaehtoisesti myös selvittäneet hätämajoituksen järjestämistä niin että ensi maanantaista lähtien kirkon tiloja myös tarjotaan vuoroviikoin, ja tämä on tietenkin täysin vapaaehtoista toimintaa, mutta myös siinä kaupunki on ollut aktiivinen ja syytä on ollakin, toimia yhteistyössä erilaisten tasojen kanssa.

Meillä ei ole siellä hätämajoituksessa ollut yhtään lapsia, mutta siellä on odottavia äitejä, ja sen takia onkin ollut myös hyvä muistaa, että Helsinki on yksi kaupungeista, joka tarjoaa myös neuvontapalvelut, niin kuin syytä onkin, raskaana oleville äideille. Siinä olemme olleet tämän maan edelläkävijä, mutta toisaalta tässä majoituksen järjestämisessä meillä on kestänyt aika kauan.

Oikeastaan haluaisin tiivistää puheenvuoroni siihen, eli paljon on menty eteenpäin isoin harppauksin siitä, missä oltiin vielä viime talvena, mutta edelleen meidän on syytä jatkuvasti seurata tilannetta – me emme tiedä, miten paperittomuus Suomessa kehittyy, paperittomia ei tässä hätämajoituksessa, joka Hermannin on avattu marraskuussa, ei ole juuri vielä nähty – ja oltava valmiudessa toimimaan, jos lisäpaikkoja tarvitaan ja myös mietittävä, mitkä ne muodot ovat, joilla kukaan ei pakkaseen jatkossa jää.

Kiitoksia.

16.11.2016

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tavallaan ymmärrän, että tästä keskustellaan jälleen kerran laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden majoittamisesta ja heidän palveluitansa, mutta mihin asti me voimme tämän asian kanssa mennä? Nyt tietysti on aivan selvää, että sehän on ihmisyyttä, että ajatellaan, että ei jätetä ketään pakkaseen, mutta eihän tämä systeemi voi toimia siten, että me voimme avata kortteerit koko maailman porukalle.

Mitä on esimerkiksi tämä liikkuva väestö, josta tässä vastauksessa puhutaan? Puhutaan nyt näistä asioista kuitenkin oikeilla nimillä. Me puhumme laittomasti maassa oleskelevista henkilöistä, joille nyt halutaan avata tähän kaupunkiin hätämajoitus. Se on ihan okei, ei tuonne ketään pidä pakkaseen jättää, mutta kyllä se lähtökohta on ihan toinen tie, ja se tie on kotiin päin, on se sitten Euroopassa tai Euroopan ulkopuolella.

En voi ymmärtää tätä ajatusta, että meidän perustuslakimme kattaisi koko maailman. Emmehän me voi, jumankeikka, toimia täällä koko maailman sosiaalivirastona ja terveysasemana. Siihen eivät vain yksinkertaisesti rahkeet riitä. Meillä on paljon tulijoita, joista me tällä hetkellä huolehdimme niin tässä maassa kuin tässä kaupungissa – turvapaikanhakijoita muun muassa, jotka oleskelevat täällä nyt laillisesti – niin siinä riittää meillä kyllä ihan hommaa.

Näen tämän vähän erikoisena siinäkin mielessä, että sisäministeri on nimenomaan vedonnut, että näitä tällaisia houkuttimia ei maahan tehtäisi, ei kirkon eikä kaupunkien toimesta, ja nyt kuitenkin kiireen vilkkaa Helsinki tässä ensimmäisenä kunnostautuu. Se ei ole ehkä järkevää, ei myöskään sen takia, että oikeusasiamies ei ole vielä edes antanut vastautansa. Odotetaan nyt edes sitä.

Minä kun luin sen kaupunginhallituksen ensimmäisen version, jonka piti tulla tänne valtuustoon ennen kuin siitä äänestettiin, niin siinä olikin ihan järkeviä asioita ja mielestäni se oli aivan verraton, ja näin ollen olen tehnyt tuonne järjestelmään palautusehdotuksen, jossa esitän näitä viime kaupunginhallituksessa tehtyjä lisäyksiä poistettavaksi ja siihen alkuperäiseen.

Kiitos.

16.11.2016

Valtuutettu Vesikansa (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin korjata sen asian: täällä hätämajoituksessa Hermannissa kaikki ovat olleet EU-kansalaisia. Tämä on sote-viraston virastopäälliköltä eilen saatu tieto. Siellä on ollut yksi EU:n ulkopuolinen, eli se, että puhutaan laittomasti maassa olijosta, on täysin väärä tieto.

Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Paria kohtaa kommentoisin. Ensinnäkin väitteeseen, että me ajattelimme, että perustuslaki kattaa koko maailman. Perustuslaki ei kata koko maailmaa, vaan sen, että niille ihmisille, jotka tällä hetkellä täällä Helsingissä ovat, tarjotaan välttämätön huolenpito, että kukaan ei kuole sen takia, että on epäinhimillisissä olosuhteissa.

Toiseksi hätämajoitukseen viitattiin houkutuksena. Jos joku on joskus ollut Hietaniemenkadun palvelukeskuksessa, niin en sanoisi sitä paikkaa houkutukseksi. Se on paikka, johon mennään silloin kun on ihan pakko ja välttämätöntä, mutta en usko, että se on paikka, johon kukaan huvikseen menee tai jota voisi jonkinnäköisenä markkinointivalttina pitää.

Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

2 korjausta Mari Rantaselle. Sanna Vesikansa jo totesi tämän laittomatäsmennyksen, eli tämä ei pitänyt paikkaansa, mitä valtuutettu Rantanen esitti ihmisistä, joita tämä nyt erityisesti tässä kohtaa koskee.

Toinen asia tästä oikeusasiamiehen vastauksesta. Kaupunginhallitus tosiaan yritti antaa meidän apulaisoikeusasiamiehellemme mahdollisuuden vastata, mutta pakkaneen ja lumi tulivat sitten lopulta ennen, jolloin tämän vastauksen tekeminen kyllä oli inhimillisesti katsoen pakko tehdä tässä aikataulussa.

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

16.11.2016

Rantasen puheenvuoro oli jotenkin todella surullista kuultavaa. Ihmisoikeuksista on tässäkin kyse, ja Vuorjoen puheenvuorossa tuli hyvin esille se, että tosiaan Suomen tai Helsingin houkutit eivät ole hätämajoitusmahdollisuudet.

Valtuutettu Hyttinen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

En näe tarkoituksenmukaisena tarjota kriisimajoitusta tapauksessa, jossa kyse on itse aiheutetusta kriisistä. Perusteluissa mainittu liikkuväestö, jolla tarkoitetaan tosiasiallisesti ulkomailta Suomeen monissa tapauksissa ihmiskaupan seurauksena päätyneitä kerjäläisiä, ei asu täällä, vaan on tullut tänne ansaintatarkoituksissa. Kyse on siis heidän kohdallaan itse aiheutetusta kriisistä, jonka he olisivat voineet välttää jäämällä kotimaahansa sen sijaan, että ovat tulleet Suomeen ilman tietoa majapaikasta tietoisena siitä, että Suomessa on palvella pakkasta.

Tällaiseen toimintaan ei tule kannustaa veronmaksajien rahoilla, koska se kannustaa laittomaan maassa oleskeluun ja sen lieveilmiönä usein esiintyvään rikolliseen toimintaan. Miksi kannamme tällaisella toiminnalla itse itselleen ongelmia aiheuttaneiden henkilöiden toimeentulosta suurempaa huolta kuin kantaväestöön kuuluvista kodittomista? Kannatan valtuutettu Rantasen palautusesitystä.

Valtuutettu Kantola

Kannatan palautusta, mutta en enempää käytä tässä vaiheessa puheenvuoroa.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä en kannata tätä palautusta tässä asiassa. Minun mielestäni, niin kuin täällä on todettu, ihmisiä ei jätetä pakkaseen. Heille pitää tarjota joku majapaikka. Se on yleisinhimillistä ja myös Suomen allekirjoittamien ihmisoikeussopimusten mukaista.

Valtuutettu Villo

16.11.2016

Mielestäni tällä hetkellähän me pyörimme tällaisessa niin sanotussa hyysäämisen kulttuurissa, missä mielestäni alkaa jo tulla seinä vastaan sillä lailla, että kun katsotaan nyt Myllypuronkin näitä ruokajonoja ja katsotaan meidän pitkäaikaisasunnottomiamme, niin niistä ei niinkään välitetä.

Olen itse kysellyt oikeasti ihmisiltä, mikä tämä juttu on, niin oikeasti suurin osa niistä, jotka kannattavat tätä hyysäämistä, tavalla tai toisella myös hyötyvät tästä. Ihmisten hädällähän tehdään bisnestä nyt jatkuvasti, ja näissäkin paperittomissa pyörii tällä hetkellä isommat rahat kuin huumeissa. En missään nimessä hyväksy tällaista, ja ajattelen, että laitetaan ensiksi omille kansalaisille katto pään päälle ja leipää ja sitten autetaan muita, jos vielä euroja riittää.

Kiitos.

Valtuutettu Sevander

Arvoisa puheenjohtaja.

Ei ollut kovin yllättävää, että perussuomalaisilta tulee tällainen profiloitu maahanmuuttokysymys, mutta jos ihan järjellä tätä miettii – tässä nostettiin esille myös tämä kerjäläiskysymys – niin on aina parempi se, että me jollain tavalla pystymme osoittamaan jonkinlaiset majoitustilat kuin että poliisit tuolla seuraavat näitä erilaisia laittomia leirejä kyhäileviä ihmisjoukkoja ja sitten ikään kuin niitä yrittävät häätää sieltä parkkipaikoilta vekka autokolonnoista. Järjellä kun tätä miettii, niin on aina parempi ikään kuin tällainen ratkaisu kuin sellainen hallitsematon, missä tietyllä tapaa ollaan oltu.

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

En kannata palautusta. Ulkomaalaispoliisin tehtävä on huolehtia siitä, kuka täällä maassa on ja kuka ei ole. Laittomasti maassa olevat on heidän tehtävänsä poistaa täältä. Meidän tehtävämme on pitää lähimmäisistä huolta ihonväriin tai rotuun katsomatta, ja jos joku haluaa sitten, että nuo jäävät tuonne... Minä nyt en tarkoita, että koko maailma sinne pitäisi päästä, niin kuin valtuutettukin esitti tässä palautusesityksessään, mutta se, että ei tuonne voi heitteille jättää.

16.11.2016

Tietysti herättää kysymyksiä aina se, minkä tähden meidän omistamme ei ole pidetty huolta tähän asti. Nyt kun on tullut tämä maahanmuuttokysymys, maahanmuuttajista nyt pidetään kovempaa meteliä kuin meidän omista asunnottomistamme. Mutta joka tapauksessa kyllä ovet täytyy olla auki, ihmistä ei voi jättää pakkaseen, tai jos jättää, niin sitten Kossu-pullo mukaan.

Valtuutettu Mari Rantanen

Siis kysymys on nyt siitä, että kun aikaisemmin ilmeisesti toimittiin niin, että hätämajoitus oli tällainen väliaikainen ratkaisu, jolloin myös katsottiin, miten nämä henkilöt pääsevät pois Suomesta. Eihän se voi olla niin. Missä se raja sitten tulee vastaan? Missä se raja tulee vastaan, kuinka paljon tänne voi tulla, koska kyllä käytännössä nyt tämä lausunto, jolla lähdetään menemään, on avoin valtakirja, avoin kortteeri. Eihän sellainen systeemi...

En tiedä, mistä te tätä rahaa taiotte, kun sitten me kuitenkin... Aika hyvin usein valtuutetutkin kuulevat, että ei ole rahaa siihen eikä tähän, mutta tähän aina jotenkin jostain löytyy, ja me puhumme samasta rahapussista. Kunnallisvero maksetaan yhteen rahapussiin, ja sieltä samasta rahapussista niitä jaetaan. Sanokaa nyt joku ainakin, mistä se otetaan pois, jos tähän on varaa laittaa. Kyllä minä ymmärrän sen, että ei pakkaseen ketään jätetä, kuten sanoin, mutta ei se voi olla sellainen, että sen varjolle heittäydytään ikään kuin oleskelemaan Suomeen. Silloin pitää lähteä. On toinenkin tie, ja se tie on kotiin.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

En kannata palautusta, ja huomautan vain valtuustolle, että tämä aloite on tehty 16.3., ja tällä hetkellä tiedämme sote-lautakunnan jäsenenä sekä myös tästä vastauksesta, että tämä asia ei ole ajankohtainen. Se on korjattu se epäkohta, mikä 16.3. on vaivannut.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja.

En kannata palautusta. Helsinkiläiseen kaupunkikulttuuriin ei mielestäni kuulu kadulla kuoleminen, ja mielestäni tämä esitys täällä lähtee siitä

16.11.2016

---

ajatuksesta, että odotetaan jotain oikeuskanslerin tai oikeusasiamiehen lausuntoa tilanteessa, missä tuolla on jo pakkanen. Me kuulumme, että kyse ei ole laittomistakaan maahan tulijoista, mutta minun mielestäni helsinkiläiseen kaupunkikulttuuriin ei kuulu kenenkään kadulle kuoleminen. Tavalla tai toisella meillä pitää olla järjestelmä, joka hoitaa sen, joku muukin kuin pelkästään poliisi. Me sitten säännöstelemme ja rakennamme tätä järjestelmää sen mukaan kuin se kehittyy, mutta lähtökohtaisesti se ajatus, että tätä ei toteutettaisi, on mielestäni pelkästään julma ja epäinhimillinen ja häpeäksi niille, jotka yrittävät tämän estää.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

En kannata palautusta. Tässä on kysymys nimenomaan hätämajoituksesta, ja hätämajoituksen järjestämiseen kaupunkia velvoittavat lait ja kansainvälisetkin sopimukset. Täällä on viitattu siihen, että meillä on asunnottomuutta, meillä on vähäosaisuutta kaupungissa, ja niihin tarvitaan tietysti myös omat keinonsa. Me tarvitsemme asuntopolitiikkaa, joka tuottaa edullisia vuokra-asuntoja, me tarvitsemme lisää peruspalveluja sosiaali-terveydenhuoltoon, ja niihin Helsingillä on rahaa. Me kohta käsittelemme sitä puolta budjetissa. Tässä on kysymys juuri siitä, mitä valtuutettu Hursti sanoi, miten me suhtaudumme lähimmäisiimme, olivatpa he sitten tuon tai tämän näköisiä.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

En kannata palautusta. Täällä on lähdetty taas tähän klassiseen malliin, että meidän pitää pelastaa omatkin ja kukaan ei puhu niistä, ja sitten täällä vertaillaan tyhmällä tavalla, että ikään kuin nämä ulkoperäiset ihmiset nyt sitten veisivät hätämajoitusta meidän omiltamme ja meidän omamme kuolevat tuonne pakkaseen. Perussuomalaiset tekevät tällä hetkellä sellaista valtakunnan politiikkaa ja kunnallispolitiikkaa, että ette te ole halunnut ainakaan noille omille yhtään sen parempia oltavia. ? oman asuntorakentamisyksikön perään ja lisää fyrkkaa sotelle. Te voitte vaikuttaa tosiaan siihen, jos te haluatte.

16.11.2016

Valtuutettu Nyholm

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos keskustelusta täällä. Täällä on puhuttu kaikennäköisistä houkuttimista ja hyysäyksestä ja muusta. Valtuutettu Villo voisi vielä avata vähän sitä hyysäyspuolta. Se ruokajakojen tarpeen lopettaminen pitäisi tehdä sieltä hallituksesta päin nostamalla perusturvaa. Täällä nyt perussuomalaiset itkevät ihan väärässä paikassa. Teemme varmasti yhteistyötä nostaaksemme perusturvaa tai jotain tämäntyyppistä valtiotasolla. Tehkäämme näin.

Täällä minä toivon, että kaupunki tietysti seuraisi perustuslakia. Ylipääntänsä ihmisoikeudet ovat sellaisia, että jos ne eivät ole jollekin, niin ne eivät ole kaikille. Samalla tässä suojellaan kaikille tätä perustuslain suomaan turvaa.

Kiitos.

En kannata.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

En kannata palautusta. Valtuutettu Nuutti Hyttinen kertoi, että hätämajoitus on itse aiheutettu kriisi ja perusteli sitten sillä, että sitä hätämajoitusta ei tulisi tarjota. Vähän sama kuin me toteaisimme, että liikenneonnettomuuden uhria ei tulisi auttaa, koska hän on lähtenyt tielle ihan omasta halustaan tietoisena riskeistä. En itse kutsuisi tätä hyysäämiseksi, koska ketään ei tietenkään tule jättää heitteille tai pakkaseen.

Valtuutettu Mari Rantanen kysyi, missä se raja tulee vastaan. Näyttää siltä, että tällä hetkellä se raja ei ole kovin lähellä eikä ongelma ole pienemässä. Pelkästään ilmaston lämpenemisen myötä meillä tulee olemaan satoja miljoonia ilmastopakolaisia tulevina vuosikymmeninä. Syyrian kriisin taustallakin on osittain ilmastonmuutos. On hyvä, että tähän ihmisten hätään vastataan. Se on meidän velvollisuutemme. Yhteiskunnan mitta kun on se, miten me kohtelemme niitä kaikkein heikkosaisimpia.

Kiitos.

16.11.2016

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja.

En todellakaan kannata palautusta. Pieni ehkä asiaton heitto siitä lestistä tuonne loppuun johtui vain siitä, että isäänikin joskus aikoinaan arvosteltiin, kun antoi pari kymppiä kundeille, jotka tuolla veneen alla ja siltojen alla nukkuivat, ja sanottiin, että miksi annat Veikko ? niille fyrkkaa, kun ne menevät kuitenkin ja ostavat lestin. Faija sanoi, että koitas olla tuolla kylmässä ilman lestiä. Mutta se siitä.

En ole tällaisen kaksoismoraalin puolella ollenkaan. Olin aikoinani perussuomalaisissa, ja se oli valitettavaa, että ollaan maahanmuuttokriittisiä ja ollaan vastaan sitä, että joku ulkomainen ei saisi hätämajoitusta ja ollaan omien puolella. Kuitenkaan silloin se agenda, mikä minulla oli, niin sen takana ei seisty, jonka vuoksi lähdin myös puolueesta. Eli tällainen turha jauhaminen veks, että tehdään jotain, jos ollaan tekevinään ja lopetetaan tuollainen turha... No, en sano enempää, piip.

Valtuutettu Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

En kannata palautusta. Jos tuolla ulkona on kylmä, niin valitettavasti myös osalla valtuutetuilla on hyvin kylmä asenne täällä valtuustossa. Nyt puhutaan tosiaankin heikommassa asemassa olevista ihmisistä, ja en suorastaan usko, vaikka Suomi on muuten erinomainen ja monella tapaa hieno maa, että Suomen pakkanen on kuitenkin se houkutin, joka pistää ihmisiä tänne tulemaan. Kyse on aidosti ja totisesti ihmis hengistä, ja tässä tapauksessa tietenkin Helsingin pitää kyetä auttamaan näitä ihmisiä.

Täysin toinen kysymys on tietenkin sitten tämä asunnottomuus, joka koskee myös niitä meidän kuntalaisiamme, ja siihen tietenkin pitää löytää myös keinoja tulevaisuudessa. Mutta nyt tämän hätämajoituksen kohdalla on hirvu tärkeätä, että me pystymme toimimaan tässä hetkessä ja nyt.

Valtuutettu Lindell

Kiitos, puheenjohtaja.

16.11.2016

Silloin kun tämä valtuustokausi alkoi, olin hyvin vahvasti maahanmuuttokriittinen ja olin perussuomalaisten linjalla siinä, että Suomi suomalaisille ja nämä kaikki edut eivät kuulu ulkomaalaisille. Pyydän anteeksi siitä. Olen muuttanut kantaani. Ehkä johtuu myös siitä, että nämä maahanmuuttajat, jotka tuolla kadulla joutuvat olemaan, ovat tulleet paljon lähemmäksi. Siellä on niitä tuttuja ihmisiä samassa paikkaa käsi, kuppi ojossa, ja heidän elämänsä ei tosiaan ole herkkua, saatikka talvella kun on kylmää, pakkasta. He ovat täällä hakemassa parempaa elämää. He ovat paossa. On monenlaista tarinaa. Ketä on pakosalla poliittisista syistä tai jostain muusta syystä. Minä itse olen lähtenyt monta kertaa avustamaan heitä, eli olen vienyt heille ruokaa, joku kiva sana, taputus olalle tai jotain muuta sellaista ystävällistä. En kannata palautusta, ja haluaisin, että heitä autetaan varsinkin talvella.

Ledamoten Månsson

Puheenjohtaja.

Äskeiset taputukset, joihin minäkin osallistuin, osoittivat jotain. Iloitkaamme siitä, että perussuomalaisten ryhmästä löytyy – toinen entinen ja toinen ehkä kohta entinen jäsen – inhimillisyyttä. Valtuutetut Hursti ja Lindell.

Tämä hokema, että omien kansalaisten asiat kuntoon ensin ja kaikki asiat varmaan kuntoon, niin sitä hetkeä jos jäämme odottamaan, että kaikki muut ongelmat, omat ongelmat on ratkaistu, niin me saamme odottaa sitä ikuisesti. Koskee kaikkia maita, rikkaimpiakin maita. Aina löytyy tekosyitä olla auttamatta muita. Ei tämä hätämajoitus sitä paitsi ole edes tarkoitettu vain ulkomaalaisille, vaan myös ihan suomalaisille, kantasuomalaisille, jos tulee hätätilanne – jopa perussuomalaisille.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos.

Muutaman asian nyt nostaisin tästä käydystä keskustelusta. Ensinnäkään kysymys tässä ei ole nyt ihonväristä. Kysymys on siitä ajatuksesta, miten jatketaan. Kuten sanoin, ketäänhän ei tule jättää pakkaseen, mutta sellainen toimintatapa, joka tähtää siihen, että tänne ei jäädä hätämajoituksen varaan oleskelemaan, lienee ihan järkevä.

Toisaalta minulla tulee mieleen se, että mikä estää tekemästä työtä ja hakemasta asuntoa. Miksi minun pitää mennä duuniin ja maksaa niitä

16.11.2016

---

veroja? Mikseivät muut voi tehdä samalla tavalla, jos kerran täällä pitää hengata?

Kun täällä nostetaan sitä perustuslain suoja, niin perustuslakihan suoja meillä myös vapautta. Miten me voimme laittaa vankeja vankilaan? Heillähän on oikeus vapauteen. Eikö sitä voi käänellä loputtomiin tavallaan, että missä se raja tulee?

Leo Straniukselle toteaisin, että tulevaisuudesta maalaamasi kuva sa-doista miljoonista ilmastopakolaisista rupeaa kyllä jo kylmäämään suomalaista veronmaksajaa ja työssä käyvää ihmistä tässä. Emme ehkä selviä siitä.

Valtuutettu Razmyarille toteaisin, että houkutin ei Suomessa todella-kaan ole pakkanen, vaan melko leväperäinen sosiaaliturva.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Stranius rinnasti äsken hätämajoituksen tarpeen liikenne-onnettomuuteen tielle lähtemisen seurauksena. Kysyisinkin valtuutettu Straniukselta, onko hän ihan oikeasti sitä mieltä, että kyse on samasta asiasta. Jos lähtee oma-aloitteisesti ilman tietoa majoituksesta maahan, jossa on talvella pakkasta ja lunta, onko majoituksen tarve valtuutettu Straniuksen mielestä yhtä poikkeuksellinen riski kuin tieliikenteessä onnettomuuteen joutuminen?

Valtuutettu Rantasen tavoin tiedustelen kriisimajoitusta kaikilla halukaille vaativilta, että missä sitten menee raja, kenelle kaikille hätämajoitusta pitää tarjota ja kuinka paljon siihen ollaan valmiita käyttämään rahaa. Kun yhteiskunnan resurssit ovat rajalliset, oletteko valmiita leikkaamaan hätämajoitukseen käytetyt rahat koulutuksesta, vanhuksilta vai ratkaisetteko asian kenties ottamalla syömävelkaa tulevien sukupolvien maksettavaksi? Vai onko kenties vain parempi korottaa työssä käyvien veroja?

Kiitos.

Valtuutettu Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

16.11.2016

Edelleenkaan en kannata palautusta. Täällä on osoitettu myös kovaa huolta siitä, että näitä majoituksia käyttäisivät laittomat maahanmuuttajat ja laittomat maassa olijat. Jokaisella ihmisellä on oikeus siihen, oli sitten laittomasti tai laillisesti maassa, niin eikö näiden ihmisten mielestä ole myös hyvä se, että nämä ihmiset, jotka syystä tai toisesta valitettavasti hyvin valitettavan politiikan, mitä meillä valtakunnallisesti tällä hetkellä harjoitetaan, perusteella ovat laittomasti maassa, saavat edes jostain apua ja ovat jollain lailla edes jollain tasolla joissain kirjoissa eikä niin, että he ovat täysin maan alla. Kyllähän näidenkin ihmisten kannalta on hyvä asia, että heillä on joku paikka, johon voi mennä ja sitä kautta ehkä saada apua ja kenties apua myös siihen, että haluavat ehkä palata kotimaahankin jossain vaiheessa, mutta saisivat jostain apua.

Valtuutettu Vesikansa

Tätä keskustelua olisi tietenkin paljon helpompi käydä, jos tätä käytäisiin oikeilla faktoilla. Hyvin monet tästä liikkuvasta väestöstä, muun muassa romaneista, ovat töissä Helsingissä, heillä on asuntoja vuokrattu, lapsia on koulussa. Onneksi meillä on siihenkin toimintatapa, että opetusvirasto esimerkiksi ei kerro, onko perheellä mikä status, vaan Helsingissä saa käydä koulua myös, vaikka kaikki ei olisi kunnossa paperien perusteella.

Sote-viraston arvion mukaan noin 150 romanian on tällä hetkellä Helsingissä, heitä 50 on siis tässä hätämajoituksessa. Loput asuvat muualla, heillä on siis asunto. Ainakin tämä on minun saamani tieto. Tätä palvelua tarjotaan ainoastaan talvella silloin kun mennään pakkasrajojen alapuolelle. Tämä ei ole mikään jatkuva palvelukortteli, joka todella toimisi jonain houkuttelemana. Siihen on myönnetty siis parikymmentätuhatta järjestöavustusta, eli me puhumme nyt siitä summasta rahaa tässä nyt näillä massiivisilla puheenvuoroilla, joka siis toimii tällä hetkellä etupäässä vapaaehtoisten voimin – vapaaehtoisten helsinkiläisten, jotka haluavat olla auttamassa tuolla lähimmäisiään katsomatta siitä, mistä maasta he tulevat. Eli asetetaan nämä asiat myös oikeisiin mittasuhteisiin, että nyt tässä ei olla luomassa valtavaa asuntopolitiikkaa ulkomaalaisille, jotka tänne yhtäkkiä tulevat muuttamaan.

Kiitos.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

16.11.2016

Kiitos valtuutettu Vesikansalle asioiden laittamisesta mittasuhteeseen, joka hyvin kuvastaa, että kysehän ei ole siitä, että meillä olisi täällä joku pakolaiskriisi, vaan pikemminkin ehkä poliittisen vastuunkannon kriisi, kuten hyvin tiedetään.

Valtuutettu Rantanen kysyi vielä sitä, miksi kaikki ihmiset eivät mene töihin. No, siihen on aika helppo ehkä vastata, ja vastauksia on varmasti yhtä useita kuin työttömiäkin, mutta sanottakoon nyt vaikka niin, että kaikilla ei ole töitä. Ja kyllä, myös minua kylmää se ilmaston lämpenemisen aiheuttama pakolaisaalto, jossa tämä nykyinen tilanne on vielä tosiaan aika kevyttä alkusoittoa. Siihen me joudumme vääjäämättä tulevana vuosikymmeninä varautumaan. Toki suurin osa siitä on maan sisäisiä ja kohdistuu lähinaapureihin, mutta Suomi ei voi siltä kokonaan välttyä.

Valtuutettu Hyttiselle: ihan itse kerroit siitä, että hätämajoituksen tarve on itse aiheutettu kriisi, ja minä halusin ehkä verrata sitä sillä tavalla, että me aiheutetaan itse enemmän tai vähemmän monenlaisia kriisejä, eikä se ole syy olla auttamatta niitä ihmisiä, jotka näihin kriiseihin joutuvat.

Kiitos.

Valtuutettu Nyholm

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Lindellille koskettavasta puheenvuorosta.

Rantanen ja muut samasta leiristä ovat heitelleet myös milloin mitkin tämän esityksensä taakse, on se sitten kustannuksia tai ynnä muuta. Se on hassua, miten nämä esitykset aina sieltä leiristä ovat jotenkin, että ei seurata perustuslakia tai ei välitetä ihmisoikeuksista, ei tehdä sitä, ei tehdä tätä. Sieltä ei tule mitään konkreettista. Sellaista fiksumpaa suuntaamista edes voisi jollain tavalla ehkä keskustella ja saada ehkä esityksistä parempia tai muuta tämäntyyppistä.

Jos ne kustannukset siinä niin paljon häiritsevät, niin miksei sitten jotenkin osoittaa näitä tästä hoidosta koituvia kustannuksia esimerkiksi niille valtioille. Ne ovat EU-valtioita, pitäisi olla keskusteluyhteys, jos on tällaisia tilanteita kuten nyt, missä kansalaisia jopa pakotetaan lähtemään toimeentulon perässä hakemaan parempaa elämää jostain muualta.

16.11.2016

Tässä voisi vaikka olla mitä tahansa ehdotuksia, mutta ei, sieltä tulee aina jotain ihan siis törkeän tasoista juttua. Sen takia tämä keskustelu ylipäättänsä on jotenkin turhauttavaa, ja ehkä meidän pitäisi jo päästä siihen sellaiseen syvällisempään. Joten, kiitos, rakentavampia asioita, ja pidetään siitä perustuslain hienosta ajatuksesta oikeasti kiinni kaikkien osalta.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisat valtuutetut.

Hieman itsekin kyllä ihmettelen Rauhamäen ja Männistön äänestyskäyttäytymistä, että oletteko te seuranneet tätä järkyttävää keskustelua tässä valtuustosalissa.

Sen sijaan Harri Lindellille haluaisin sanoa, että sait kyneleet nousemaan silmiini ensimmäisen kerran tällä valtuustokaudella. Suuri kiitos puheenvuorostasi. Se oli hienointa, mitä olen pitkiin aikoihin kenenkään poliitikon suusta kuullut, ja olen kuunnellut politiikkaa tänäänkin kello 8.30 lähtien.

Olen erittäin iloinen, että kaupunginhallituksessa hätmajoituksesta linjattiin vihdoinkin siten, että tämä kaupunki noudattaa perustuslakia ja ohjeistusta muutetaan. Koska koko prosessi on kuitenkin ollut hyvin kimurantti ja kivulias, haluan vielä omin silmin nähdä todella sen muutetun ohjeistuksen, joka on koko tämän hätmajoitustarjonnan pohjalla ennen kuin uskallan huokaista helpotuksesta. Eli paljon on vielä työtä edessä.

Me todella odotamme vielä oikeusasiamiehen lausuntoa. Sekin on merkittävä käänne tässä prosessissa. Se oikeusasiamiehen lausuntohan liittyy siihen, miten Helsingin kaupunki hoiti tämän hätmajoituksen silloin kun meillä oli yli 20 asteen pakkasasteet viime tammikuussa ja useita ihmisiä yöpyi kadulla tässä kaupungissa, Suomen rikkaimmassa kaupungissa.

Meillä on varaa huolehtia ihan jokaisesta hädän hetkellä, eikä perustuslain noudattamista minusta voida edes laskea rahassa. Hätmajoituksen tarve tulee luultavasti vain laajentumaan, ihan niin kuin Leo Straniuskin on täällä todennut, mutta myös muista syistä kuin ilmastopakolaisuuden vuoksi, kun paperittomien määrä kasvaa. Kukaan ei voi arvioida tyhjentävästi, kuinka paljon paperittomien määrä lisääntyy.

16.11.2016

Pakolaisneuvonnan arvion mukaan vastaanottokeskuksista poistamiset lisääntyvät ensi vuoden puolella, jos ja kun täytäntöönpanokelpoisia kielteisiä päätöksiä alkaa tulla enemmän. Ja kun hallituksen politiikan seurauksena kansainvälistä suojelua on yhä vaikeampi saada, se todennäköisesti johtaa siihen, että niiden paperittomien osuus, jotka pelkäävät palata kotimaahansa, kasvaa. Helsinki ja pääkaupunkiseutu ovat keskeisessä asemassa, kun mietitään sitä, miten paperittomuuden arki ja ihmisten hätä tulee näkyviin.

Olen todella iloinen siitä, että tämä äänestystulos äskenkin oli todella selkeä ja monet valtuustoryhmät täällä todella näkevät paperittomien hädän tällä hetkellä. Mutta työ ei tosiaan tähän loppu, vaan jatkossa meidän tulee kiinnittää esimerkiksi huomiota siihen, miten autamme esimerkiksi niiden lapsiperheiden tilannetta, jotka poistetaan vastaanot-topalveluista.

Mari Rantaselle ja muille, jotka puhuvat täällä toistuvasti laittomista ihmisistä: kukaan ihminen ei ole laitton. Paperittomat ihmiset ovat usein paperittomia monesta eri syystä. Usein esille nouseva tekijä paperittomuuden taustalla on halu olla lähellä omaa perhettä ja läheisiä, mutta siihen ei ole käytännössä laillista mahdollisuutta. Moni haluaisi työkennellä, mutta työluvan saanti ei ole helppoa. Joka tapauksessa paperittomat ovat jo täällä, halusimme tai emme. Paperittomuus voi olla ihmiselle se vähiten huono vaihtoehto.

Lopuksi, hätämajoitus on viimesijainen vaihtoehto. Ei kukaan huvikseen sinne halua.

Valtuutettu Torsti

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ennen muuta halusin käyttää puheenvuoron tässä tapauksessa kiittääkseni valtuutettu Honkasaloa ja valtuutettu Wallgreniä siitä, että tämä aloite aikanaan tehtiin ja myös kaupunginhallituskäsittelyn aikana valtuutettu Vesikansaa asian jatkuvasta sekä vahtimisesta että tiedon lisäämisestä ja kaikkia järjestöjä, jotka tekevät työtä tämän aiheen tiimoilta.

Nimittäin miksi tämä oli niin tärkeä tämä, että tämä aloite oli ? . Te voitte lukea niitä eri päivämääriä sieltä käsittelystä, ja on jollain tapaa ehkä hieman absurdia, että meidän täytyy tavallaan tehdä aloite varmistaksemme, että seuraavana talvena emme tee edellisen talven

16.11.2016

---

virheitä, kun edelleen odotamme oikeusasiamiehen lausuntoa tästä perustuslakiasiaista. Olemme siis kaupunginhallituksessa kiirehtineet lukuisia kertoja tätä vastausta, emmekä sitä edelleenkään saaneet, ja sen takia tämän päätöksen aika tuli sitten tänne valtuustoon ikään kuin ilman tätä lausuntoa.

Minusta on 2 asiaa, joita on syytä korostaa selkeästi edellisen keskustelun kuunneltuani useaan kertaan. Ensimmäinen on se, että on todella kyse viimesijaisesta ratkaisusta akuutissa hätätilanteessa. Niin kuin Tomi Sevander hyvin totesi, että se on myös järkevää. Toiseksi, on kyse todellakin ihmisoikeuksista ja yleisestä inhimillisyydestä. Se on paitsi järkevää niin yleensä ihmisille tyypillistä käyttäytymistä toisiaan kohtaan.

Haluan lopettaa tämän puheenvuoron siteeraamalla 10 minuuttia sitten kirjoittamaani Facebook-päivitystä, joka henkii sitä, mitä Veronika Honkasalo juuri sanoi. ”Ensimmäisen kerran liikutuini ja puhkesin spontaaneihin aplodeihin kesken valtuuston kokouksen. Syy: Harri Lindell, perussuomalaiset, totesi, kuinka hän oli kauden alussa puolueensa kannoilla ja maahanmuuttokriittinen. 'Olen muuttanut kantaani ja pyydän anteeksi', sanoi Harri. Nyt Harri antaa toisinaan raha kerjäläisille, mietti, miten voi auttaa ja tutustuu ihmisiin. Rohkea mies. Respect.” Ja peukkuja tulee koko ajan lisää.

Kiitos.

Valtuutettu Mithiku

Osasin painaa oikeasta napista.

Kiitos, puheenjohtaja ja arvon kanssavaltuutetut.

Tätä keskustelua kuunnellessa tulee sellainen olo, että osa perussuomalaisista ja kokoomuslaisista ajattelee, että jos laittaa silmän kiinni, todellisuus muuttuu sellaiseksi kuin sen toivoo olevan ja mitään hankalia asioita ei ole olemassakaan. Täällä on puhuttu valinnasta ja houkuttimista tulla Suomeen. Kuten on monta kertaa todettu, hätämajoitus ei sellainen houkutin ole. Jos yhtään pidemmälle puhuja viitsisi ajatella, ehkä ymmärtäisi, että työntävät tekijät lähtömaasta ovat luultavasti olleet huomattavasti suurempia kuin se houkutus jossain kirkon lattialla nukkumisesta.

Iloitsin myös Lindellin puheenvuorosta ja hänen kyvystään asettua toisen ihmisen asemaan, ja ajattelen, että sen pitäisi olla meille kaikille

16.11.2016

---

luonteenomaista. On hienoa, että Helsinki on päättänyt tässä asiassa noudattaa perustuslakia, toisaalta hieman masentavaa, että sitä pitää erikseen vaatia.

Haluaisin päättää tämän itse asiassa sellaiseen ajatukseen, jonka opin isänmaassani tai isäni synnyinmaassa Etiopiassa, jossa on paljon ihmisiä, jotka syystä tai toisesta joutuvat elämään kadulla. Etiopiassa amharan kielessä sellaista sanaa kuin kerjäläinen ei saa koskaan käyttää toisesta ihmisestä, vaan se korvataan aina kokonaisella lauseella, ja se lause kuuluu: ihminen kuten minä. Toivoisin, että täällä meidän kanssavaltuutettumme myös tällä tavalla pystyisivät ajattelemaan.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olen todella iloinen ja kiitollinen tälle valtuustolle siitä, että tämä äänestys näinkin selkein luvuin oli ihmisoikeuksien puolella ja perusoikeuksien kunnioittamisen puolella siitä huolimatta, että välillä tämän keskustelun kuunteleminen oli vähän surullista.

Näissä perussuomalaisten puheenvuoroissa, joita täällä kuultiin äsken, minua vaivasi sellainen ristiriita, ristiriitainen suhtautuminen ihmisoikeuksien toteutumiseen. Toisaalta tuntui, että joissakin puheenvuoroissa oli jopa naiivia uskoa siihen, että kaikilla ihmisillä on joku kotimaa, jossa lähtökohtaisesti kaikkien ihmisten ihmisoikeudet toteutuvat, jonne voi mennä ja siellä pystyy elämään ihmisarvoista elämää. Ikään kuin se ajatus siitä, että näin ei olisi, on niin vieras, että täällä ei pystytä kuvittelemaan sellaista mahdollisuutta, että joku ei pysty omassa synnyinmaassaan elämään ihmisarvoista elämää. Tällä lailla kuulin esimerkiksi Nuutti Hyttisen kommentin siitä, että tänne tuleminen on itse aiheutettu tilanne, että näillä ihmisillä ihan oikeasti olisi täysi valinnanvara palata omaan maahansa.

Samalla kun on näin naiivia uskoa siihen, että kyllä, muualla maailmassa asiat ovat ihan hyvin, kuitenkin suhtaudutaan hyvin välinpitämättömästi siihen, pitääkö perusoikeuksien toteutua täällä Suomessa. Suhtaudutaan melko huolettomasti siihen, että ei sillä nyt ole niin väliä, mietimmekö oikeasti, mikä on jokaisen ihmisen reaalin mahdollisuus elää hyvää elämää täällä tai jossakin muualla ja millä keinoilla siihen pitää vastata. Minusta meidän pitää lähteä siitä, että ensinnäkin me näemme tosiasiat. Me näemme sellaiset tosiasiat, että esimerkiksi romaniväestöllä ei reaalisesti ole mitään sellaista maata, jonne pystyisi me-

16.11.2016

---

nemään, jossa tuntisi olonsa tervetulleeksi ja jossa voisi luottaa siihen, että jonkinlainen säälinen toimeentulon mahdollisuus on olemassa.

Tämä on huono asia. Meidän totta kai pitää pyrkiä tähän myös kansainvälisesti vaikuttamaan kaikin keinoin. Se kansainvälisesti vaikuttaminen voi olla vaikeata, mutta se, minkä me voimme valita, on se, mikä on tilanne täällä Suomessa ja mikä on tilanne täällä Helsingissä. Siinä asiassa me voimme pitää ihmisoikeuksista kiinni. Me emme voi ihmisoikeuksia kuvittelemalla saada minnekään muualle, mutta me voimme päätöksillä ja valinnoilla valita, toteutuvatko ne täällä, ja siksi ne ovat niitä valintoja, mitä meidän pitää tehdä.

Tämä Harri Lindellin puheenvuoro vahvisti uskoani ihmisyyteen. Kun näistä kysymyksistä monesti käydään keskustelua joka kylmää, josta tulee paha olo siitä, minkälainen ilmapiiri täällä Suomessa on, niin se, mikä minulle antaa toivoa, on jonkinlainen usko siihen, että kuitenkin ihmisellä lähtökohtaisesti on hyvä sydän, ihminen noin lähtökohtaisesti on hyvä olento. Ja tämä Lindellin puheenvuoro vahvisti tätä uskoa, että kyllä viime kädessä ihmisyyks voittaa ideologian, ihmisyyks voittaa puolueen linjan. Useimmat meistä ihmisistä eivät voi kovin pitkään nähdä toisen ihmisen kärsimystä ilman että myötätunto herää.

Ihan viimeisenä kommenttina. Täällä on esitetty huolta siitä, että meidän myötätuntomme pitäisi herätä enemmän myös koskemaan Suomen kansalaisia, jotka ovat vailla asuntoa. Tästä olen täysin samaa mieltä. Mielestäni meidän ylipäättänsä pitää vahvistaa hätämajoituksen, kriisimajoituksen, tuetun asumisen tarjontaa sillä tavalla, että jokaiselle ihmiselle, joka Helsingissä on, katto pään päälle löytyy.

Kiitos.

Valtuutettu Kantola

Arvoisat valtuutetut ja valtuustokokouksen puheenjohtaja.

Mielestäni tässä tämä keskustelu nyt menee pikkaisen sivuraiteilla. Tässä varmaan kukaan ei halua, että kukaan ihminen on ulkona värjöttelemissä tai palelemassa ja kaikilla on se majoitus olemassa. Mutta se, ehkä mihin tässä ei ole vielä kiinnitetty huomiota, on tämä aloite itsessään, joka sinänsä on ihan kannatettava, mutta nyt mikä tässä häiritsee, on se, miten tätä aloitetta on muotoiltu tai täsmennystä esitetty tehtäväksi. Siinä ei ensinnäkään mainita lainkaan helsinkiläisiä asunnottomia, ja toisaalta tämä viittaus perustuslain 19 §:ään ulotetaan pelkästään oleskeluluvalla oleviin henkilöihin. Sehän on kansallinen sää-

16.11.2016

---

nös. Eli tässä nyt tämä esitys antaa virheellisen kuvan perusoikeuksien ulottuvuudesta ja oikeutettujen priorisoinnista, koska perustuslaki on kansallinen peruskirja. Se on juridisesti sitova eikä mikään poliittisluontoinen kansainvälinen sopimus.

Toinen asia. Perusoikeuksien sisältö on säilynyt hallitusuudistuksen yhteydessä vuonna 2000 samansisältöisenä, eli perusoikeudet perustuvat edelleen ensi sijassa kansallisuudelle, ei kansainvälisyydelle tai oleskeluun. Siellä hallituksen esityksessä 2000 on kirjaus, jossa todetaan uudistuksen yhteydessä, että kansainvälinen velvoite ei saa vaarantaa valtiosäännön kansanvaltaisia perusteita, ja tämä kirjaus ei ymmärtääkseni ole muuttunut senkään jälkeen. Jos tällaisella perusoikeudelle halutaan nyt antaa uudenlainen sisältö, se on ei niinkään kaupungin tai valtuutettujen asia, vaan se kuuluu eduskunnalle.

Nykyisessä perustuslaissa, senkään jälkeen kun se on muutettu, ei mainita nimenomaisesti paperittomia tai oleskeluluvalla olevia henkilöitä, ja vielä niin, että he saisivat paremman oikeuden asuntoon tai hätämajoitukseen kuin suomalaiset. Tämän takia olen tehnyt sinne palautusesityksen. Sen hylkäsesityksen voi nonsaleerata. Olen tehnyt seuraavanlaisen palautusesityksen: Kaupunginvaltuusto palauttaa esityksen kaupunginhallitukseen uudelleen valmisteltavaksi siten, että tätä kappaletta 16 muutetaan poistamalla viittaus perustuslakiin ja samalla täydennetään kappaletta 18 siten, että sote-virasto veloitetaan seuraamaan ja reagoimaan välittömästi perustuslain 19 §:n edellyttämällä tavalla ensi sijassa suomalaisten tai helsinkiläisten asunnottomien kasvavaan palvelutarpeeseen hätämajoituksessa.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Tosiaan tilanne on nyt se, että me odotamme oikeusasiamiehen lausuntoa siitä, miten Helsinki hoiti tämän hätämajoituksen viime talvena, mutta oikeusasiamies on lausunut STM:n ohjeistuksesta koskien hätämajoitusta, ja tässä oikeusasiamiehen lausunnossa nimenomaan kumotaan nyt tämä Kantolan esittämä väite siitä, että perustuslaki koskisi vain Suomen kansalaisia. Tämä ei pidä paikkaansa, vaan oleskeluluvan statuksella ei ole mitään tekemistä sen viimesijaisen avun kannalta, vaan sitä on tarjottava kaikille siitä statuksesta riippumatta. Tällainen pieni korjaus.

16.11.2016

Valtuutettu Abdulla

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse tulin tänne pöntölle osoittaakseni suuri kiitos herra Lindellille. Se oli erittäin, erittäin sydäntä hakkaava sana, mitä sinä sanoit oikeasti, ja minulla tuli se usko, myös ihmisyyks kyllä löytyy, mikä tahansa. Me olemme kuitenkin loppujen lopuksi ihmisiä. Suuri kiitos. Sen takia minä tulin tähän, ja minä olen ottanut puheenvuoron sinua varten ihan oikeasti.

Mitä täällä tullaan, itsekin olen auttanut paljon suomalaisia, jotka olivat harhailleet omasta kodistaan. Kello 6 aamulla, kun tulin yövuorosta, löydän kadulla sellaista porukkaa, jotka olivat alkoholisoituneet, jotka tarvitsevat apua, jotka ihan oikeasti eivät tiedä edes, missä he asuvat. Kerran nostin isokokaisen miehen niin kuin sinä, ja etsinyt ihan oikeasti oikein apua ja soitin poliisiin. Minun lapseni seuraavana aamuna kyllä myöhästyi koulusta, kun minä autoin hänet, että hän löytää sen, koska muuten hän olisi ihan oikeasti kuollut pakkasessa, koska vain siellä oksenteli ja nukkui oikeasti, ja oli todella pakkasen ilta. Voin vakuuttaa.

Itse kannatan myös se, asunnottomia löydetään asunto, koska Suomi on sen kaltainen, että kukaan ei voi olla ulkona pakkasessa. Riippumatta mikä tahansa maa hän on. Kannatan myös sairaita ihmisiä, joilla on alkoholiongelma tai joku muu ongelmat, jotka todella tarvitsevat tuetut asuntoja, heillekin löytyy asuntoja.

Kiitos.

Kiitos, Harri, vielä.

Valtuutettu Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Myös minä osaltani haluan kiittää erityisesti meidän valtuutettujamme, jotka ovat tehneet tämän asian parissa tarmokkaasti töitä. Kiitos, iso kiitos siitä.

Oikeastaan tähän hyvään keskusteluun enää lisäksi ainoastaan sen, että nämä ihmiset, jotka tarvitsevat hätämajoitusta, ovat ihmisiä, jotka koostuvat hyvin erilaisista tarpeista, ja itse näen, että pelkästään me emme voi jättää tätä myöskään kaupungin vastuulle, koska juuri niin kuin valtuutettu Honkasalo sanoi, me emme osaa ollenkaan arvioida,

16.11.2016

---

kuinka paljon esimerkiksi paperittomien määrä tulee tulevaisuudessa lisääntymään. Voi olla, että kaikki eivät välttämättä halua niin sanotusti tulla paikkoihin, jotka ovat viranomaisten vastuulla. Halusin tässä korostaa erityisesti seurakuntien ja myös järjestöjen roolia, jotka tekevät arvokasta ja hyvää työtä, ja paikkoja, joihin voi kenties ehkä helpommin ja matalammalla kynnyksellä meni. Pidetään nekin myös mielessä, koska ihmiset ovat tosiaankin hyvin eri tarpeista kadulla.

Valtuutettu Abib

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin tietysti haluan kiitokseni osoittaa aloitteen tekijöille, Honkasalolle tietysti ja sitten tälle toiselle edustajalle.

Välihuuto!

Wallgrenille. Tämäkin keskustelu mielestäni osoittaa sitä käsitystä, mitä minulle itselleni on suomalaisista ihmisistä, inhimillisyydestä, järkevästä ajattelusta ja siitä, että suomalaiset ovat todella inhimillisiä ihmisiä. Mutta kun kuuntelee tätä keskustelua joidenkin edustajien puheenvuoroissa, tuntuu siltä, että eivät tietysti kokeneet kovia elämässään, jolloin heidän todellisuudentajunsa on hämärtynyt liilukanvarsiin.

Toivon, ettei maailmalle anneta väärää kuvaa suomalaisista ihmisistä, koska mielestäni sen suhteen, miten paljon hyvää suomalainen ihminen tekee maailmalla ja Suomessa, että annetaan väärä kuva suomalaisesta yhteiskunnasta ja ylipäänsä suomalaisesta ihmisestä, on minusta ikävää. Mitä sitten tulee täällä, en muista sitä edustajaa, joka otti kokoomuspuolueena, sanoisin hänelle, että edelleenkin kokoomus on moniarvoinen puolue, ei ole mikään monoliitti. Olen siinä puolueessa nyt jäsenenä ollut yli 5 vuotta, enkä päivääkään kohdannut ihmistä, joka sanoo tai väittää, että ei auteta hädässä olevaa ihmistä. Päinvastoin, lähestulkoon kaikki ovat sitä mieltä, hädässä olevaa ihmistä aina pitää auttaa.

Kiitos.

Valtuutettu Hyttinen

Kiitoksia.

16.11.2016

Kysyisin valtuutettu Honkasalolta, mistä hän keksi moraalista närkästymistään varten olkiukkonsa laittomista ihmisistä. Kukaan aikaisemmista keskustelijoista ei käyttänyt sellaista termiä, vaan puhuttiin laittomasti maassa oleskelevista henkilöitä, joista hän itse käyttää eufemismia "paperittomat".

Mitä hänen esittämiinsä syihin oleskella laittomasti maassa tulee, tiedustelin, onko olemassa yhtäkään sellaista syytä, joka hänen mielestään ei olisi riittävän perusteltu oleskeluun Suomessa. On merkillistä, että Honkasalo yhtäältä vaatii suomalaisia noudattamaan perustuslakia, mutta samanaikaisesti ei pidä esimerkiksi maassa oleskelua koskevia lakeja merkityksellisinä. Tästä syystä kysyisinkin valtuutettu Honkasalolta, mitkä lait ovat sellaisia, joita hänen mielestään tulee noudattaa ja mitkä eivät ja kuinka hän perusteluu tämän valikoidun lakien noudattamisen.

Valtuutettu Vuorjoelle puolestaan toteaisin vielä: jos joku ei ole syntynyt Suomessa eikä ole tullut tänne vapaaehtoisesti, kuvailtua tilannetta kuvataan kidnappauksena.

Lopuksi, kannatan valtuutettu Kantolan palautusesitystä.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja.

Voimme vielä jatkaa näitä palautuksia, niin kohta pääsemme yksimielisyyteen tässä asiassa. Olen todella tyytyväinen siihen, että näin suuri enemmistö valtuustosta kannatti tätä aloitetta ja saatiin sille todella hyvä selkänöja, tulipa lausunto olemaan mikä tahansa. Itse olen vähän tämän keskustelun kuluessa ihmetellyt, miksi tämä oikeusasiamiehen lausunto on viipynyt, mutta ilmeisesti ruuhkaa lienee.

Vähän toinen näkökulma tähän kysymykseen vielä. Olen itse seurannut tämän vuoden mittaan keskustelua turvapaikanhakijoiden kuntapaikoista, ja olen todella huolestunut siitä, että ensinnäkin miten kunnissa tämä asia on edennyt ja toiseksi se, että me tiedämme, että Helsingissä meillä paljon ihmisiä tulee asumaan tänne, jotka ovat saaneet turvapaikan, turvapaikanhakijoista oleskeluluvan ja jäävät tänne. Mielestäni nyt kun tämä asia on saatu tällä tavalla valtuustossa hyvin päätettyä, seuraava asia, johon pitäisi oikeasti panostaa, on se, että näiden ihmisten, jotka saavat oleskeluluvan, elämä järjestyisi täällä Helsingissä.

16.11.2016

Tämä on sellainen keskustelu, joka toivon, että jossain vaiheessa käydään täällä valtuustossa, koska meillä on ollut ongelmia Helsingissä ja myös koko Suomessa siinä, että meillä on ollut aikaisemmin hyvin paljon huomattavasti vähemmän oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita, ja nyt meillä ollaan luvuissa aivan toisella tasolla. Tuolloinkaan nämä prosessit eivät toimineet, eli kotoutuminen ei edennyt sillä tavalla kuin tulisi. Toivon, että jossain vaiheessa saataisiin tämä keskustelu tänne valtuustoon, tai parempi niin, että saamme tiedon, että asia todella on hoidossa ja nämä oleskeluluvan saaneet työllistyvät täällä tai saavat koulutuspaikan ja asunnon.

Kiitos.

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Hienoa olla tällaisessa valtuuston kokouksessa. Tämä on lämminhenkisin, missä olen koskaan tämän valtuustokauteni aikana ollut. Muistan, kun tulin tänne ensimmäiseen valtuustokokoukseen, aloitin puheenvuoroni sanoilla ”rakkaat rikostoverit” ja sitten selitin, miksi sanoin näin leikinomaisesti. Johtui siitä, että kun ajoin linja-autokortin, siellä sanoi meidän ensiapuopettajamme, että jos näet ihmisen, joka on hädässä etkä aio auttaa, älä katso sinnepäin, sillä jos katsot etkä auta, syyllistyt heitteillejättöön ja heitteillejättö on rikos.

Empiresalissa apulaiskaupunginjohtaja Pia Sutinen starttasi ”Välinpitämättömyys on vallan muoto” -projektin. Se on suunnattu lapsille, mutta tänään olen huomannut tässä salissa, että me olemme älynneet, että se koskee meitä kaikkia – myös aikuisia.

Gandhi sanoi aikoinaan, että eivät ainoastaan ne ihmiset, jotka tekevät pahaa, ole pahoja, vaan ne, jotka ummistavat silmänsä siltä. Eli hienoa kuulla puheenvuoroja, mitä täällä on tänään kuultu.

Haluaisin sanoa, että meillä on Suomessa omilla yksi sellainen ryhmä, jotka ovat vähän samassa asemassa kuin paperittomat maahanmuuttajat, ja otan tähän pienen pätkän siitä. He ovat luottotietonsa menettäneet suomalaiset. Ne ihmiset eivät saa vapaaehtoisia vakuutuksia, ja kun ei saa vapaaehtoisia vakuutuksia, esimerkiksi kotivakuutusta, ei saa vapailta markkinoilta asuntoa, koska asunnon vuokraaja vaatii kotivakuutuksen. Asunnon vuokraaja saa sen sijaan ilkivaltavakuutuksen, mutta se ei muuta tämän luottotiedon menettäneen ihmisen asemaa

16.11.2016

---

millään lailla. Kun hän ei saa asuntoa, se vaikeuttaa hänen työttömmähdollisuuksiaan, kun ei ole paikkaa, mistä lähteä ja mihin tulla.

Tämä oli vain tällainen pieni veto, että jos teidän tämä lähimmäisrakkautenne jatkuu vielä tämän oven ulkopuolelle, menkää sellaiseen osoitteeseen kuin kansalaisaloite.fi/fi/aloite/21194 ja sieltä ”selaa aloitteita”. Siellä on lakiehdotus ulosottolain muutokseen, jotta saataisiin nämä ihmiset siihen oikeudenmukaiseen asemaan kaikkiin kansalaisiin nähden. Oltaisiin tasavertaisia ja saataisiin heillekin se ihmisuus, mikä heille kuuluu, etteivät he ole täällä kakkosluokan kansalaisia.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Nasima Razmyar totesi, että kaupunki ei voi kokonaan ottaa vastuuta hätämajoituksesta. Mielestäni kaupungin pitää ottaa viimesijainen vastuu täysin ja kokonaan. On hyvä, että meillä on järjestöjä, jotka haluavat eri tavoin auttaa ja tukea vaikeassa asemassa olevia romaneja, asunnottomia tai paperittomia ihmisiä. On hyvää, että kaupunki tukee näiden järjestöjen toimintaa, mutta me emme voi velvoittaa näitä järjestöjen toimimaan. Hätämajoitus ei myöskään voi olla sen varassa, löytävätkö nämä järjestöt aina vapaaehtoisia riittävästi sillä tavalla, että tämä toiminta pyörii. Sen takia kaupungin täytyy olla se viimeinen lenkki, joka pitää huolta siitä, että kukaan ei jää kadulle silloin kun kaikki muut lenkit ketjussa pettävät, ja tämä vastuu on täysin jakamaton ja sitä ei ole kellään toisella.

Sitten vielä ihan tämän keskustelun loppuksi haluaisin kiittää myös niitä aktiivisia helsinkiläisiä, jotka tämän valtuustosalin ulkopuolella ovat kamppailleet tämän hätämajoitusasian puolesta, ovat olleet aktiivisesti yhteydessä meihin valtuutettuihin, ovat kirjoittaneet tästä, ovat tehneet kaiken voitavansa näitten kadulle jääneitten ihmisten auttamiseksi silloin viime talvena. Uskon, että heidän panoksensa on ollut todella merkittävä. Itsekään en olisi ihan ymmärtänyt sitä, kuinka vakava tämä tilanne todella on ollut, elleivät kaupunkilaiset olisi sitä tietoa aktiivisesti minulle tuoneet, ja olen siitä hyvin kiitollinen, että näin tapahtui.

16.11.2016

Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Lyhyt vastauspuheenvuoro vierustoveri Razmyarin oikeastaan puolesta, koska tuossa Anna Vuorjoki ihan oikein sanoi, että viimesijaisesti kyllä kaupungilla on vastuu, mutta Nasimalla käsittääkseni on aika pitkä kokemus monien esimerkiksi kulttuuristen ryhmien kanssa, joista joillain on ikään kuin iso kynnyks tulla joidenkin kaupungin palveluiden piiriin, ja sen takia myös järjestöillä on ihan oma roolinsa. Se ei vain aina ole täydentävä, vaan se on myös välttämätön. Jotta ei jäisi nyt väärinymmärrystä tässä näitten erilaisten toimijoiden roolista myöskään Nasima Razmyarin ajattelussa.

Valtuutettu Kantola

Kiitos.

Jättäisin eriävän tähän päätökseen johtuen siitä, että nyt esitetystä muodosta se on perustuslain vastainen ja sitä ei voi sellaisenaan noudattaa. Se ei ole hyvän hallintotavan mukaista eikä lain mukaista. Täältä puuttuvat suomalaiset asunnottomat. Perustuslaki ei ole tarkoitettu pelkästään ulkomaalaisille.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Olisi tietysti mielenkiintoista kuulla, kuka perustuslain asiantuntija on sitä mieltä, että Helsingin kaupungin päätös taata hätmajoitus kaikille sitä tarvitseville ihmisille on perustuslain vastainen. Eikä tämä päätös myöskään sisällä sitä, etteikö hätmajoitusta ihan yhtä lailla tarjottaisi Suomen kansalaisille tai maahanmuuttajille, joilla on oleskelulupa täällä kuin niille, jotka ovat paperittomia tai mitä muuta tahansa. Eihän tähän päätökseen miltään osin sisälly sellainen ajatus, että hätmajoitusta ei taattaisi hädässä oleville. Nimenomaan tämä päätös sisältää vain ja ainoastaan sen ajatuksen, että kaikille hädänalaisille kaupungin pitää viimesijaisesti tarjota hätmajoitus.

16.11.2016

Valtuutettu Kantola (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Me olemme varmasti samoilla linjoilla, mutta nyt se, miten tämä asia on muotoiltu tuonne, antaa helposti sen kuvan ja virheellisen tulkinnan, ja soveltaminenkin voi sen takia olla virheellistä eli sitä sovelletaan vain ja ainoastaan oleskeluluvalla oleviin. Se on hyvä, jos sillä nyt halutaan tarkoittaa kaikkia, myös suomalaisia ja helsinkiläisiä asunnottomia. Silloin me olemme ihan samalla viivalla. Mutta se, miten se tässä aloitteessa esitetään ja miten tätä ohjeistusta on täsmennetty, antaa väärän kuvan siitä, miten perustuslakia luetaan ja myös virheellisesti antaa kuvan siitä, että nyt meillä on käsillä kansainvälinen sopimus eikä mikään kansallinen peruskirja.

Valtuutettu Lindell

Kiitos, puheenjohtaja.

On ihan pakko kiittää kaikkia, ketkä annoitte myönteistä palautetta omasta puheestani. Oma puheeni tuli sydämestä, ja mennään yhdessä eteenpäin ja autetaan toinen toisiamme.

Valtuutettu Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin halunnut Helena Kantolalle vielä korjata, että tämä lause, jossa viitataan perustuslakiin, ei ole mikään kaupunginhallituksen lisäys, vaan se on esittelijän tekstiä. Eli tämä ei ole mikään poliittinen linjaus, tämä on vain suoraan, kuten juuri valtuutettu Arhinmäki sanoi, perustuslaista otettu, ja siitähän me kohta saamme sitten päätöksen myös eduskunnan apulaisoikeusasiamieheltä.

Haluaisin tietenkin myös kiittää sekä Harri Lindelliä edellisestä ja kaikista puheenvuoroista, mutta myös aloitteen tekijöitä Thomas Wallgreniä ja Veronika Honkasaloa. Hienoa, että olemme nyt tässä.

Kiitos.

16.11.2016

Valtuutettu Kantola (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Siis perustuslaissa ei mainita oleskeluluvalla olevia, niin kuin tässä sosiaalilautakunnan lausunnossa ja tässä kaupunginhallituksen päätöksessä ja tehdyssä esityksessä, aloitteessa on todettu. Perustuslaki on kansallinen peruskirja. Se ei poista oleskeluluvalla olevien oikeuksia, mutta se on tarkoitettu ensi sijassa kansalaisille.

295 §

Esityslistan asia nro 5

HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODEKSI 2017 JA TALOUSSUUNNITELMA
VUOSIKSI 2017–2019

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Käyn lyhyesti läpi kaupungin taloustilannetta, ja käytän vertailuna viimeisintä tietoa kaupungin taloustilanteesta eli talousraporttia 3/2016. Talousarviokirjahan on tehty sillä hetkellä kun se tuotettiin senhetkisen tiedon varassa eli 2/2016. Tässä näiden osa-alueiden kautta lähestyn tilannetta, eli miltä kaupungin talous näyttää tämän talousarvion tullessa hyväksytyksi ja tässä tilanteessa.

Ensin pari sanaa yleisestä taloustilanteesta. Tuossa koko 2000-luvun kuvaaja bruttokansantuotteen kasvusta maassamme tai sen muutoksesta, ja kuten huomaa, vuoden 2009 suuren pudotuksen jälkeen varsin nihkeä talouskasvu Suomessa on ollut. Muun muassa yhtenä sen seurauksena on ollut se, että julkisen sektorin velka on kasvanut, ja nimenomaan tuosta kuvaajasta kun katsoo, näkee sen, että juuri vuosi 2009 eli kansainvälisen finanssikriisin alku on ollut ratkaiseva. Toki toiveita tällä hetkellä on kilpailukykysovimuksesta ja talouden ehkä lieväs-

16.11.2016

---

tä elpymisnäkymästä johtuen niin että velkaantuminen saataisiin hallintaan.

Työllisyys on kaupungille tietenkin tärkeä, se monessa kohtaa vaikuttaa myös meidän talousarvioomme. Pitkäaikaistyöttömyys – näin on todettava ikävä kyllä – kasvaa edelleen voimakkaasti, ja kuitenkin samanaikaisesti uusien työttömyysjaksojen määrä ei kasva tällä hetkellä, mikä on myönteinen asia. Toivomme tietenkin sitä, että työllisyyden kasvu saataisiin kääntymään laskuksi ja ennen kaikkea ne toimet, mitä pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi teemme, alkaisivat vaikuttaa.

Sitten talousarvioon tai tässä vaiheessa vielä talousarvioesitykseen vuodelle 2017. Muutamia peruslukuja. Ensin verotulos ja valtionosuudet, ja tuosta voitte huomata eli siis että talousarvion verotuloarvio ensi vuodelle lähtee miinusmerkkisestä kasvusta. Siinä on osasyynä kilpailukyky sopimuksen vaikutuksia nimenomaan kunnallisverotuottoihin. Yhteisöverotuottohan kaupungilla on ollut varsin hyvällä tasolla, ja näyttäisi, että edelleenkin tämä hyvä taso jatkuu. Kiinteistöveroon tulee kasvua, ja se käytännössä valtiovallan päätösten seurauksena, eli valtiolta on nostanut alarajoja, ja näin myös Helsingin kaupunki niihin on reagoinut. Eli verotulot kokonaisuudessaan kuitenkin hiukan miinusmerkkinen, -1,3 %. Valtionosuuksiin merkittävä lasku, 31 %, ja kokonaisuutena siis verotulot ja valtionosuudet yhteensä ennakkona -4 %.

Veroprosentti säilyy näin valtion päättäessä tänään 18,5 %:na, ja hyvä tunnusluku, mitä yhden veroprosentin tuotto on euroissa, on noin 135 miljoonaa euroa. Yhteisöverotuotot tuossa tulivat edellisellä taululla myös jo todettua, 390 miljoonaa euroa. Ja tuossa näette eri kiinteistöverolajeittain, miten niiden noudatettavat veroprosentit tässä talousarvioesityksessä ovat, ja vertailuna edellisen vuoden vastaavat.

Tässä yhteydessä on hyvä tietenkin todeta, että valtuusto on tekemässä strategiakautensa viimeistä talousarviopäätöstä, ja silloin tälle valtuustokaudelle leimallisena on ollut, ja hyvinkin voi sanoa poikkeuksellisenä toimenpiteenä on ollut meidän valtuustomme talouteen liittyvät strategiatavoitteet, ja niistä 2 keskeistä siis, että käyttömenoille on asetettu talousarvioraami, jonka tunnemme kaikki hyvin. Tuossa hetken päästä laskelmia siitä, miten tämä on toteutunut. Toisena merkittävänä asiana se, että kaupungissa on noudatettu investointikattoa, jonka laskennan piiriin ei ole liikelaitoksia laskettu, eli käytännössä tarkoittaa suurimpana Helsingin kaupungin liikennelaitosta. Tämä on ollut merkittävä tavoite, ja pidän hyvin merkittävänä sitä, että pääsääntöisesti valtuusto on näinkin pitkän ajanjakson kuin koko valtuustokauden omilla päätöksillään toteuttanut sitä.

16.11.2016

Sitten kysymys, joka on esitetty moneen kertaan, eli mitä kilpailukyky-sopimus vaikuttaa vuoden 2007 talousarvion tuloihin ja menoihin, ja tässä nyt parhaan kykymme mukaisesti arvioituna ja laskettuna se, mikä tämä vaikutus on. Strategian tarkastelun mukaisissa talousarviokohdissa menot vähenevät kilpailukyky-sopimuksen vaikutuksesta 43,8 miljoonaa euroa, eli tämä on summa, joka vähentää siis strategia-tavoitelaskennan lukuja. Äsken viittasin laskeviin verotuloihin, niin tässä kilpailukyky-sopimuksen vaikutus arvioidaan verorahoitukseen olevan tuloja vähentävän 100 miljoonaa euroa. Eli kunnallisverosta -90,1 miljoonaa euroa, yhteisöverotuloon vähän lisää ja valtionosuuksia 17,7 miljoonaa euroa miinusta. Ja se tarkoittaa siis miinusta asukasta kohden 159 euroa.

Kilpailukyky-sopimusta kun purkaa eri osiin, niin tässä 2 kalvoa näistä vaikutuksista. Ensinkin työajan pidentämisen vaikutus, keskimäärin 24 tuntia vuodessa, sen kokonaisvaikutus on kokonaisuutena varsin vähäinen, noin 6,3 miljoonaa euroa arvioitu vuositasolla, ja siinä pitää huomioida se, että arvioin, että tästä työajan vuotuisesta vähenemisestä 40 % toteutuu niin, että sillä on talousarviolaskelmaan vaikutusta. Toisena osana on julkisen sektorin eli myös kuntien ja kuntayhtymän lomarahojen leikkaaminen 30 %:lla nykyisestä tasosta ja sitten työnantajan työeläke-, työttömyysvakuutus- ja sairausvakuutusmaksun asteittainen alentaminen, ja näiden yhteisvaikutus on 37,5 miljoonaa euroa. Nämä 2 erää - 6,3 ja 37,5 miljoonaa - toteuttavat sen ensimmäisellä kalvolla esitetyn 43,8 miljoonaa euroa.

Tämän lisäksi kuntatyönantajan eläkemaksut alenevat, ja tämä muista syistä kuin kilpailukyky-sopimuksesta johtuen, ja tämän vaikutus on 23,8 miljoonaa euroa. Eli vaikka tämänkin laskee mukaan - kilpailukyky-sopimus ja kuntatyönantajan eläkemaksujen vähenemä yhteensä - kokonaisvaikutus on Helsingin kaupungin talousarvioon 2017 miinusmerkinen.

Sitten perinteiseen tuloslaskelmatarkasteluun, mitä talousarvio 2017 toteuttaa. Tapana on, että vertaamme kuntatalouden tyydyttävään tasoon eli siihen, riittääkö vuosikate poistoihin, ja niin kuin huomaatte, talousarvio vuosi 2017 toteutuessaan toteuttaa lähes tämän kuntatalouden tyydyttävän tason eli 337 miljoonaa vuosikate, poistot 368 miljoonaa euroa. Sitten jos ottaa satunnaiset erät, jotka käytännössä ovat siis kiinteistöjen myyntituotto, josta tuossa hetken päässä on laskelmia, silloin olemme kyllä tilikauden tuloksessa plusmerkkisellä tasolla.

Vastaava rahoituslaskelma sieltä, niin ehkä mielenkiintoisimpana se, että tästä voi pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen kautta arvioida sitä, kuinka paljon kaupunki velkaantuu, ja tämä tietenkin joh-

16.11.2016

---

tuu siitä, että rahoituslaskelmassa ei käytetä poistolukua, vaan käytetään todellisten investointien summaa. Kaupungilla voi sanoa kroonisesti investoinnit ovat korkeammat kuin poistot, eli investoimme uuteen omaisuuteen, mikä tietenkin on selvää kasvavan väestön tilanteessa.

Mitä 10 vuoden investointiohjelma – siis uusi elementti valtuustokaudella – käytännössä tarkoittaa, mikä on investointisuunnitelman lähtökohhta? Tietenkin lähtökohhtana on olemassa olevan omaisuuden ylläpito eli rakennetun omaisuuden käyttökelpoisuuden varmistaminen. Investointiohjelmassa on painotusta elinkeinotavoitteilla, asumisen tavoitteilla, rahoituksellisilla tavoitteilla. Varmasti tulevina vuosina vielä kasvava osuus menee digitalisaatio-ohjelman toteuttamiseen, ammatillisten oppilaitosten investointeihin, liikenneinvestointeihin ja merkittäviin suuriin investointikohteisiin, esimerkiksi Pasilan ja Kalasataman projektialueille.

Tuossa investointisumma talousarviossa kokonaisuutena 657 miljoonaa euroa ensi vuodelle. Suurimpana yksittäisenä eränä Helsingin kaupungin liikennelaitos, 169 miljoonaa euroa. Talonrakennus ja peruskorjaus siitä seuraavana. Kun ottaa kadut, liikenneväylät ja radat yhteen HKL:n kanssa, se kertoo siitä, että kaupungin investointien peruslinja on se, että investoimme hyvin merkittävästi liikennejärjestelmään ja ennen kaikkea joukkoliikennejärjestelmään.

Kun katsotte tämän vuoden tuloseurustetta, siellä ovat poikkeuksellisen suuret myyntitulot kiinteästä omaisuudesta, kiinteistöistä, tonteista ja rakennuksista, ja siellä selittävänä tekijänä on se, että meillä on tuossa taululla mainittuja suuria rakennuskohteita, joissa on tavallaan voisi sanoa jopa ehkä sattumalta syntynyt tilanne, että ne erääntyvät kirjanpidollisesti saman vuoden aikana. Mutta kun katsoo tätä näiden myyntikohteiden kauppahintojen kirjautumista ja pylvästä vuodelle 2016, joka on todella korkea ja vertaa ennakkoihin tuleville vuosille, näkee sen, että se vuoden 2016 tulo on poikkeava vuosi ja vastaavia tuloja ei voi millään tavalla ottaa suunnittelun lähtökohdaksi eikä ole näköpiirissä mitään elementtiä, että vastaavat luvut voisivat toteutua jatkossa.

Viittasin jo strategiakauden taloustavoitteisiin eli 1 %:n tuottavuuden parantamiseen per capita, väestönkasvu siis huomioon ottaen ja reaalisessa rahassa ja investointikattoonkin. Mitä tämän tavoitteen osalta on käymässä? Tässä yhteydessä on hyvä ja tärkeä korostaa sitä, että tavoitteen toteutuminen lopullisesti selviää vasta sen jälkeen, kun talousarviovuosi 2017 on päättynyt. Saamme lopulliset luvut, tilinpäätökset siitä ja teemme analyysin ja lopullisen laskelman. Mutta tässä vuosikohtaiset arviot siitä, miten strategia tuottavuustavoitteen osalta toteu-

16.11.2016

---

tui, ja siinä voi todeta, että vuosi 2014 alitti tavoitteen, eli tuottavuuden kasvu oli suurempi kuin valtuusto tavoitteli. Vastaavasti 2015 ylitti, 2006 ennusteen mukaan tulee alittamaan, ja nyt tällä hetkellä valtuuston päättäessä talousarvion esityksen mukaisesti vuodelle 2017 se näyttäisi, että se olisi ylittämässä tuon 34 miljoonaa euroa talousstrategiatavoitteen.

Miten sitten investointeja rahoitettaisiin enemmän tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myynnillä, niin tässä huomaatte sen, että vaikka olemme lähestyneet tätä tavoitetta eli kehitys on ollut myönteistä, talousarviovuonna kuitenkin tuolla viimeisellä rivillä erotussarake, eli tulojen ja menojen erotus on lähes 200 miljoonaa euroa miinuksella. Käytännössä se tarkoittaa ennakkoa lisävelkaantumiselle.

Vielä lopuksi muutama sana tärkeistä muutoksista toimintaympäristöön. 2 aivan omassa luokassaan olevaa muutosta: sote- ja maakuntaudistus tai aluehallintouudistus, joka on siis tavoitteena alkaa 2019-vuoden alusta ja sitten toisena meidän oma organisaatiouudistuksemme. Tuossa on listattuina niitä asioita, jotka ovat vielä epäselviä sote- ja maakuntaudistuksesta. Mitä tarkoittaa verokatto? En lähde tässä yhteydessä tähän syvällisempään pohdiskeluun näiden vaikutuksista tai niiden lopullisen toteutumisen ennusteesta, mutta verokatto, niin kuin tiedämme, on hyvin, hyvin keskeinen asia, kun mietitään, säilyykö kunnallinen itsehallinto.

Miten toteutuu jäljelle jäävän kunnan rahoitusperiaate? Mikä rahoituksen hinta/nollariskisyys tulee olemaan? Miten maakunnan rahoitus toteutuu? Siitä seuraa suoraan, miten helsinkiläiset veronmaksajat osallistuvat tulevaan sote- ja aluehallintorahoitukseen kokonaisuutena verrattuna siihen, miten he nykyisin vastaavia palvelua rahoittavat. Sitten laki investointien väliaikaisesta rahoittamisesta.

Tuossa oikealla on sitten muutamia ennakkoarvioita toteutumasta, eli siis kunnallisverotuloista lähtisi kaksi kolmasosaa pois, yhteisöverotuloista 40 %, velat jäisivät ennalleen. Suhteellinen velkaantuminen nousi jäljelle jäävälle Helsingin kaupungissa yli 100 %:iin ja kaupunkikonsernin osalta jo 160 %:iin. Miten kävisi uusille merkittäville investoinneillemme liikennejärjestelmään ja asuntorakentamiseen, ja miten hankkeiden rahoittamisen mahdollisuudet olisivat uudessa peruskunnan tilanteessa? Tässä ei ole ratkaisuja, lopullisia tulemia, mutta aihealueita, joita tulemme miettimään ja meidän pitää miettiä sekä kaupungin omassa piirissä että kumppanikuntiemme kanssa että myös valtiovallan kanssa.

16.11.2016

Toisena merkittävänä muutostekijänä äsken hallintosäätöpäätöksen seurauksena 1.6. tulee tapahtumaan se, että ensinnäkin talousarviolle, joka nyt hyväksytään koko 12 kuukauden ajaksi, tulee päivitys heti uuden valtuustokauden alussa, jolloin päivitetään siis samaan perusraamiin mutta uuden organisaation momenttien mukaisessa järjestyksessä tämä talousarvio. Eli tavallaan valtuusto aloittaa uudella talousarviopäätöksellä välittömästi, mutta kokonaissummat ovat samat silloin, ellei sitten haluta tehdä muutoksia siinä vaiheessa.

Mitä tapahtuu tulevan vuoden eli 2018 suunnittelun suhteen, niin ajatuksena on siis se, että kun tätä talousarviopäätöstä tehdessään valtuustoryhmät päättivät, että kaupunginhallituksen talousarvioraamia vuodelle 2018 ei tuoda ennen kunnallisvaaleja, niin käytännössä kaupunginhallituksen raamivaihe alkaa vasta kesäkuussa. Eli silloin tulevat lautakunnat tekevät omia esityksiään vasta elokuun puolella, ja silloin tulevan vuoden talousarviokäsittelyaikataulu on jonkin verran tiiviimpi siellä loppupäässä kuin nyt teemme.

Mutta tämä siis muutoksena, jossa ei sillä tavalla ole näköpiirissä uhkatekijöitä tai arvattavia asioita. Talousarvio, jonka valtuusto tänään toivottavasti hyväksyy, tulee toteutumaan, mutta uuden organisaation momenttimuodossa loppuvuodella ja kokonaisuus on sama. Tässä alustuksena talousarviokäsittely.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut. Ärade ordförande. Bästa fullmäktige.

Olemme hyväksymässä tämän valtuustokauden viimeistä budjettia, jonka jätämme perinnöksi kunnallisvaaleissa valittavalle uudelle valtuustolle. Nelivuotiskauttamme on varjostanut Suomea itsepintaisesti vaivannut taloudellinen taantuma, joka näyttää vasta ensi vuonna kääntyvän varovaisesti positiiviseksi kasvuksi. Voimme hankaluuksista huolimatta onnellisina ja ylpeinäkin todeta, että olemme selvinneet tästä valtuustokaudesta taloudellisesti arvioiden kohtuullisesti, vaikka samalla onkin muistettava, että Helenin ja Helsingin sataman yhtiöittämisen myötä vuosi 2015 oli ensimmäinen vuosi, jona kaupungin vuosikate ei kattanut poistoja.

On hienoa, että valtuustoryhmät löysivät budjettineuvotteluissa yhdessä taloudellisesti kestävä ratkaisun ja pystyimme silti tekemään myös lisäpanostuksia helsinkiläisille tarjottaviin palveluihin ja kasvun edellytysten luomiseen. Valtuustokauden alussa asetetut yhden prosenttiyks-

16.11.2016

---

sikön vuotuinen tuottavuustavoite ja investointiraami on kyetty tämän valtuustokauden aikana suurin piirtein säilyttämään. Tällä varmistamme sen, että kykenemme tarjoamaan laadukkaat palvelut kaikille helsinkiläisille myös tulevina vuosina.

Ärade ordförande, bästa fullmäktige.

Helsingfors är en av de bästa städerna att bo i. Tredje bästa i världen detta år enligt Metropolis Magazine, tionde bästa i världen enligt Economist. Den brittiska tidningen Monocle för sin del utsåg Helsingfors till världens tolfte bästa stad att bo i. Viktigast är dock vad som helsingforsborna själv tänker. För att vi helsingforsborna trivs, är det nödvändigt att vi vågar satsa på en högklassig utbildning och goda tjänster. Å andra sidan måste vi se till att utgifterna inte ökar snabbare än skatteintäkterna, medan den ekonomiska tillväxten ännu väntar sig att ta fart.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Hyvä kaupunki on kokoomusryhmän mielestä kaupunki, jossa arki on kaikenikäisille helsinkiläisille sujuvaa ja miellyttävää. Konkreettinen satsaus lapsiperheiden hyvinvointiin ja sujuvampaan arkeen on ensi vuoden budjetissa kirjaus, jonka mukaan iltapäivätoiminta turvataan kaikille eka- ja tokaluokkalaisille ja erityisoppilaille ja aamupäivätoimintaa kehitetään. Seniorikaupunkilaisten arkea helpottaa puolestaan vanhusten kotihoidon palvelujen vahvistaminen, terveysasemien kiireettömän hoidon saatavuuden parantaminen sekä omaishoidon tukeminen, jonka osalta tuetaan myös veteraanien kotona kuntoutumista.

Budjetissamme panostetaan tulevaisuuteen. Koko Suomen menestyksen, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden perustana on korkeatasoinen koulutusjärjestelmä. Helsinki on pääkaupunkina erityisessä vastuussa siitä, että pidämme koulutuksen laatua yllä ja tarjoamme kaikille kaupunkilaisille yhtäläisesti Suomen ja jopa maailman parhaat kouluttautumismahdollisuudet. Ensi vuoden talousarviossa kohdistetaan 10 miljoonan euron lisäpanostus opetukseen, jotta esimerkiksi koulunkäyntiavustajien riittävä määrä voidaan turvata.

Helsingiläinen varhaiskasvatus on vanhempien antamien arvosanojen mukaan jo nyt huippuluokkaa, ja haluamme kehittää sitä edelleen. Ensi vuonna lisäämme varhaiskasvatuksen resursseihin 4 miljoonaa euroa. Kirjaus siitä, että valtuustostrategian valmistelun yhteydessä selvitetään mahdollisuus siirtyä maksuttomaan varhaiskasvatukseen, on kokoomusryhmän mielestä tärkeä avaus usein tiukassa taloudellisessa tilanteessa painiskelevien lapsiperheiden kannalta.

16.11.2016

Myös 400 000 euron lisäpanostus liikuntaseurojen avustusrahoihin kohdistuu erityisesti varattomien perheiden avustamiseen. Kokoomuksen valtuustoryhmä on jo aiemmin tehnyt ryhmäaloitteen siitä, että harrastustakuun avulla tarjottaisiin jokaiselle lapselle ja nuorelle kodin tarjoamista taloudellisista mahdollisuuksista riippumatta vähintään yksi harrastus, ja toivomme, että tällä lisäpanostuksella päästään lähemmäksi aloitteen toteuttamista.

Arvoisat valtuutetut.

Jotta kaupungin tulorahoitus olisi kestäväällä pohjalla, Helsingissä tarvitaan niitä, jotka uskaltavat ottaa yrittäjäriskin ja rohkenevat työllistää muitakin. Yritykset ja niiden työntekijät tuovat kaupunkiin verotuloja ja elinvoimaa. Yhä useampi työllistää itsensä yrittäjänä. Kaupunki tukee yrittäjyyttä parhaiten luomalla edellytyksiä yritystoiminnan harjoittamiseen. Kaupungin organisaatiomuutos antaa toteutuessaan mahdollisuuden yhden luukun palveluihin, jotka vähentävät yrityksille aiheutuvaa hallinnollista rasitetta ja vapauttavat voimavaroja yritystoiminnan kehittämiseen.

Kokoomus pitää tärkeänä, että budjetissa on nostettu esille työttömien nykyistä nopeampi työllistyminen avoimille työmarkkinoille. On hienoa, että tavoitteena on tarjota helsinkiläisille entistä parempia mahdollisuuksia etsiä, löytää ja tehdä töitä ja edistää työllisyyttä aikaisempaa tiiviimmin yhdessä yritysten kanssa. Miten se sitten tehdään? Ehkä vuosikausiin mielenkiintoisin keino on vaikuttavuushankinnat yhdessä yksityisten toimijoiden kanssa. Vaikuttavuushankinnoissa maksetaan vain tuloksista. Ei siis hankita työtä etsiville kursseja vaan työllisyyttä. Vaikuttavuushankinnoissa onkin syytä edetä ripeästi. Uusia keinoja tarvitaan.

Kaupungin kasvu tuo uusia investointitarpeita. Olemmekin tämän valtuustokauden aikana päättäneet monista liikenne- ja rakennushankkeista, jotka ovat pitäneet talouden pyöriä pyörimässä taantuman aikana ja luoneet kasvunäkymiä koko Helsingin seudulle. Uusia investointeja tehtäessä on erittäin tärkeää, että huolehdimme myös kaupungin olemassa olevasta kiinteistökannasta. On hyvä, että budjettiin saatiin kirjaus siitä, että korjausvelan mittaluokka ja kertyminen selvitetään sekä laaditaan seuraavan valtuustostrategian valmistelun yhteydessä toimenpide-ehdotukset korjausvelan hallitsemiseksi tulevalle valtuustokaudella.

Onko täällä toinen keskustelu käynnissä vai saanko puhua rauhassa?

16.11.2016

Kaupungin kasvaessa myös perinteiset kaupunginosat tiivistyvät. Kokoomus pitää tärkeänä, että peruspalveluihin panostetaan paitsi uusilla myös nykyisillä asuinalueilla. Olemmekin iloisia, että budjettiin voitiin ottaa tarvittava määräraha Lauttasaaren uuden koulun vuokraan ja investointimäärärahoihin tuki Lauttasaaren yhteiskoulun liikuntatilojen laajennukseen samalla kun kyettiin kohdistamaan lisämäärärahoja esimerkiksi lähiöiden musiikkiopistotoimintaan ja leikkipuistojen korjauksiin muun muassa Kotinumella.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut. Arade ordförande. Bästa fullmäktige.

Kokoomusryhmä kiittää kaikkia budjettisovussa mukana olevia ryhmiä sitoutumisesta yhteiseen tehtäväämme turvata palvelut nykyisille ja tuleville helsinkiläisille, varmistaa kestävä taloudenpito ja luoda kasvulle edellytyksiä. Kiitos myös kaikille talousarvion valmisteluun osallistuneille kaupungin virkamiehille. Jag vill framföra vår grupps tack till de övriga partierna för samarbetet och stadens tjänsteinnehavare för ett gott arbete.

Kokoomus kannattaa talousarvioehdotuksen hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingillä menee taloudellisesti hyvin. Parempiakin vuosia on joskus ollut, mutta viime vuonna kaupungin lainakanta laski per asukas, tänä vuonna se laskee absoluuttisinkin numeroin. Suomen ja koko maailman tämänhetkisessä taloudellisessa tilanteessa tämä on merkittävää. Useimpien kuntien velka kasvaa tänäkin vuonna runsaasti.

Yksi syy tähän tilanteeseen on vastuullinen talouspolitiikka, jota Helsingissä on harjoitettu. Olemme 4 vuoden ajan tehostaneet kaupungin toimintaa, karsineet erityisesti liikenneinvestointeja kustannustehokkaammiksi. Tuottavuuden parantaminen ei kuitenkaan ole aina ollut helppoa, ja joissain tapauksissa se on itse asiassa paljastunut palveluiden karsimiseksi ja leikkaamiseksi, mutta sen seurauksena meillä on nyt kaupunki, jonka velkaantuminen on kurissa. Emme ole pakkotilanteessa, vaan meillä on mahdollisuus tehdä valintoja. Kulujen karsiminen ei ole itsetarkoitus. Kaupunki ei ole voittoon pyrkivä osakeyhtiö, vaan asukkaidensa yhteisö. Olemme säästäneet, jotta meillä on varaa

16.11.2016

---

olla viisaita. Tänään me puhumme ensi vuoden budjetista, mutta katse pitää suunnata kauemmas, ja investoida Helsingin tulevaisuuteen.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ensi vuoden talousarviossa Helsinki investoi tulevaisuuteensa. Talousarvion yhteydessä päätettiin suunnitella, kuinka Helsinki siirtyisi maksuttomaan varhaiskasvatukseen, miten kaikille lapsille taattaisiin paitsi oikeus myös mahdollisuus osallistua ikätovereidensa kanssa lasten kasvua tukevaan kasvatukseen. Se on investointi tulevaisuuteen. Varhaiskasvatus hyödyttää tutkimusten mukaan lasta enemmän kuin mikään myöhempi koulutus. Suurin hyöty tulee niille lapsille, joiden vanhempien sosiaalinen asema on heikko, ja juuri he myös nykyään jäävät todennäköisimmin varhaiskasvatuksen ulkopuolelle. Laaja osallistuminen varhaiskasvatukseen pienentää lasten oppimiseroja koulun alkajessa, vähentää koulupudokkuutta ja pitkällä tähtäimellä syrjäytymistä.

Päätös maksuttomasta varhaiskasvatuksesta tehdään ensi kesänä kaupungin strategiassa, mutta nyt olemme ottamassa ensimmäisen välttämättömän askeleen siihen suuntaan, että katsotaan, miten se tehdään. Tämä oli meidän vihreiden keskeinen tavoite budjettineuvotteluissa, ja haluankin kiittää muita ryhmiä tuesta tälle ajatukselle. Kokoomushan sille jo antoi tukensa. Uskon, että myös seuraavat 2 puhujaa tulevat tälle tukensa antamaan. Meidän Helsingissä vahvuus on, että me pystymme yhdessä tekemään tulevaisuuteen suuntautuvaa vastuullista politiikkaa. Tässä se näkyy.

Toinen merkittävä avaus talousarviossa on erillinen määräraha syrjäytymisen ja alueiden eriytymisen ehkäisyyn. Teimme keväällä asiasta valtuustoaloitteen, ja tänä syksynä valtuuston enemmistö halusi selvittää tehokkaimmat keinot, miten torjua alueiden jakautumista hyviin ja huonoihin ja erityisesti lasten eriarvoistumista. Kun selvityksen tulokset keväällä saadaan, nyt on varattu rahaa myös siihen, että voidaan heti ryhtyä toimeen. Tämäkin on satsaus, joka tulevina vuosina parantaa helsinkiläisten elämää ja myös kaupungin taloudellista tilannetta. Kaupungin jakautuminen hyviin ja huonoihin alueisiin ei ole kenenkään etu.

Kolmas mainitsemisen arvoinen linjaus on lupaus, että kaikki ensimmäisen ja toisen luokan oppilaat pääsevät perheen niin halutessa ilta- päivätoimintaan koulupäivän jälkeen. Kaikki lapset eivät tarvitse tätä ilta- päiväkerhoa, mutta kerhopaikkaa tarvitseville lapsille ja perheille tuo lupaus tuo varmuutta ja sujuvuutta arkeen ja parantaa mahdollisuuksia suunnitella elämää eteenpäin. Perheiden arjen hyvinvointi on myös

16.11.2016

---

satsaus tulevaisuuteen. Haluamme, että helsinkiläiset voivat kasvattaa lapsiaan Helsingissä.

Talousarviossa on tietenkin kyse paljon muustakin kuin lapsista, vaikkei sitä tästä puheesta ehkä huomaakaan. Helsinki käyttää ensi vuonna 5 miljardia euroa, eikä kaikkia tärkeitä kohteita ole mahdollista luetella yhdessä puheessa. Mainitsen kuitenkin vielä muutaman. Kulttuuriavustuksia ja erityisesti satsausta lähiöihin lisätään. Asuntotuotannon lisäämiseen annettiin tarvittavat rahat. Ympäristökeskukselle annettiin rahaa luontoselvitysten lisäämiseen, kun yleiskaavan myötä sille on tarvetta. Nuorten harrastusmahdollisuuksia parannetaan lisäresursseilla nuorisosiankeskukselle ja liikuntavirastolle. Ikääntyvien kotihoitoa parannetaan. Terveyskeskusten jonoja puretaan, ja yksinhuoltajien tueksi käynnistetään aamupäiväkerhoja myös koulupäivän alkuun.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä on valtuustokautemme viimeinen talousarvio. Seuraavat 4 talousarviota tekevät ne, jotka valitaan tänne työtämme jatkamaan. Toivon, että voimme jättää heille perinnöksi joitakin oppeja tämän valtuustokauden varrelta. Ensinnäkin, kaupungin toimintaa kannattaa tehostaa. Toimintatapojen muuttamiselle ja tarpeettoman työn välttämiseksi on hyvä olla tavoitteita. Toiseksi, toisaalta liian kaavamaisia säästöavoitteita on hyvä varoa. Sama 1 %:n leikkuri kaikkialla johtaa kestävämpiin tilanteisiin. Todellinen tuottavuuden paraneminen perustuu asioiden parempaan organisointiin. Se ei ole automaatio, eikä se usein tuo säästöä heti ensimmäisenä vuonna. Kolmanneksi, pitää olla uskoa ja uskallusta investoida tulevaan. Siihen, että lapsia syntyy ja kaupunki kasvaa. Mikään talouden reunaehto ei saa johtaa siihen, että päiväkotipaikkaa ei saa, että lapset eivät mahdu kouluun tai että helsinkiläisille ei rakenneta heidän tarvitsemiaan asuntoja.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meidän toimiemme tavoitteena pitää olla, että kun nyt syntyvät lapset äänestävät ensimmäistä kertaa 2037 vaaleissa, he äänestävät valtuutettuja Helsinkiin, joka on Euroopan ja koko maailman paras kaupunki elää. Toivon, että voimme kaikki tähdätä tähän päämäärään.

Kannatamme myös sitä talousarviota.

Valtuutettu Torsti

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

16.11.2016

Käytin lauantaina linjapuheenvuoron Helsingin SDP:n seminaarissa, ja totesin, kuinka maailmalla todella tuulee kylmästi. Brexit, Syyriassa ihmishenkiä pilkkanaan pitävä sota, esimerkiksi Turkin, Unkarin ja Venäjän perusoikeuksia ja -vapauksia rajoittava sisäpoliittinen kehitys ja Yhdysvaltain ihmiskuvultaan liki kammottavat vihavaalit ja Trumpin voitto.

Entä Suomessa? Vellova sote-uudistus, jonka ratkaisusta iso osa edelleen on auki. Kaikkein heikoimmassa ja haavoittuvimmassa asemassa oleviin ihmisiin kohdistuvat leikkaukset, jotka on tehty tavalla, joita valtaenemmistö tuskin hyväksyisi, jos niiden sisällön täysin ymmärtäisi. Koulutukseen ja tutkimukseen sovelletaan kaiken tutkitun tiedon vastaista leikkaavaa linjaa. Vahingollinen maahanmuuttopolitiikka ei etsi ratkaisuja, vaan syventää ongelmia.

Juuri näinä aikoina sanat edistyksellinen ja inhimillinen eivät luonnehdi sen paremmin globaalia maailmaa kuin Suomen valtakunnan politiikkaa. Juuri nyt Helsingin kaltaiset kaupungit ovatkin paljon vartioina. Me voimme näyttää suuntaa ja luoda toivoa – tekisi mieli sanoa niin kuin äskeinen ehkä edelliseen aiheeseen liittynyt keskustelukin osoitti.

Hyvät valtuutetut.

Tänään käsiteltävä 2017 talousarvio on meidän valtuutettujen väline toimia. Sen kautta ylätasoinen visioit muuttuvat kotien tonteiksi, koululaisien iltapäiväkerhopaikoiksi, päiväkotipaikoiksi kaikille lapsille ja – niin toivon – vastauksiksi myös hätään, jota kovin monet kokevat ja jossa kaupungin oikea-aikainen pieni apu voi olla suuri teko. Budjettiratkaisujen kautta rakennamme sosiaalidemokraattien tavoitteiden ytimessä olevaa kestävä kehitystä, johon kuuluvat sosiaalinen oikeudenmukaisuus, talouden kestävyys ja ekologiset näkökulmat – näiden 3:n välinen tasapaino.

Mitä Helsingin SDP haluaa erityisesti korostaa tänään käsiteltävässä talousarvioesityksessä? Meille oli tärkeää, että valtion päättämät kiky-säästöt huomioidaan oikeudenmukaisesti. Kiky-sopimushan tarjosi kaupungille uuden tuottavuusleikkurin, kun sopimus tuli koskemaan kaupungin työntekijöitä. On kuitenkin selvää, että suomalainen kilpailukyky ei siitä parane, että helsinkiläinen opettaja, lastenhoitaja tai vanhustyössä venyvä pidentää työaikaansa ja luopuu osasta lomarahojaan. Siksi budjettineuvottelujen linjaus, jossa budjetin menopuolelle lisättiin liki 45 miljoonaa euroa, on oikein. Käytämme valtion määräämät työntekijöiden pakkosäästöt kaupunkilaisten hyväksi.

16.11.2016

Nuo lisäykset käytetään aivan perusasioihin. Ykkös- ja kakkosluokkalaisten iltapäivätoiminta varmistetaan. Opetusviraston pitäisi pystyä vastaamaan akuutteihin tarpeisiin koulujen arjessa. Subjektiivinen päivähoito säilyy Helsingissä, emmekä edelleenkään valikoi, kuka saa syödä aamiaista päiväkodissa ja kuka ei. Viittaa siis tässä viimeaikaasiin uutisiin Vantaalta. Lisävaroja suunnataan jatkamaan sitä päämäärätietoista työtä, jolla terveyskeskusten jonot ovat lyhentyneet alle 2 viikkoon. Vanhusten kotihoitoa pyritään parantamaan. Siinäkin tiedämme valtavat tarpeet. Kotouttaminen, maahanmuuttajat sekä lasten ja nuorten eriarvoisuuden vähentäminen huomioidaan erikseen. Kesällä hyväksyty alun perin epärealistisena pidetty 7 000 asunnon vuositavoite edellyttää sekin lisävoimaa nimenomaan kaavoitukseen. Tonttimyyntiä haastetaan, ja nuorten työllisyyskysymykset nostettiin esiin.

Hyvät valtuutetut.

Lopuksi haluaisin pysähtyä erityisesti 2 asiaan: soteen ja varhaiskasvatukseen. Eli Otso, joka lähti jo salista pois, saa kyllä tässä sen viestin.

Välihuuto!

Hyvä. Mutta aloitetaan sotesta. Poliittiselle päättäjälle yksittäisen ihmisen terveyteen tai sosiaalisiin kysymyksiin liittyvä tilanne on usein aika vaikea hahmottaa. Me koululaisten ja päiväkotikäisten vanhemmat löydämme heti toisemme, kun joku ei ole niin kuin pitää. Yksi ääni yhtyy toiseen, ja nopeasti syntyy yhteinen kova ääni, joka kyllä kuuluu päättäjille asti, jos ryhmäkoot paisuvat tai home haisee.

Terveyteen ja sosiaalisiin kysymyksiin liittyvät asiat eivät toimi samalla logiikalla. Yksin kotonaan kaatumista pelkäävän vanhuksen ääni ei yhdy toisen muistikatkojen riivaaman ikäihmisen hätään. Jokaisen apua tarvitsevan tilanne on erityinen ja usein erilainen. Meille kuvattuna myös usein monen, monen sivun mittainen.

Olemme ottaneet SDP Helsingin tämän vuoden tavoitteeksi ja teemaksi ”Anna ääni kaupungille – kaupungin ääniä”, ja tässä tilanteessa haluan kiittää kaupunkilaisia yhteydenpidosta oikein erityisesti näissä kaikkein vaikeimmissa tilanteissa, kun itsellä tai läheisellä on hätä. Kaupunki tai sen palvelut eivät koskaan ole täydellisiä, ja aina on väliinputoajia, aina on tilanteita, jotka eivät mene oikein.

Päätän siihen lapsiin ja varhaiskasvatukseen. Siitä lähtien kun peruskoulu tuli kaikkien lasten oikeudeksi, edistyksellisimmät piirit Suomessa ovat ajaneet maksutonta varhaiskasvatusta. Logiikka on selvä. Kaikki tutkimus vahvistaa, että laadukas varhaiskasvatus luo pohjan myö-

16.11.2016

---

hemmälle oppimiselle, se on osa hyvää koulupolkua, ja nyt Helsinki näyttää tässäkin suuntaa. Jo aiemmin haastoimme valtion ja päätimme säilyttää subjektiivisen päivähoidon, ja nyt päätimme selvittää erilaiset mallit maksuttoman varhaiskasvatuksen toteuttamiseen jatkossa Helsingissä. SDP Helsinki tulee ajamaan tätä tavoitetta ensi keväänä eteenpäin. Se on puolueen pitkäaikainen tavoite, jonka eteneminen Helsingissä on upeaa tulevaisuuspolitiikkaa. Eli kiitokset vihreille idean tuomisesta keskusteluun tässä vaiheessa.

Hyvät valtuutetut.

4,2 miljardiin kohoava loppusumma on maailman mittakaavassa suurkaupungin budjetti. Siksi sillä on merkitystä. Se mahdollistaa tulevaisuuspolitiikan ja oikeudenmukaisuusteot, jos niin haluamme. Lisäksi 700:aan, jopa 800 miljoonaan konsernitasolla kohoava investointibudjetti tekee Helsingistä Suomen ylivoimaisesti merkittävimmän investoijan, tulevaisuuden rakentajan ja kasvumoottorin.

SDP:n valtuustoryhmä kannattaa 2017 talousarvioehdotuksen hyväksymistä, ja samalla kiitän kaikkia mukana olleita ryhmiä erittäin tuloksetkaista ja hyvähenkisistä neuvotteluista.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämän vuoden budjettineuvotteluiden alla kuohui, kun hetken näytti siltä, että vain 3 suurinta puoluetta kävisivät neuvottelut keskenään näpättyksenä siitä, että muut puolueet eivät suostuneet hyväksymään yleiskaavasta tehtyä kompromissia. Yleiskaava hyväksyttiin valtuustossa, viikko kului, ja jo olivat kaikki kaupunginhallitusryhmät neuvottelupöydän ympärillä. Olisikin ollut perin kummallista rajata pois osa ryhmistä vain sen takia, etteivät keskisuuret ja pienemmät ryhmät suostuneet tanssimaan yleiskaavassa suurimpien puolueiden pillin mukaan.

Politiikka on erimielisyyksien yhteensovittamista, ja on tärkeää, että myös kaupunkilaisille näkyy, ettei aina kaikesta olla samaa mieltä. Jatkossa olisikin syytä vakavasti miettiä, että kun neuvotteluita käydään, ryhmien välisiä sopimuksia ei lyödä lukkoon varhain ennen valtuustokokousta, jotta valtuuston lähestyessä kaupunkilaisilla olisi aito mahdollisuus vaikuttaa asioihin.

Hyvät valtuutetut.

16.11.2016

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä julkaisi hyvissä ajoin omat budjettitavoitteensa ennen neuvotteluita. Tämä on ollut linjamme jo parin vuoden ajan. Avoimuudella haluamme edistää demokratiaa ja rikkoa suljettua kabinettikulttuuria, jossa todelliset päätökset tehdään piilossa kaupunkilaisilta. Mutta on budjettitavoitteiden julkaisemisella ollut myös muita positiivisia vaikutuksia. Iloksemme olemme huomanneet, kuinka tavoitteemme ovat uineet osaksi myös muiden ryhmien tavoitteita. Tänä vuonna neuvotteluissa oli esimerkiksi lähes täysi yksimielisyys siitä, että ykkös- ja kakkosluokkalaisten iltapäiväkerhojen resurssointi on turvattu ajoissa. Suosittelemme jatkossa myös muille ryhmille budjettitavoitteiden julkistamista. Kaupunkilaisilla on oikeus myös arvioida, millä tavoitteilla neuvotteluihin lähdettiin ja mikä lopputulos oli.

Hyvät valtuutetut.

Me vasemmistoliiton valtuustoryhmässä asetimme keskeiseksi budjettitavoitteeksi sen, että budjetin menotaso ei vähennetä kilpailukykyso-
pimuksen perusteella, vaan kilpailukykyso-
pimuksesta syntyvä säästö
käytetään palvelutason säilyttämiseen ja parantamiseen. Olemme tyy-
tyväisiä, että tämä oli lopulta neuvotteluiden henki laajemmin, vaikka
me olisimme tietenkin kohdentaneet vielä enemmän resursseja palve-
luihin.

Sisällöllisesti meille oli tärkeää, että varsinkin sosiaali- ja terveystoimen
budjettia korjattaisiin vastaamaan paremmin todellista tarvetta. Olem-
me puhuneet tällä valtuustokaudella paljon varsinkin vanhusten koti-
hoidon tilanteesta: kuinka työntekijät uupuvat epäeettisten työolosuh-
teiden takia, kuinka liian huonokuntoisia vanhuksia pidetään kotihoitoon
sopimattomissa olosuhteissa ja kuinka vaikeaa palveluasumiseen on
päästä.

Olemme erittäin iloisia siitä, että tänä vuonna soteen lisätyistä määrä-
rahoista osa kohdennettiin nimenomaan vanhusten kotihoidon vahvis-
tamiseen. Toivomme, että jatkossa vanhusten hoidon tila puhuttelee
ihan jokaista ryhmää Helsingin valtuustossa. Tämän takaamiseksi suo-
sittelen jokaiselle tutustumista vanhusten hoidon arkeen Helsingissä.
Ehkä silmät sitä kautta aukeavat. Helsingin vanhusten kotihoidon tilan-
netta voidaan jo kuvata isoksi ihmisoikeusongelmaksi.

Toisena keskeisenä tavoitteena linjasimme ennen neuvotteluita, että
osa lisämäärärahoista kohdennetaan kouluterveydenhuoltoon niin sa-
nottuna PD-resurssina. Tämä tarkoittaa sitä, että maahanmuuttaja- ja
erityisoppilaiden määrä otetaan huomioon yhden terveydenhoitajan
vastuulla olevan oppilasmäärän laskemisessa. Esimerkiksi erityisoppi-

16.11.2016

---

las tarvitsee STM:n arvion mukaan 3 kertaa niin paljon terveydenhoitajan työaika kuin keskiverto-oppilas.

Kolmantena tärkeänä tavoitteenamme oli koulunkäyntiavustajien määrän turvaaminen. Myös tämä saatiin neuvotteluissa läpi. Koulunkäyntiavustajilla on keskeinen rooli koulujen työrauhan takaamisessa. Lisäksi he mahdollistavat eri tavoin tukea tarvitsevien oppilaiden koulunkäynnin.

Hyvät valtuutetut.

Helsinki on sinnikkäästi pitänyt kiinni laadukkaasta varhaiskasvatuksesta, ja voimme syystä olla ylpeitä siitä, että olemme päättäneet toimia hallituksen politiikkaa vastaan. Olemme päättäneet säilyttää maltilliset ryhmäkoot ja subjektiivisen päivähoido-oikeuden. Ensi vuonna menään astetta pidemmälle, kun maksutonta varhaiskasvatusta ruvetaan suunnittelemaan. Panostaminen varhaiskasvatukseen on kaukaa viisasta, ja toivoisin, että samanlaista älyä ja sosiaalista investointia käytettäisiin Helsingissä myös laajemmin. Seuraavan strategian valmistelussa olisi esimerkiksi huolehdittava siitä, että Helsinkiin luodaan aito Imatran malli, joka onnistuessaan vähentää lastensuojelun kustannuksia pitkällä tähtäimellä ennaltaehkäisevän otteen ansiosta.

Olemme vasemmistoliiton valtuustoryhmässä koko valtuustokauden kritisoineet ankarasti strategian 1 %:n tuottavuustavoitetta, joka on toiminut keinotekoisena menoleikkurina. Sen avulla on pääosin heikennetty palveluita. Emme ole lukuisista pyynnöistä huolimatta saaneet missään vaiheessa laadullisia arvioita tuottavuustavoitteen vaikutuksista helsinkiläisten hyvinvointiin. Tuottavuustavoite ei tosiasiallisesti kasvata tuottavuutta, eikä sen soveltaminen enää seuraavalla valtuustokaudella ole siksi järkevää. Sen sijaan esimerkiksi Helsingin kaupungin työntekijöiden työhyvinvointiin satsaaminen lisää aitoa tuottavuutta pitkällä tähtäimellä. Siksi olemmekin iloisia, että vasemmistoliiton tavoite, että työhyvinvoinnin edistämisestä ja sen myötä sairauspoissaolojen vähentämisestä laaditaan perusteellinen selvitys, meni neuvotteluissa läpi.

Toinen kriittinen kohta, johon tulemme seuraavalla valtuustokaudella kiinnittämään erityistä huomiota, ovat euromääräiset maanmyyntitavoitteet. Talouspoliittisesti on viisasta myydä maata siten, että se on kokonaistaloudellisesti kaupungin etujen mukaista. Nyt liian korkeiden myyntitavoitteiden takia, jotka vielä ylitetään reippaasti, tehdään huonoja kauppia ilman arviota aidoista vaihtoehdoista. Hyvänä voi siksi pitää neuvotteluiden kirjausta siitä, että ennen seuraavaa valtuustokautta maanmyyntitavoitteen mielekkyydestä tehdään selvitys.

16.11.2016

Hyvät valtuutetut.

Haluan omasta puolestani kiittää kaikkia kaupunginhallitusryhmiä hyvähenkisistä neuvotteluista, joissa luotiin uskoa kuntavaalien kynnyksellä, että eri ideologisista näkökulmista huolimatta Helsingissä voidaan tarpeen vaatiessa tehdä rakentavaa yhteistyötä ja löytää yhteinen päämäärä.

Vasemmistoliitto kannattaa talousarvioesityksen hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Samaan aikaan kun euroalueen ulkopuolisissa maissa talousnäköymät ovat selvästi paremmat, taloustilanne euroalueella on edelleenkin heikko eikä merkittävää kasvua ole näkyvissä. Vaikka 3 taantumavuoden jälkeen Suomen talous onkin lähtenyt uudestaan kasvuun, tilanteessamme ei silti ole edelleenkään hurraamista. Kilpailukykyämme on yhä keskeisiä kilpailijamaitamme heikompi. Vientimme kasvoi vain 1 %:n eli maailmantalouden 2 %:n kasvua hitaammin. Häviämme edelleen markkinaosuuksia kilpailijamaillemme.

Edellinen hallitus jätti tarvittavat sopeuttamistoimet tekemättä, eivätkä nykyisen hallituksen ja työmarkkinajärjestöjen aikaansaaman kilpailukyky sopimuksen vaikutukset näy välittömästi käytännössä. Liian vahva valuutta heikentää edelleen koko euroalueen ja myös Suomen kilpailukykyä. Erityisen huolestuttava piirre on koko euroaluetta kroonisesti vaivaava nuorisotyöttömyys ja siitä aiheutuva nuorison syrjäytymisen riski.

Matalan korkotason aikana on ollut helppo ottaa lisävelkaa korkomenojen säilyessä pieninä, mutta elämällä velaksi ja siirtämällä sopeuttamistoimia tulevaisuuteen on kasvatettu tulevien sukupolvien taakkaa. Me tuhlaamme ja seuraavat maksavat on huono periaate taloudenpitoon. Alibudjetointi lakisääteisten palvelujen kohdalla on huono vaihtoehto, koska palvelut joudutaan järjestämään joka tapauksessa ja tilanteessa. Jos tulopuolella ennusteet ovat ylioptimistisia, realismin ja varovaisuuden puute lisää velkaantumista.

Strategiaohjelmassa velkaantumista on pyritty hidastamaan vuotuisella %:n tuottavuuden tehostamisella, rahoittamalla investointeja tulorahoituksella ja myymällä kiinteää omaisuutta. Näistä 2 ensimmäistä ovat

16.11.2016

---

järkeviä tavoitteita erityisesti onnistuessaan. Nettobudjetointi ohjaa taloudellisesti järkevään päätöksentekoon, kun myös tulopuoli otetaan huomioon. Sen sijaan kiinteä omaisuus voidaan myydä vain kerran, eikä maaomaisuutta kannata myydä hinnalla millä hyvänsä – ei etenään tilanteessa, jossa tontit voitaisiin kaavoittaa tulevaisuudessa tehokkaammin ja niiden arvo nousisi.

Merkittävää Helsingin kilpailukykyä asuin- ja työskentelykuntana muihin pääkaupunkiseudun kuntiin verrattuna heikentävä tekijä on asumisen korkea hinta. Helsinkiin on vaikea muuttaa muualta töihin, jos kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja ei ole työtä tekeville tarjolla. Kunnallisten vuokra-asuntojen tarjonnassa, kaavoituksessa ja rakennusmääräyksissä otetaan kaikki erityisryhmät huomioon, mutta tavallinen duunari, joka tekee työnsä, maksaa veronsa ja pitää yhteiskunnan pystyssä, jää usein täysin huomiotta. Myös pitkäaikaisasunnottomien tilanne on häpeällinen. Samaan aikaan kun muualta tulleiden asumisesta ja etämaajoituksesta kannetaan suurta huolta, suomalaiset vähäosaiset on jätetty pysyvästi heitteille.

Valtuuston viime kuussa hyväksymä uusi yleiskaava lisää kaavoitusta, mutta asumisen hinta tuskin tulee jatkossakaan laskemaan niin kauan kuin kysynnän ja tarjonnan lakiin ei luoteta vaan pienten asuntojen hinnat halutaan jatkossakin pitää korkealla asettamalla aidossa suunnitelmatalouden hengessä prosentuaalisia määrätavoitteita perheasuntojen rakentamiselle siitä huolimatta, että yhden hengen ruokakuntien määrä on viime vuosina kasvanut ja nimenomaan yksiöistä on huutava pula.

Uusien asuinalueiden rakentaminen on kallista verrattuna täydennysrakentamiseen. Asunto-osakeyhtiössä ongelmana on päätöksenteossa yksimielisyyttä edellyttävä lainsäädäntö, joka ei kuitenkaan ole vastaava ongelma vuokratalo-yhtiöiden kohdalla. Peruskorjatussa vuokra-asuntokohteita lähioissa kaupungin tulisikin selvittää nykyistä aktiivisemmin mahdollisuudet täydennysrakentamiseen korjausrakentamisen yhteydessä ja näyttää siten esimerkkiä yksityisille vuokranantajille ja asunto-osakeyhtiöille. Tämä helpottaisi osaltaan asunto- ja tonttipulaa sekä mahdollistaisi suuremman asuntotuotannon investointikatkojen rajoissa. Rakentamisen laatuun tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta homeongelmat ja kalliit homekorjaukset tulevaisuudessa vältetään ja nykyisten homeongelmaisten tilojen korjaukset tulee aloittaa viipymättä.

Kaupungin tulisi pystyä ensisijaisesti varmistamaan perustason palvelut sekä terveydellinen työ-, koulu- ja asuinympäristö kaupunkilaisille. Kuntalouden näkymät ovat heikot, tämä tarkoittaa sitä, että rajalliset resurssit pitää pystyä suuntaamaan niihin toimintoihin ja hankkeisiin, jois-

16.11.2016

---

ta on kaupunkilaisille suurin hyöty. Rahoja ei tulisi myöskään heittää kankkulan kaivoon jälleen kerran esiin nousseen Guggenheim-museon kaltaisiin megahankkeisiin, joissa menot on alibudjetoitu ja tulopuoli arvioitu epärealistisen korkeaksi. Riskisijoitukset tulee tehdä yksityisellä rahalla eikä veronmaksajien rahoilla. Kaupungin omat tilat tulee saada tehokkaaseen käyttöön, ja kaupungin tulee myös pyrkiä tarjoamaan pienyrittäjille kohtuuhintaisia toimitiloja.

Budjettineuvotteluissa saatiin aikaan hyvä tulos, jossa opetus, varhaiskasvatus sekä sote saivat merkittävät lisäpanostukset. Ryhmämme ajamista tavoitteista pelastustoimi sai lähes 600 000 euron lisärahoituksen, työväenopistojen toimintaan saatiin 340 000 euron lisärahoitus, lähiöiden musiikkiopistot saivat 200 000 euroa ja ulkoiluseurat sekä urheiluseurat saivat 400 000 euroa lisää.

Viimeisenä mutta ei vähäisimpänä haluaisin nostaa esiin perussuomalaisten huolen vanhusten ja omaishoitajien tilanteesta. Vanhuksille tulee turvata ihmisarvoinen elinympäristö, johon he pystyvät myös itse vaikuttamaan. Omaishoitajien asema yhteiskunnassa ei ole kehuttava, vaikka he tekevät tärkeää ja usein raskasta työtä. Näitä ongelmia pyritään sote-budjetin lisäpanostuksella helpottamaan, kuten myös kiireettömän hoidon saatavuutta terveysasemilla.

Arvoisa puheenjohtaja.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä tukee talousarvion ja taloussuunnitelman hyväksymistä. Kiitoksemme kuuluvat kaikille budjettisopuun osallistuneille valtuustoryhmille.

Ledamoten Rantala

Värderade ordförande.

Denna fullmäktigeperiods sista budget är klar för behandling i fullmäktige. Svenska folkpartiet ser ett stort mervärde att stadsstyrelsegrupperna under hela fullmäktigeperioden har kunnat förhandla och kompromissa om stadens budget. Så även denna gång. Det skapar samförstånd i en tid av osäkerhet och stora förändringar.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin valtuustostrategia on onnistunut hillitsemään menokasvua, ja talous on siten vahvalla pohjalla ensi vaalikautta varten. Olemme myös välttyneet veronkorotuksilta ja siten tukeneet kotimaista kysyntää osto-

16.11.2016

---

voiman muodossa. Näitä voidaan pitää onnistumisina. Eräs helsinkiläinen erityispiirre on maahanmuutto ja alueiden eriarvoistuminen. Onnistunut kotouttaminen on paitsi inhimillisesti oikein, myös hyvää talouspolitiikkaa. Siksi kotouttamiseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn budjetissa korvamerkitty 5 miljoonan euron erillispanos on hyvä. Olemme myös tyytyväisiä siihen, että nuorten työllisyyttä tuetaan muun muassa kesätyösetelillä. Tällaiset toimet tukevat riskiryhmissä olevien tilannetta ja edesauttavat myöhempää työmarkkinoille pääsyä. Pieni panos nyt voi tuottaa suuren hyödyn tulevaisuudessa.

Näin kauden lopussa on myös arvioitava, miten strategian tavoitteet ovat onnistuneet, miten tehokkuutta on saatu aikaiseksi eri hallinnonaloilla ja minkälaisia vaikutuksia tällä on ollut palveluiden laatuun. Tärkein kysymys on, olemmeko oikeasti pystyneet parantamaan tehokkuutta ja muuttamaan ja löytämään uusia toimintatapoja vai onko tehokkuustavoite ainoastaan tarkoittanut määrärahojen leikkausta. Samalla on arvioitava, miten vuokratukustannukset pitäisi huomioida ja budjetoida niin että ne eivät automaattisesti aina tarkoita muiden määrärahojen leikkausta.

Puheenjohtaja.

Sosiaali- ja terveystieteiden lisäresurssit, joista puolueet sopivat, tulevat tarpeeseen. Kotihoidon priorisointi on avain siihen, että ikäihmiset pystyvät asumaan kotona kauemmin arvokkaasti. Monille koti on rakkain paikka, jossa halutaan pysyä niin kauan kuin mahdollista. Laadukas kotihoito, jossa työntekijöillä on aikaa ja mahdollisuus reagoida oikein asiakkaiden tarpeisiin, on siksi ensisijaista. Tärkeää on myös, että saa kotihoidon äidinkielellä. Tämä ei valitettavasti nyt toteudu hyvin monen ruotsinkielisen kotihoitoasiakkaan kohdalla.

Kodista ei kuitenkaan saa muodostua vankilaa, josta ihmisarvoisuus on kadonnut ja yksinäisyys on jokapäiväistä. Tämä on valitettavasti tapahtumassa monille varsinkin muistisairaille. Siksi on myös oltava riittävästi vaihtoehtoja kodille, kun voimat tai mieli eivät mahdollista enää kodissa asumista. Yhteistyö kolmannen sektorin ja seurakuntien kanssa on keskeistä yksinäisyyden vastaisessa työssä. Meillä kaikilla on mahdollisuus olla tässä työssä mukana kanssaihmisinä. Liikunta ja mielekäs tekeminen ja osallistuminen päivisin ovat miltei yhtä tärkeitä kuin oikean lääkinnällisen hoidon saaminen.

Yksinäisyydestä on kasvamassa aikakautemme kansansairaus, jota vastaan emme voi taistella vain budjeteilla ja säännöillä. Tarvitaan laajempaa yhteisöllistä muutosta.

16.11.2016

Värderade ordförande.

Svenska folkpartiet är tillfreds med de tilläggsatsningar som nu görs på utbildningen och dagvården. Helsingfors är en stad som lockar barnfamiljer, vilket är glädjande, men det ställer krav på våra skolor och våra daghem. Helsingfors skall som landets huvudstad inte gå under ribban där den är som lägst, utan ha högre grav på oss själva när det gäller kvaliteten och när det gäller utbudet av tjänster. Vi ska också vara en föregångare nationellt. Därför var det viktigt att vi inte begränsade den subjektiva dagvårdsrätten, och därför är det också logiskt och ett viktigt ställningstagande. Införandet av avgiftsfri småbarnsfostran nu skall utredas, något vi stöder varmt inom Svenska folkpartiet, för högklassig och avgiftsfri utbildning och småbarnsfostran är basen för Finlands framgång. Det genererar kunskap, det förhindrar utslagning, minskar sociala klyftorna och är faktiskt den bästa förebyggande verksamheten man kan tänka sig.

Att kunna uppskatta servicebehovet rätt är viktigt. Vi vet att det finns ett stort tilläggsbehov av dagisplatser på både finska och svenska i staden. De tilläggspengarna som nu allokeras både för den svenska och den finska dagvården behövs. För familjerna är det av yttersta vikt att det finns en förutsägbarhet och att en dagisplats kan ordnas som när-service. Därför är det beklagligt att det varje år budgeteras för få dagisplatser som sedan måste korrigeras. Samarbete och dialog också med de privata aktörerna som erbjuder dagistjänster är centralt och det utgör ett viktigt komplement till den service som staden erbjuder. Vi gläder oss åt att nästa år kommer alla ettor och tvåor att erbjudas en eftisplats. Denna vår var jobbig, då en del tvåor blev utan plats, som stadsstyrelsen sedan efter en lång och något märklig process kunde rätta till. Nu kan vi undvika en liknande pärs och familjerna kan känna sig lugna. Att skapa fler alternativ och flexibilitet för eftermiddagsvården borde vara en målsättning. På svenska saknas exempelvis helt lek-parksverksamhet, och en del tvåor behöver inte samma sort av eftisverksamhet under det andra årets vårdperiod.

Värderade ordförande.

Det är bra att staden kan fortsätta på sin ambitiösa investeringsplan. En växande stad behöver en välfungerande infrastruktur från vägar till skolor och daghem. Vi måste se till att vår investeringsskuld inte växer åt och att fastigheter som inte behövs avyttras och framför allt vidarefördela de markområdena som staden äger. Stadsstyrelsens förslag till budget för år 2016 kan understödjas. Den fortsätter på en hållbar ekonomisk linje, där vi inte spenderar mera än vi kan, och budgeten är ansvarsfull. Samtidigt så är de förändringar som stadsstyrelsegrupper-

16.11.2016

---

na gjorde viktiga när det gäller servicen, speciellt för barn och äldre, men också de mindre tilläggen som exempelvis trygga den fria bildningen och kulturens verksamhetsförutsättningar.

SFP tackar alla tjänsteinnehavare för beredningsarbetet och alla ansvarsfulla partigrupper i stadsstyrelsen och understöder att budgetförslaget godkänns.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Helsingin valtuusto on päättämässä ensi vuoden talousarviosta monella tapaa poikkeuksellisessa tilanteessa. Tämä valtuusto on tekemässä pidennetyn vaalikauden viimeistä budjettia. Budjettia tehdään ajanjaksolle, jona Helsingin johtamisjärjestelmä ja hallintorakenne ovat suuren muutoksen kohteena. Tämä budjetti jää ainakin tällä erää viimeiseksi kaupunginjohtaja Jussi Pajusen johdolla valmistelluksi budjetiksi. Kuntien talousarviovalmisteluun ovat vaikuttaneet myös poikkeuksellisella tavalla neuvoteltu ja kesken sopimuskauden aikaansaatu kilpailukyky-sopimus. Nyt kiky-sopimuksen avulla aikaansaatu liikkumavaraa on kohdistettu palvelujen laadun ja saatavuuden parantamiseen erityisesti lasten ja perheiden palveluissa.

Helmikuussa valtuusto puhui lähetekeskustelussa ensi vuoden talousarvion valmistelusta. Keskustan valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuorossa todettiin silloin, että tässä tilanteessa vuoden 2017 talousarvion tekeminen ei vaikuta aivan niin synkältä kuin yleinen poliittinen ilmapiiri muutoin antaa ymmärtää. Helsingillä menee periaatteessa hyvin, vaikka kuntien talous on kärsinyt hitaasta talous- ja verotulojen kasvusta, työttömyyden noususta ja työttömyysvastuiden kasvusta. Näihin lauseisiin voi yhtyä tälläkin hetkellä. Toisaalta viime päivien ja myös tämän päivän uutiset ovat olleet rohkaisevia, ja uutta orastavaa kasvua, työllisyyden paranemista ja talouden nousua on nähtävissä jo eri puolilla Suomea. Helsingin talous on vahva, ja se on vahvistunut haasteista huolimatta myös viime vuosina. Keskustan valtuustoryhmä haluaa osoittaa tästä kiitokset myös kaupungin johdolle ja osaaville virkamiehille. Helsingissä on ollut hyvä herraonni.

Yle uutisoi kaupunginhallitusryhmien budjettisovusta otsikoimalla jutun ”Lapset ovat Helsingin ensi vuoden talousarvion voittajia”. Näin voidaan sanoa. Merkittävä osa kaupunginhallitusryhmien sopimista lisäyksistä kaupunginjohtajan tekemään budjettiesitykseen kohdistuu konkreettisesti lapsiin ja perheisiin. On kuitenkin erittäin tärkeää muistaa, että

16.11.2016

---

näillä toimilla on merkittäviä heijastusvaikutuksia koko kaupunkiin, sen talouteen ja sitä kautta kaikkiin helsinkiläisiin ja heille tarjottaviin palveluihin. Syrjäytymisen ehkäisy, eriarvoisuuden torjunta ja integroituminen suomalaiseen yhteiskuntaan näkyvät budjetissa erityisesti sosiaali- ja terveyssektorilla.

Arvoisa puheenjohtaja.

Keskustan valtuustoryhmä haluaa korostaa sivistyksen ja koulutuksen tärkeyttä ensi vuoden budjetissa. Ne muodostavat vahvan pohjan ja edellytykset tulevaisuuden menestymiselle. Koulutuksessa haluamme puhua myös elinikäisestä oppimisesta. Koulutus estää tutkitusti myös tehokkaasti syrjäytymistä. Lapsuudessa rakennetaan pohjaa ja perustaa koko elämälle. Varhaiskasvatuksen merkitys on tässä ensiarvoisen tärkeä. Ne eväät, joita lapsuudessa saadaan, kantavat koko elämän ajan. Tästä syystä olemme todella tyytyväisiä niihin lisäpanoksiin, joita budjettineuvotteluissa saatiin varhaiskasvatukseen ja lasten avoimeen varhaiskasvatustoimintaan, kuten leikkipuistoihin. Myös perusopetuksen ja kouluterveydenhuollon riittävät resurssit ja erityisesti pienten koululaisten turvatut aamu- ja iltapäivät ovat asioita, joita keskustaryhmä puolustaa. Olemme tyytyväisiä siihen, että koululaisten eka- ja tokaluokkalaisten iltapäivätoiminnasta kaikki ryhmät olivat alun perinkin jo samaa mieltä.

Aivan yhtä tärkeää ja merkittävää on ihmisen elämän viimeisten vuosien turvallisuus, inhimillinen hoito ja oikeus saada tarvitsemaansa apua. Kaupunginhallitusryhmät sopivat yhdessä, että ikääntyneiden kotihoitoon palveluja ja terveysasemien kiireettömän hoidon saatavuutta parannetaan ja omaishoidon tukea lisätään. Muun muassa nämä toimet sisältyvät sosiaali- ja terveysviraston budjettiin lisättyyn 11,5 miljoonan euron määrärahaan.

Keskustan valtuustoryhmä kannustaa virastoja kehittämään uusia toimintamalleja ja ottamaan niitä ennakkoluulottomasti käyttöön. Pyörää ei pidä kuitenkaan keksiä aina uusiksi vaan hyviä käytäntöjä on levitettävä ja osattava ottaa oppia myös muilta kuin oman toimialan organisaatiolta. Samoin nykyisten hyvien toimintamallien ja käytäntöjen alasaajoja ei pidä tehdä. Esimerkiksi sopii huoli Mellunmäen asukastila Mellarin toimintatiloista vanhan ostoskeskuksen purkamisen takia. Alueella on tehty hyvää työtä ja toiminnan jatkuminen häiriöttä on turvattava.

Palvelujen ja toimintamallien kehittämisen pontimena pitää olla aina kustannustehokkaampien toimintatapojen etsimisen lisäksi kaupunkilaisten tarvitsemien palvelujen parantaminen ja laadun kehittäminen. Digitalisaation mahdollisuudet on otettava aidosti käyttöön, mutta sa-

16.11.2016

---

maan aikaan on huolehdittava, että kukaan ei jää yhteiskunnan ulkopuolelle ja syrjäydy digitaalisten järjestelmien ja välineiden käyttötaitojen puutteiden vuoksi.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsinki on iso kaupunki, jossa on monta erilaista toimijaa. Eri organisaatioiden omat tavoitteet voivat joskus olla myös keskenään ristiriidassa, ja koko kaupunkikonserniin kuuluvien toimijoiden tavoitteiden toteuttaminen voi olla joskus haasteellista. Nostan tästä esimerkiksi nyt työväenopiston tilahaasteet. Tanssin talon hankesuunnittelu on käynnissä, ja alustavan tiedon mukaan työväenopiston tilat Kaapelitehtaalla ovat osa tätä hanketta. Tämä vaikuttaa työväenopiston toiminnan jatkamiseen tiloissa. Tanssin talon hankesuunnitelma valmistuneeksi ensi syksyn aikana, ja sitä käsitellään eri toimielimissä. Tällä hetkellä työväenopisto on saanut suullisesti tietoa, että työväenopisto joutuisi siirtymään tiloista pois vuoden päästä, kun rakennushanke käynnistyy. Korvaavia tiloja kartoitetaan Tilakeskuksen kanssa. Ensi vuoden aikana on löydettävä ratkaisu, joka turvaa työväenopiston toiminnan jatkumisen Etelä-Helsingissä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensi keväänä käytävien kunnallisvaalien jälkeen alkavalla vaalikaudella kuntien tehtävissä ja velvoitteissa tulee tapahtumaan isoja muutoksia. Sote- ja maakuntalakiluonnosten lausuntokierrokset päättyivät viime viikolla, ja lakiesitykset on tarkoitus antaa eduskunnalle ensi vuoden alussa. Seuraava kolmivuotinen taloussuunnitelmakausi 2017–19 on erityisesti sosiaali- ja terveysvirastossa isojen muutosten aikaa. Ensi vuoden toimintaa tulee värittämään tulevan toiminnan suunnittelu. Ensi vuoden alussa tapahtuu myös iso muutos, kun toimeentulotuen perusosa siirtyy Kelan maksettavaksi. Sosiaali- ja terveysviraston suunnitelmat yhteistyön ja toimintamallien kehittämisestä siirtymävaiheessa ja ennalta ehkäisevän työn vahvistamisessa ovat erittäin tärkeitä. Erityisesti korostamme ensimmäistä kertaa toimeentulotukea hakevien nuorten kohtaamista ja heidän tilanteeseensa puuttumista. Nuorten syrjäytymistä on ehkäistävä monin keinoin. Olemmekin erittäin tyytyväisiä, että neuvotteluissa sovittiin, että kaupunki selvittää myös ohjaavan toiminnan laajentamista Itä-Helsinkiin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Keskustan valtuustoryhmä haluaa kiittää hyvää yhteistyötä kaikkia kaupunginhallitusryhmiä budjettineuvottelujen loppuvaiheessa. Toivomme, että tällainen yhteistyö jatkuu myös tulevilla vaalikaudella, ja

16.11.2016

---

budjettineuvottelujen alkuvaiheessa esitetty erikoinen näytelmä ei toistu. Rakentava ja yhteistyöhakuinen toimintatapa edistää yhteisten tavoitteiden saavuttamista. Uskomme, että se on meillä kaikilla kirkkaana mielissä. Toimimme yhdessä kotikaupunkimme ja sen asukkaiden parhaaksi.

Keskustan valtuustoryhmä kannattaa ensi vuoden talousarvion hyväksymistä.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Muutos tuo epävarmuutta ja muutos tuo haasteita. Jos monien mielestä Donald Trumpin valinta USA:n presidentiksi on tuonut epävarmuutta, kun ei oikein tiedetä, mitä kaikkea on odotettavissa, meillä Helsingissä on kyllä omiakin isoja epävarmuustekijöitä. Ensi vuonna voimaan tuleva johtamisjärjestelmän uudistus ja myöhemmin tuleva sote- ja maakuntauudistus ovat sen mittakaavan uudistuksia, että haasteita riittää. Suurena vaarana on, että päätöksiin sisältyvät mahdollisuudet jäävät käyttämättä mutta riskit toteutuvat, mikäli uudistusten toteutuksiin ei kiinnitetä riittävästi huomiota. Kuten karvaasti olemme huomanneet, ei esimerkiksi Länsimetro oy:n olemassaolo ole taannut länsimetron sujuvaa käyttöönottoa. Se että jollakin on muodollinen vastuu asioiden valvomisesta, ei tarkoita, että asioita todellisuudessa kunnolla valvotaan.

Turvapaikkatilanteen rauhoittuminen alkuvuodesta 2016 on erinomainen asia. Epävarmassa tilanteessa on kuitenkin järkevää varautua tilanteen mahdolliseen heikkenemiseen. Rauhoittuminen saattaa silti muodostua pitempiaikaiseksikin, jos länsivaltojen into aseellisesta menestä ratkaisemaan toisten maitten ongelmia vähenee ja keskitytään enemmän väkivallan hillitsemiseen.

Pyrkimys nuorten hyvään koulutukseen ja työllisyyden parantamiseen on oletettavasti meille kaikille yhteinen tavoite. On kuitenkin syytä ymmärtää, että vaikka koulutuksen lisääminen yleensä parantaa työllistymismahdollisuuksia, kaikki koulutus ei tee sitä yhtä hyvin. Koulutuksen tuleekin palvella nimenomaan työllistymistä. Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä pitää tärkeänä, että kaupunki on säästäväinen. Rahaa ei pidä tuhjata, jotta sitä riittäisi hyvin siihen, mitä asukkaat oikeasti tarvitsevat. Lisäksi säästäväinen talouspolitiikka suojaa meitä tarpeettomalta velkaantumiselta. Pidämme edelleen tuottavuustavoitetta itsessään hyvänä, mutta emme edelleenkään hyväksy, jos tuottavuustavoitteen nimissä heikennetään palveluita. Oikeasta tuottavuuden paranemisesta

16.11.2016

---

höytyvät kaikki. Joskus, varsinkin jos ei ole eletty säästeliäästi, voi olla tarpeen lähteä leikkauspolitiikankin tielle, mutta siitä pitää tehdä eri päätös eikä sitä saa tehdä tuottavuuden nimissä.

Viime vuonna ryhmäpuheessamme totesin: "On myös aika havahtua siihen iloiseen tosiasiaan, että ensi vuonna vihdoinkin länsimetro aloittaa liikenteensä." Valitettavasti tämän osan puhetta voi toistaa, sillä myös tuo "ensi vuonna" on edelleen voimassa. Länsimetron rakentamisen huonoista kokemuksista on syytä ottaa oppia. Espoo halusi erillisen Länsimetro oy:n ja lyhyet asemat. Se sai ne molemmat ja kalliin laskun, josta me ja muutkin joukkoliikenteen käyttäjät maksamme osamme. Mitä useampi kokki, sen sakeampi soppa, sanotaan. Valitettavasti länsimetro näyttää todistavan tämän väitteen puolesta. Julkiset liikennehankkeet ovat usein tarpeettoman hitaita. Työmaat etenevät hitaasti, ja liikenne kärsii tarpeettoman pitkistä väliaikaisjärjestelyistä. Aikoinaan Lahden moottoritie valmistui huomattavan nopeasti. Yksityisellä yrityksellä ei ole varaa seisottaa työmaita, vaan asioiden pitää edetä rivakasti. Kaupungin ja valtion tulee ottaa mallia siitä päämäärätietoisuudesta, joka yksityisillä toimijoilla on, eikä olla leväperäisiä, vaikka verotuksella nousevat kustannukset kyllä saadaan katettua.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä kannattaa voimakkaasti periaatetta tiiviistä joukkoliikenteeseen perustuvasta yhdyskuntarakenteesta. Pidämme tärkeänä, että emme ainoastaan pyri joukkoliikenteeseen tukeutuvaan yhdyskuntarakenteeseen vaan myös mahdollisimman tehokkaaseen joukkoliikenteeseen tukeutuvaan yhdyskuntarakenteeseen. Siksi tahdomme, että Helsinki tutkii huolellisesti Helsinki Quick Step -suunnitelmaan liittyvät mahdollisuudet. Se sisältää nimittäin niin suuria mahdollisuuksia, että niiden huolellinen tutkiminen kannattaa.

Kuninkaantammen rakentaminen 5 500 asukkaan kaupunginosaksi on kiihtymässä. Tämä on järkevää, sillä runkolinja 560 on ollut jo pitkään valmiina ottamaan Kuninkaantammenkin uudet matkustajat vastaan.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän pyrkimys säästäväisyyteen on näkynyt äänestyskäyttäytymisessämme. Jos meidän linjaamme olisi noudatettu, kaupungilla olisi merkittävästi enemmän taloudellisia voimavaroja esimerkiksi homekoulujen korjaamiseen. Silloin ei olisi tulossa keskustakirjastoa eikä Helenin taloudellista tilannetta olisi tarpeettomasti vahingoitettu. Myös Kruunuvuoren sillan sijasta olisi tutkittu merkittävästi halvempaa vaihtoehtoa. Käyttämällä säästyneitä varoja korjausrakentamiseen voisimme edelleen saada tulevista hoitokustannuksista säästöjä.

16.11.2016

Tämän perusteella katsomme, että KD:n toiminta olisi ollut omiaan säästämään merkittävästi varoja ja siksi meillä on nyt myös oikeus ehdottaa budjettilisäyksiä. Teen vastaehdotuksen talousarvion kohtaan 80202. Tilakeskuksen korjaushankkeet kiinteistölautakunnan käytettäväksi lisätään 30 miljoonaa euroa. Uusi luku 160,34 miljoonaa. Samalla muutetaan seuraavat alakohdat: Opetustoimen korjaushankkeet, lisätään 27 miljoonaa euroa. Uusi luku 91,03 miljoonaa. Sosiaali- ja terveystieteiden korjausrakennushankkeet, lisätään 2 miljoonaa euroa. Uusi luku 13,72 miljoonaa. Varhaiskasvatusviraston korjausrakennushankkeet lisätään miljoona euroa. Uusi luku 2,47 miljoonaa. Samalla ehdotan, että lisätään kohtaan 90103 tulot 30 miljoonaa euroa, uusi luku 60 miljoonaa.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingillä menee hyvin, mutta meneekö helsinkiläisillä? Kun on kuunnellut puheita, joissa tätä budjettiesitystä on keuhuttu, voi sanoa, että politiikassa eletään faktojen jälkeistä aikaa muuallakin kuin Yhdysvalloissa. Tämänkin kaupungin poliittinen eliitti on etäännytynyt kauas useimpien helsinkiläisten arjen todellisuudesta. Täällä on keuhuttu, että lisätään määrärahoja palveluihin, vaikka tosiasiallisesti määrärahat on jäädytetty tai niitä jopa leikataan. Samaan aikaan kaupunki tekee tänä vuonna 446 miljoonan euron ylijäämän. Ensi vuoden budjettiesitys on 120 miljoonaa ylijäämäinen. Näiden ylijäämien päälle tulevat vielä Helenin ja kaupungin muiden yhtiöiden voitot.

Helsingin kaupungin johto muistuttaa todellakin yhä enemmän saittaa Roope Ankkaa, joka istuu valtavan rahakasan päällä. Kaupungin omien palvelujen karsiminen sopii ehkä kokoomuksen tavoitteisiin yksityisten markkinoiden laajentamisesta. Mutta miten sosiaalidemokraatit ja vasemmistoliiitto voivat olla mukana sopimuksessa, jolla jatketaan palvelujen alibudjetoimista, samaan aikaan kun kaupunki tekee satojen miljoonien ylijäämää? Budjettineuvottelujen tulos on 10:1 kokoomuksen voitto ja tappio helsinkiläisille. Voittajaksi selvisivät myös Lasse Mänttön, Laura Rädyn ja kumppaneiden yksityiset firmat, joille ohjataan lisää verovaroja lisäämällä palvelusetelien osuutta ja laajentamalla kilpailuttamista muun muassa terveystieteiden palveluissa, ruoka- ja siivouspalveluissa.

Puheenjohtaja.

16.11.2016

Budjettiesityksen mukaan kaupungin toimintamenot vähenevät, vaikka asukkaiden määrä kasvaa vuodessa 6 500 tai jopa 8 000. Asukasta kohti palveluihin on entistä vähemmän rahaa. Vanhusten määrä kasvaa, mutta heidän tarvitsemiinsa palveluihin ei esitetä yhteensä ottaen lisää resursseja. Varhaiskasvatukseen esitetään noin miljoona euroa vähemmän kuin tänä vuonna käytetään, vaikka päivähoitoikäisten lasten määrä kasvaa vuodessa yli 600. Koulujen määrärahojen prosentin lisäys ei kata edes oppilasmäärän kasvua noin tuhannella. Oppilasta kohti on entistä vähemmän rahaa, opettajia, avustajia, koulupsykologeja ja tiloja. Myöskään koulujen digiloikka ei toteudu pelkällä teknologialla. Opettajilla pitää olla myös aikaa ja tukea digitaalisten oppiympäristöjen kehittämiseen. Resurssien vajaus on erityisen suuri ammatillisissa oppilaitoksissa, joiden – erikoinen termi sinänsä – läpäisyaste on tällä hetkellä vain 53 %. Yhtä kaikki erittäin harva tulee ammattikouluista ulos ainakaan sillä linjalla, johon on hakenut.

Kirjastojen, nuorisotoimen, liikunnan, työväenopiston ja taidemuseon rahoitusta leikataan samaan aikaan kun kaupungin johtajisto ajaa väen vängällä Guggenheim-säätiölle kymmenien, yhteensä jopa 200 miljoonan euron suorita ja välillisiä tukia.

Puheenjohtaja.

Budjettisopimuksen kova oikeistolainen ajatusmaailma näkyy suhtautumisessa työttömiin. Helsingissä on työttömiä jo 45 000, heistä pitkäaikaistyöttömiä noin 19 000. Työttömyysaste on rajusti maan keskitasoa korkeampi, 13,5 %. Mutta budjetissa ei esitetä rahaa työllistämiseen vaan sakkomaksuihin, joita kaupunki maksaa Kelalle työmarkkinatuen korotettuna kuntaosuutena jo 65 miljoonaa euroa vuodessa, kun ei huolehdi työllistamisestä. Kaupunki voisi kuitenkin työllistää ihmisiä erilaisiin palveluihin, rakentamiseen, energiahankkeisiin ja muun muassa digitaalisten palvelujen kehittämiseen. Aiemmin Helsingillä oli periaatteena, että kaupunki ei irtisano. Nyt tämäkään lupaus ei enää päde tytäryhtiöissä ja säätiöissä.

Maahanmuuttajien ja pakolaisten kotouttamiseen ja työllistämiseen varattiin tämän vuoden budjetissa 10 miljoonan euron lisämääräraha. Kun kysyin, mihin se on kadonnut ensi vuoden budjetista, kerrottiin, että pääosa tälle vuodelle myönnettyistä rahoista on kokonaan käyttämättä.

Puheenjohtaja.

Faktojen jälkeinen politiikka näkyy myös sosiaali- ja terveydenhuollossa. Meistä jokainen tietää, että vanhusten määrän kasvaessa kasvaa

16.11.2016

---

myös niiden määrä, jotka eivät enää selviydy kotona. Mutta budjetti-neuvotteluissa on suljettu silmät ja korvat todellisuudelta. Vanhusten ympärivuorokautisen hoidon paikkoja esitetään taas vähennettäväksi. Samaan aikaan sote-palvelujen alibudjetoiminen tarkoittaa, että myös lupaukset kotiin vietävien palvelujen lisäämisestä ovat osin tyhjän päällä. Lisäksi aiotaan jatkaa sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalvelujen karsimista. Samanlainen ristiriita koskee lastensuojelua ja päihdehuoltoa, joissa vähennetään laitoshoidon mutta ei pidetä huolta peruspalvelujen kehittämisestä.

Puheenjohtaja.

Hyvää tässä budjettiehdotuksessa on se, että Helsinki ei kavenna lasten subjektiivista oikeutta päivähoitoon ja että Helsinki lisää pienten koululaisten iltapäivätoimintaa. Vastaava linja on tarpeen myös vanhusten palveluissa, joiden hoitajamitoitusta Sipilän hallitus haluaa heikentää. Toinen positiivinen asia on osallistuvan budjetoinnin laajentaminen nuorisotoimessa ja vähitellen opetustoimen puolelle. Tässä on tärkeää delegoida todellista päätösvaltaa ja resursseja niin että osallistuminen ei jää näennäiseksi. Osallistuvan demokratian toimintamalli osoittaa, että osallistuvaa budjetointia voidaan laajentaa muihinkin palveluihin. Asukkaiden osallistuminen edellyttää myös tiloja, tietotekniikkaa ja yhteisöllisyyttä. Esimerkiksi Mellunmäen asukastila Mellarin ja Kontupisteen digipalvelujen jatko on tärkeä turvata.

Vaikka Sipilän hallitus on jatkanut kuntien valtio-osuuksien leikkaamista, kertyy Helsingille tänä vuonna ylijäämää 446 miljoonaa euroa. Budjettiesitys on 120 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Nämä ovat faktoja, jotka antavat mahdollisuuksia tehdä poliittisia valintoja. Kaupunginhallituksen valinta oli voittojen asettaminen ihmisten edelle. Me valtuutetut voimme valita toisin. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä on tehnyt budjettiesityksen 10 muutos-, vastaesitystä. Niiden rahoittamiseen riittää budjetin ylijäämätavoitteen pienentäminen jonkin verran eli runsaalla 50 miljoonalla eurolla. Lisäksi esitän 4 pontta. Nämä kaikki löytyvät päätöksentekojärjestelmästä.

Valtuutettu Hursti

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

14.9.2016 valtuustoryhmät KD, SKP, RH esittivät kirjallisena kaupunginhallitukselle, sen puheenjohtajalle Tatu Rauhamäelle seuraavaa:

”Puheenjohtaja Tatu Rauhamäki

16.11.2016

Pidämme tärkeänä demokratian ja valtuuston työn kannalta sitä, että tärkeiden ja etenkin hyvin laajakantoisten asioiden valmistelussa voivat olla mukana kaikki kaupunginvaltuuston poliittiset ryhmät. Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunginhallitukset ovat tehneet ehdotuksen pääkaupunkiseudun sote-aluehallintomallista. Ehdotuksen mukaan jos valtioneuvosto hyväksyy sen, muodostetaan laajapohjainen ja poliittisesti edustava luottamushenkilöelin valmistelemaan esitys valtuustoille. Esitämme, että myös Helsingin kaupunginhallituksen ulkopuolella olevat valtuustoryhmät otetaan huomioon ja saattavat edustuksen tähän elimeen, mikäli sellainen muodostetaan. Lokakuun alussa on tulossa kaupunginjohtajan esitys Helsingin ensi vuoden talousarvioksi. Ehdotamme, että budjettineuvotteluihin kutsutaan kaikkien valtuustoryhmien edustajat.”

Se ei kuitenkaan johtanut mihinkään demokratiaa edistävään toimenpiteeseen. Emme saaneet kutsua budjettineuvotteluihin emmekä edes vastausta, mutta kutsumatta jättämistä pidän sanattomana vastauksena. Budjettineuvotteluissa eivät olleet kaikki valtuustoryhmien edustajat, ja se tulee näkymään myös talousarvioesityksen päätöksestä äänestettäessä.

Valtuustoryhmä RH ei hyväksy sitä talousarvioehdotusta, joka on esitetty sellaisenaan, mutta muutamien lisäyksin kyllä eli vastaehdotuksella, mikäli se hyväksytään.

Huomioitavaa oli, että sosiaali- ja terveystalouden kulut näyttivät vähentyneen. Sosiaali- ja terveystalouden kulujen menojen vähentyminen johtuu perustoimeentulojen siirtymisestä Kelalle ja työllisyyden hoidon keskittämisestä kaupungin kansliaan. Nämä olivat tiedossa jo viime keväänä, ja lautakunnat tekivät talousarvioehdotuksen keväälle annetun raamin mukaisesti. Näiden lisäksi sosiaali- ja terveyspalvelujen menoraami on pienentynyt viime kevään raamivaiheesta vielä lisää 37,3 miljoonaa euroa. Tästä valtaosan selittää kiky, joka mahdollistaa henkilökustannuksiemme lomarahan 30 %:n leikkauksen sekä työeläkemaksun, työttömyyseläkemaksun, sairausvakuutusmaksun ja työnantajan osuuden vuoksi 29,4 miljoonaa euroa ja työajan pidentymisen vuoksi 3,9 miljoonaa euroa. Sosiaalipuolen menoraameissa pysyminen on ollut vuosittain vaikeaa leikkausten tähden. Vuosi vuodelta ryhmäpuheenvuoroissa on tullut esille, että sosiaali- ja terveyssektorille on lisätty mutta ei riittävästi. Helsingin kaupungin ylijäämä, kuten olemme kuulleet, on tälle vuodelle 446 miljoonaa euroa. Siksi ehdotankin seuraavia lisäyksiä aina alibudjetoituun sosiaali- ja terveysviraston budjettiin lisäyksinä talousarvioesitykseen 2017–2019 väliselle ajalle.

16.11.2016

Arvoisa puheenjohtaja.

Teen lisäykset kohtaan 310 sosiaali- ja terveystoimintoihin, johon lisäys yhteensä 21 miljoonaa euroa. Lisätään harkinnanvaraiseen toimeentulotukeen 8 miljoonaa euroa. Vaikeasti ylivelkaantuneita ulosoton asiakkaita on tänä vuonna tullut lisää 164 000 edellistä vuotta enemmän. Heitä on nyt 540 000, joista opiskelijoitakin 33 000. Opiskelu toi Kelan takaisinmaksun perinnän vuoksi. Ulosottoviranomaiset eivät suostu sopimuksiin, vaikka ne ovat mahdollista OM:n hallintoneuvos Kari Lieteen mukaan, vaan ohjaavat asiakkaat harkinnanvaraisen toimeentulotuen asiakkaaksi, jolloin menot tulevat kasvamaan entisestään. Alueellisen sosiaalityöhön ja ehkäisevään toimintaan, muun muassa lapsiperheiden kotipalvelun varhaiseen tukeen ja lastensuojelun sosiaalityöhön, päihde- ja mielenterveyskuntoutujien sekä laitoksista vapautuneiden ja pitkäaikaistyöttömien harkinnanvaraiseen tukeen 8 miljoonaa euroa vuosittain kullekin vuodelle 2017–2019. Terveyspalvelujen järjestämiseksi määrääjässä, sujuvien hoitoketjujen turvaamiseksi, terveyden eriarvoistumisen ehkäisemiseksi ja lähipalveluperiaatteen toteuttamiseksi kaupungin omana toimintana perusterveyshuollossa sekä päihde- ja mielenterveyspalvelujen, lastensuojeluasiakkaiden ja vanhusten ympärivuorokautisten laitospaikkojen turvaamiseksi olemassa olevien paikkalukujen mukaan 10 miljoonaa euroa vuosittain kullekin vuodelle aikavälillä 2017–2019. Kolme: lisätään 1,4 miljoonaa järjestöavustuksiin, lastensuojelu, seniori-, päihde-, mielenterveys-, vammais- sekä asukastalotoimintaan. 1,4 miljoonaa euroa vuosittain kullekin vuodelle 2017–2019. Neljä: lisätään 1,6 miljoonaa euroa hätämajoituksen määrärahan lisäämiseen, kuntoutusta tai siviiliin palautuville. 1,6 miljoonaa euroa vuosittain kullekin vuodelle 2017–2019.

Olen tehnyt vastaehdotuksen, joka on julkaistu Ahjossa. Samassa kannatan valtuustoryhmä KD:n vastaehdotusta ja valtuustoryhmä SKP:n vastaehdotuksia ja ponsia.

Kiitos.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa nostettiin esille vaikuttavuusinvestoinnit, joka ei varmaan monellekaan sano kovin paljon. Kyse on sellaisesta investoinnista, jotka on Sitra tuonut tänne Suomeen nyt viime vuosien aikana. Sitä tällä hetkellä toteutetaan muun muassa maahanmuuttajien työllistämiseksi TEMin hankkeessa. Vaikuttavuusinvestoinnit

16.11.2016

---

toinnit on julkisissa hankinnoissa tämän päivän sana ja tulevaisuutta. Se on yksi niistä asioista, joista ainakin minä olen erittäin innoissani. Se on todella järkevä tapa, miten julkisen sektorin tulisi toimia nimenomaan, kun hankitaan vaikuttavuutta eikä jotain suoritteita.

Mitä se tarkoittaa käytännössä? Käytännössä vaikuttavuusinvestointi voi olla sellainen, että yksityinen sektori ottaa vastuuta, yksityiset palveluntuottajat työttömien työllistämistä ja kunta maksaa vain työllistymisestä. Ei esimerkiksi kouluttamisesta ja kursseista vaan siitä, että ihmiset työllistyvät. Tällöin se ei myöskään rasittaisi budjettia, vaan budjetissa säästettäisiin esimerkiksi näistä Yrjö Hakasenkin mainitsemista työmarkkinatuen kuntaosuuksista eli niin sanotuista sakkomaksuista. Voitaisiin käyttää tietysti myös verotuloja, ja toki valtiokin tässä olisi hyötyjänä. Mielestäni Helsingin kaupungin tulisi mitä pikimmin edetä konkreettisesti vaikuttavuushankinnoissa ja ottaa pilotti, jotta saataisiin konkreettisia tuloksia. Meillä on nyt jo tällä hetkellä esimerkki siellä TEMissä tämä maahanmuuttajien sippi. Se tuo jotain uutta julkisiin hankintoihin, ja sitä tekevät monet muutkin kaupungin tällä hetkellä. Tosin missään muualla sitä ei ole vielä toteutettu. Ei toki vielä täällä Helsingissäkään, mutta nyt olisi aika lähteä aika nopeasti tämänkin asian kanssa liikkeelle.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia vain Veronika Honkasalolle oman ryhmän puolesta väännöstä budjettineuvotteluissa. Mutta kuten lopputulos meille antaa hyvin ymmärtää, on tämä lopputulos nyt aika oikealla handulla eikä vasemmalla handulla väännetty. Fyrkkaa on asunnottomille, olivatpa ne ruutsit ihan missä päin maailmaa tahansa, jos me vain haluamme. Soten puolesta tämä kuvio ei näytä kovinkaan hyvältä. Pieniä valonpilkahduksia täällä on. Otan nyt kulttuuri- ja kirjastolautakuntalaisena kantaa niihin. Hyvä, että saatiin lähinnä musiikkikasvatukseen snadisti lisää, ja toinen on kirjaston puolella. Kirjastojen, kuten aika monen muunkin asian, isoin rahareikä on tässä kaupungissa kuitenkin henkilöstömenot ja tilavuokrat. Tämä kohdentuu nyt Maunulan tulevaan kirjastoon ja Tölikän juuri rempattuun kirjastoon.

Meillä on täällä olemassa investointikatto, joka pitäisi myös purkaa. Se muun muassa ei ole tällä hetkellä pelastamassa Laajasalon kirjastoa, joka tarvitsisi korjaukseen 4,2 miljoonaa euroa. Se on 40 vuotta vanha tönö. Senikäinen tönö, senikäinen ihminen tarvitsee jo pientä hienosääntöä. Tällä hetkellä siinä ei ole mitään moitittavaa muuta kuin että se on

16.11.2016

---

ilmeisesti liian kalliilla tontilla. Se pitää purkaa ja rakentaa siihen jotain, gryndata se tontti. Sen sijaan Laajasalon kirjasto on muuttamassa nyt 200 neliötä pienempiin ja 52 000 vuositasolla arvokkaimpiin tiloihin. Tässä ollaan taas parin vuoden päästä siinä tilanteessa, että ollaan käsi ojossa. Pitäisi saada fyrkkaa, että pystytään maksamaan kirjaston vuokrat. Tässä on monta epäkohtaa mielestäni. Miksi halutaan se fyrkka laittaa jonkin hollantilaisen investointilafkan fikkaan eikä omaan fikkaan? Tämä olisi kuitenkin pidemmällä tähtäimellä kaupunkilaisia ajatellen vähän järkevämpää, varsinkin kun tämä alue tulee kasvamaan. Sinne on vedetty juuri 400 miljoonalla eurolla metrohanke läpi tämän valtuuston toimesta. On se kumma, kun palveluihin ei sitten haluta investoida. Nämä ovat näitä kuvioita, jotka tässä tökkivät.

Toinen samanlainen virhe tehtiin Kettutien nuorisotalon kohdalla, joka on käynyt jo valtuustossa/kirjaston kohdalla. Ihan sama kuvio. Taas huudetaan sinne kauppakeskuksen yhteyteen. Se on ihan järkevää, että jos siellä pyörii ihmisiä, siellä on myös muita palveluita, mutta ei tämä saa olla tulevaisuus kuitenkaan.

Ei muuta kuin kiitoksia minun puolestani. Ei kiitoksia.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Nostan tästä budjetista esille yhden hyvän ja yhden huonon yksityiskohdan. Ilonaiheeni on tässä se, että kouluterveydenhuollon positiivisen diskriminaation rahoja päätettiin vahvistaa. Toisin sanoen parannetaan mahdollisuuksia painottaa kouluterveydenhoitajien resurssia sellaisille kouluille, joilla on paljon maahanmuuttajia ja erityisoppilaita. Tällä hetkellä terveydenhoitajia olisi koko kaupungissa niukin naukin suositusten mukainen määrä, jos meillä ei olisi erityisoppilaita. Mutta THL:n suositusten mukaan jos erityisoppilaita on, pitää terveydenhoitajia olla enemmän. Kouluterveydenhoitajat ovat koko ajan siellä, missä kaikki lapsetkin ovat. Terveydenhoitajien työ hyödyttää kaikkia lapsia. Se on arkista tukea ja kannattelua, mutta terveydenhoitajat myös huolehtivat siitä, että lapset saavat koulun ulkopuolelta sen tuen, jota tarvitsevat.

Sitten se huonompi uutinen tästä budjetista. Vasemmistoliitto esitti budjettineuvotteluissa määrärahaa siihen, että mielenterveyskuntoutujien asumisen jonot olisi purettu, mutta tämä ei mennyt läpi ryhmien välisissä budjettineuvotteluissa. Mielenterveysongelmaisten jälleenvuokra-asumiseen, tuettuun asumiseen, palveluasumiseen ja tehostettuun pal-

16.11.2016

---

veluasumiseen on jonossa noin 220 eri henkilöä. On sekä inhimillisesti että taloudellisesti järjetöntä, että psykiatrisia potilaita pidetään sairaalaosastoilla odottamassa palveluasumispaikkaa tai että ihmiset eivät saa nopeasti sellaista asuntoa, jossa heillä on mahdollisuus arjen selviytymisen kannalta välttämättömään tukeen. Nämä jonot voitaisiin purkaa 2,4 miljoonalla eurolla. Toivon, että sosiaali- ja terveysvirastossa ja -lautakunnassa voitaisiin vielä harkita, löytyisikö budjetin puitteissa rahoja siihen, että jokaiselle mielenterveyskuntoutujalle löytyisi sopiva asumispaikka ilman jonottamista.

Lopuksi vielä toive tulevaan. Toivon, että ensi valtuustokaudella ei toisteta samaa virhettä kuin tänä vuonna ja oteta käyttöön tuottavuustavoitetta, joka leikkaa budjetista prosentin tai minkään muunkaan summan joka vuosi. Täällä on nyt ryhmäpuheissa kehuttu lisäyksiä, joita budjettiin on tehty. Muistutan kuitenkin, että tähän vuoteen verrattuna budjettiin ei ole lisätty yhtään enempään kuin mikä väestönkasvun vuoksi on välttämätöntä. Budjettineuvotteluissa saatu 34 miljoonan euron lisäys paikkaa tuottavuustavoitteen prosentin leikkausta, joka tähän budjettiin alun perin oli suunnitteilla. Olemme nyt hyväksymässä budjettia, joka ei heikennä palveluitten rahoitusta kovin paljon mutta antaa myös hyvin niukasti liikkumavaraa palveluitten kehittämiseen. Näin rikkaassa kaupungissa kuin Helsingissä meidän pitää voida tarjota hyvää päivähoitoa ja hyvää opetusta. Meidän pitää voida pitää hyvää huolta vanhuksista, lapsista, sairaista ja eri tavoin apua tarvitsevista. Meidän pitää pystyä tarjoamaan hyvää hoitoa mielenterveyden ongelmissa ja tehdä vammaisille mahdolliseksi tavallinen hyvä elämä ja kaikenlaisissa yhteiskunnallisissa rooleissa toimiminen. Tämän kaiken pitäisi olla mahdollista ilman että työntekijöiden täytyy venyä yli ääri rajojen.

Ensi valtuustokaudella voimme valita, että haluamme tarjota aidosti enemmän ja parempaa kuntalaisille. Toivon, että tulevalla valtuustolla on älyä satsata reilusti meidän kaikkien yhteisiin palveluihin ja rohkeutta tarvittaessa kerätä veroja vaikka vähän reilumminkin, jotta tämä onnistuu. Sosiaali- ja terveysvirastossa, kouluissa ja päiväkodeissa työn ei pidä enää jatkossa olla selviytymistaistelua niukkuuden keskellä vaan parempien palveluitten kehittämistä.

Kiitos.

Valtuutettu Krohn

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

16.11.2016

Pari huomiota budjetista. Ensinnäkin olen tietysti iloinen, että opetuksen digitalisaatio-ohjelma etenee. Ehkä meidän olisi lautakunnassa pitänyt olla kunnianhimoisempia aikataulutuksessa. On itse asiassa erittäin eriarvoistavaa, että monet koulut joutuvat vielä monta vuotta odottamaan laitesatsausta ja toteuttamaan uutta opetussuunnitelmaa ilman tarvittavaa välineistöä. Kyse on erittäin suuresta muutoksesta oppimisessa ja kouluissa. On tietysti ilo olla sitä edistämässä. Tietenkin lasten ja nuorten eriarvoistumisen torjuntaan kohdennettua rahaa pidän erittäin tärkeänä. Olemme opetuslautakunnassa tällä kaudella pidetty erityisesti huolta näistä PD-painotuksista. Vaikka on menoja sopeutettu, sitä ei ole tehty PD-rahoista.

Puheenvuoroni keskeinen aihe ovat sote-kustannukset. Nyhän budjetineuvotteluissa loivennettiin sote-viraston tuottavuustavoitetta. Tietysti esimerkiksi satsaus terveysasemien kiireettömän hoidon saatavuuden parantamiseen on tosi perusteltua. Vuosi sitten lautakunnassa heräsi huoli näistä terveysasemien pitkistä jonoista, kun budjettiin oli kirjattu tavoitteeksi 4 viikon jonotusaika kiireettömälle vastaanotolle. Nyt tuo tavoiteaika on muutettu kahteen viikkoon, joka onkin kohtuullisempi. 4 viikkoa on ehdottomasti liian pitkä aika. Nämä jonothan eivät lyhene itseksensä. Avosairaanhoidon puolella on tehty erittäin hyvä toimenpideohjelma kesällä, miten tähän tavoitteeseen voidaan päästä, ja tämän toteuttaminen vaatii resursseja.

Näihin sote-kustannuksiin liittyy varsin merkittävä ongelma. Parin vuoden päästä todennäköisesti, ilmeisesti ollaan uudessa rakenteessa, jossa soten järjestämisestä vastaa maakunta. Uuden lain ennakoarvioiden mukaan sote-kulut Uudenmaan alueella ovat nyt yli 100 miljoona euroa korkeammat kuin mikä se rahasumma on, joka tulee jatkossa olemaan käytössä. Tämä ei sisällä hallituksen säästötavoitetta sote-muutoksessa. Maakuntapäätäjillä on edessään todella raskaat sopeuttamistoimet. Kuten tiedämme, toimintakäytäntöjen muuttaminen on erityisen hidasta – usein toki rakenteidenkin muuttaminen. Tämän muutoksen pitäisi olla jo todella suuresti käynnissä nyt omassa sote-toiminnassamme, koska olemme muuten tai joka tapauksessa oikeastaan lykkäämässä tulevien sote-päätäjien syliin todella iso ongelma ylikorkeiden kulujemme vuoksi.

Toinen ongelma on mielestäni, että sote-virastossa resurssien allokatio on pielessä. Kun meidän tarkoituksemme on johtaa tiedolla, ihan täysin tässä ei mielestäni sote-virastossa ole onnistuttu. Viime kokouksessa toin esille sen, että vanhuspalveluiden kustannukset ovat Helsingissä 10 prosenttiyksikköä korkeammat kuin kuusikkokaupunkien vertailussa, ja terveysasemapaalvelut ovat noin 8 prosenttiyksikköä halvemmat. Nyt tähän jononpurkuun ilmeisesti osoitetaan rahaa, ja se on

16.11.2016

---

ihan tarpeen. On oikeasti ihan epärealistista kuvitella, että Helsingin avosairaanhoidon voitaisiin hoitaa hyvin 8 prosenttiyksikköä halvemmalla kuin muissa vertailukaupungeissa. Vanhuspalvelujen korkeita kuluja kun kyseltiin viime keväänä lautakunnassa, siellä oli perusteluina muun muassa korkeat tilakulut, yksin asuminen ja verkostojen heikkous. Nämä samat perustelut koskevat erityisesti terveyskeskuksen avosairaanhoidon. Erityisen ikävää on se, että kun tiedämme, että vanhustalolla kotipalvelu ei toimi, tämä kertoo mielestäni, että meillä on erittäin korkeat kulut kotipalvelutoimiin. Meillä on todennäköisesti hyvin laitosvaltainen vanhustalopalvelu. Se muutos on pakko jotenkin käynnistää. En tiedä, mihin siellä rahat menevät, mutta nämä perustelut, että johtuu huonoista verkostoista vanhuksilla, ne samat koskevat kaikkia sote-palveluita. Tiedän, että lautakunnalla on edessään todella iso työ, jotta vielä isompi homma ei odota sote-päätäjiä ensi kaudella.

Kiitos.

Valtuutettu Holopainen

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täytyy tulla tälle puolelle puhumaan, kun tuolla toisella puolella näyttää olevan tällä kertaa tyhjä Sali.

Kaupunginhallitus esittää suoraan rahaa lisää muun muassa varhaiskasvatukseen 4 miljoonaa euroa tätä alkuperäistä esitystä enemmän. Tästä olen erityisen iloinen, samoin myös opetukseen lisätyistä erittäin tarpeellisista rahoista. Varhaiskasvatuksen osalta summaa ohjataan muun muassa lapsimäärän kasvuun varautumiseen, kielten oppimiseen päiväkodeissa sekä PD-toiminnan vahvistamiseen. Todella tarpeellista. Olen iloinen, että saatiin eteenpäin jo nyt ajatusta siitä, että kielten oppiminen kannattaisi aloittaa aikaisemmin, jotta se olisi tehokasta ja hyödyllistä. Pienellä lapsella on valmius oppia uutta kieltä jo hyvin varhain, ja kaksi- ja monikielisyys on mahdollista vauvasta alkaen. Varhaisesta vieraan kielen oppimisesta on osoitettu olevan useita hyötyjä. Se voi kehittää muistia, luovuutta ja ongelmanratkaisutaitoja ja samalla kehittää kiinnostusta muita kieliä ja kulttuureja kohtaan. Onkin aika erikoista, että kun kielellisen kehityksen herkin vaihe päättyy, silloin meillä yleensä aloitetaan kielten opiskelu, yleensä kolmannelta luokalta noin 9 vuoden iässä. Herkkyyksikauden päättyessä saman asian oppiminen voi olla vaikeampaa, ja tämä on inhimillisten resurssien hukkaamista. Muutamissa, taitaa olla 11 koulussa vieraan kielen oppiminen Helsingissä on mahdollista alakoulun 1. luokalta alkaen. Minulle on kerrottu, että Vantaalla näin olisi kaikissa kouluissa jo. En ole varmista-

16.11.2016

---

nut, pitikö tämä tieto paikkansa, mutta näin Vantaan valtuutetut ovat kertoneet, joten olemme tässä osin Helsingissä jäljessä. Samoin Espoossa käytetään aika paljon Espoo-lisää mitä ilmeisimmin juuri kielten opetukseen ensimmäiseltä luokalta alkaen.

Periaatteessa kielellinen herkkyykskausi alkaa jo ennen kouluikää, joten tulee kysymykseen, miten varhaiskasvatuksessamme voitaisiin tähän asiaan tarttua. Nuoremmille lapsille Helsingissä on tarjolla tällä hetkellä kaupungilta ruotsin kielen kielikylypäiväkoteja. Voisi olla paljon enemmänkin toivottavasti. Ne ovat suosittuja. Ne eivät ole vähäisen määrän vuoksi saavutettavissa kuin pienelle osalle helsinkiläisistä lapsista. Samoin on mahdollista hankkia joissain yksityisissä päiväkodeissa kielikerho lisäharrastuksena kieleentutustumistarkoituksessa esimerkiksi kerran viikossa. Vaikka ei saisikaan täydellistä kielitaitoa, se kehittää kuitenkin valmiuksia oppia uutta kieltä. Helsingin seudulla on tarjolla maksullisia kielikerhoja, joissa kieleen tutustuminen on mahdollista aloittaa noin 3-vuotiaana leikin, pelien, laulun ja liikunnan kautta. Tämä ei ole mitään pulpetissa istumista todella vaan ihan puhumisen, leikin ja liikunnan kautta kieleen tutustumista. Opettaja puhuu lapsille vain vierasta kieltä. Valitettavasti kielikerhojen korkean hinnan vuoksi ja myös saavutettavuuden vuoksi tämä muoto oppia ja tutustua uuteen kieleen rajoittuu vain osalle lapsista – tai vain niille, joiden vanhemmat etsivät aktiivisesti kieliopetusta.

Nyt toiveikkaana ja iloisena suhtaudun tähän meidän nopeasti eteen saamaan aloitteeseen siitä, että varhaiskasvatuksessa löydetään uusia ennakkoluulottomia tapoja myös ihan kaikille Helsingin lapsille riippumatta siitä, ovatko kunnallisessa vai yksityisessä päiväkodissa, saada mahdollisuus tutustua ja oppia uutta kieltä. Odotan innolla, miten saadaan asiaa eteenpäin. Toivon, että saadaan myös ensi kaudella strategiaohjelmassa laajemmin kaikille helsinkiläisille lapsille kouluissa mahdollisuus oppia uutta kieltä 1. luokalta asti alkaen niin kuin naapurikunnissamme on.

Kiitoksia.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa rouva puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin johtamisjärjestelmä muuttuu 1.6. ensi vuonna. Nyt tämä meille esitelty budjetti on laadittu vanhan järjestelmän mukaan. Muutokset ovat mullistavia, emmekä tiedä, millainen jako tulee olemaan, kun uusi järjestelmä astuu voimaan. Nyt voi aavistaa, että ensi kesä tulee ole-

16.11.2016

---

maan aika sekava. Helsingin lainakanta on kaksinkertaistunut 2008 tasta, mutta rahathan on käytetty mittaviin investointeihin, ja investoinnit jatkuvat. Ensi vuonna investoimme 657 miljoonaa, joka on paljon enemmän kuin mitä tämä strategia on päättänyt.

Sosiaali- ja terveystoimi jatkaa melko rauhassa vuoteen 2019 saakka, kunnes Uudenmaan maakunnan sote-järjestämialue alkaa toimia ja sen rahoittaa valtio. Emme tiedä vielä, millainen on tuottajaorganisaatio. Meille on sanottu, että kaupunki ei missään tapauksessa voi olla tuottaja. Millaisia ne tuottajayksiköt ovat? Siitä meillä ei ole minkäänlaista aavistusta. Tuotamme esimerkiksi kaiken lastensuojelun koko Uudenmaan läänissä Hangosta Loviisaan yhdessä organisaatiossa? Nykyinen sote-virasto on hyvin varautunut kilpailuun ja modernisoitunut tuotantotapojaan niin että odotusaikojia ei enää ole terveysasemiin, vaan ne ovat aika tavalla saavuttaneet sen, mitä lautakunta oli esittänyt, että 2 viikkoa. Kollegani, valtuutettu Krohnin aika kova haukkuminen meitä kohtaan, että emme ole oikeasti saaneet terveydenhoitoa toimimaan, ei ihan pidä enää paikkaansa, vaan kyllä meillä toimivat terveysasemat hyvin. Niin kuin hän sanoi, niiden hintatasokaan ei ole kovin korkea. Nyt uusi Kalasataman suuri terveys- ja hyvinvointikeskus valmistuu 2018 vuoden alkuun, ja ensimmäinen perhekeskus avautuu Itäkeskuksessa. Meillä on 11 palvelukeskusta, joiden terveysneuvonta iäkkäille lisääntyy. Helsingin sote-palvelut ovat jokseenkin hyvässä kunnossa. Ne ovat kalliimpia kuin monessa muussa kaupungissa, mutta ne eivät ole Suomen kalleimpia, vaan kalleimpia ovat Oulu, Kuopio ja kolmantena Helsinki, jos puhutaan suurista kaupungeista.

Sote-virastossa kaikki korkeimmat virkamiehet ovat toistensa sijaisia, joten nyt pitää pian saada vakinainen toimialajohtaja, jotta voimme parantaa perusterveydenhoidon kilpailukykyä yhä paremmaksi. Aasukkaat haluavat lisäksi lähipalveluja, oman lääkärin, laboratorion näytteenoton lähellä kotia. Omaishoitajista pitää huolehtia. Kotihoitoa pitää lisätä. Jos jossain Suomen kaupungissa on edellytykset optimaalisiin sote-palveluihin, se on Helsingissä. Meidän tulee vain kuunnella asukkaita ja lisätä osaamista.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut ja kaupunkilaiset.

Valtuustoryhmien väliset budjettineuvottelut ehdotukseksi Helsingin vuoden 2017 talousarvioksi on saatu päätökseen ilman suurempaa kohua. Talousarvio sisältää perinteisesti juustohöylämäistä menojen karsimista ja tuottamustavoitteiden kiristämistä. Talouden kasvuennuste

16.11.2016

---

on heikko. Totta. Eläköityminen on suurta. Totta. Työttömyys riivaa Helsinkiä. Totta. Mutta, hyvät kuulijat, Helsingin kaupungin toiminta on vakaata, vaikka kaupungin kukkaro on kevyempi kuin aiempina vuosina. Maan myynnillä ei riittävää tulokartoitusta saada kerättyä eikä veroillakaan. Velkaa joudumme ottamaan muun muassa investointien pyörittämiseksi. Velan joudumme korkojen kanssa tosin takaisin maksamaan, joten velanoton on oltava sen arvoista.

Virkamiehen kostea päiväuni on maltillinen menokehitys velkaantumisen hillitsemiseksi. Mutta, hyvät kuulijat, valtuutettuna minulle on tärkeää helsinkiläisten hyvinvointi. Perusasioitten on oltava kunnossa, samoin lähipalveluiden. Kun turvallisuus on hoidettu, vanhuksista huolehditaan, työhyvinvointi on totta ja lasten kasvua ja nuoria tuetaan, voimme ehkä olla ylpeitä toimivassa ja sen kaupunkiyhteisössä. Siksi rahaa on löydyttävä. Kyllä Helsingissä löytyy tulevaisuudessakin peruskorjattavia homekouluja ja päiväkoteja.

Helsinki on iso kaupunki, ja turvallisuuskysymykset ovat sen mukaisia. Turvallisuutemme vuoksi on huolehdittava pelastuslaitoksen määrärahojen riittävydestä myös vuonna 2017. Kiitos pelastajille ja ensihoitajille heidän työstään helsinkiläisten parhaaksi. Omaishoitajien jaksamisen tukemisen lisäksi on käytävä käsiksi syrjäytymisen ehkäisemiseen ja terveyserojen kaventamiseen. Vain toimivilla ja laadukkailla lähipalveluilla voimme tehdä voitavamme syrjäytymisen ehkäisemisessä tai terveyserojen kaventamisessa. Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatus-toimessa työntekijöitä on kiittäminen heidän sitoutuneisuudestaan työhönsä helsinkiläisten parhaaksi.

Vastuuntuntoa kuulutan Helsingin kaupungilta. Niin kauan kuin yksikin vanhus valittaa, ettei saa tarvitessaan aikaa terveyskeskukseen hoitaakseen vaivojaan, meillä ei ole syytä tuhata rahoja Guggenheimiin. Satojen tuhansien eurojen tuhlaamista ei voi hyväksyä niin kauan kuin perusasioissa on Helsingin kaupungissa parantamisen varaa.

Teen seuraavat toivomusponnet:

Hyväksyessään talousarvion 2017 kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki vähentäessään ympäri-vuorokautisten hoitopaikkojen määrää sosiaali- ja terveysministeriö seuraa kotona asuvien vanhusten selviytymistä päivittäisessä elämässä niin ettei heitteille jätetä ketään.

Järjestelmässä puuttuu tästä ponnesta sana sosiaali- ja terveysministeriö. Sen lisäksi sinne. Toinen ponsi:

16.11.2016

Hyväksyessään talousarvion 2017 kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki kehittäessään vastaanotto toiminnan rinnalle kevyempiä palveluja seuraa vuosittain vanhusväestön hoitoon pääsyä terveyskeskuksiin.

Kiitos.

Valtuutettu Mäkimattila

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Rahojen pitää riittää siihen, mitä kaupunkimme oikeasti tarvitsee. Toistan: siihen, mitä kaupunkimme ja kaupunkilaiset oikeasti tarvitsevat. Siksi kannatan valtuutettu Ebelingin vastaehdotusta määrärahojen lisäämiseksi korjaushankkeisiin opetustoimelle, varhaiskasvatukselle sekä sosiaali- ja terveysministeriölle.

Kiitos.

Valtuutettu Pelkonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Pakarinen piti linjakkaan ja kattavan budjettipuheen kokouksen valtuustoryhmän puolesta. Kyseisessä puheessa tuotiin esiin tärkeimmät painopisteemme tulevalle vuodelle. Esimerkiksi 10 miljoonan euron lisäpanostus opetukseen, 4 miljoonan lisäys varhaiskasvatukseen ja ikäihmisten kotihoidon palvelujen vahvistaminen sekä veteraanien huomioiminen ovat kaikki omalta osaltaan tärkeitä asioita. Maksuton varhaiskasvatus on tavoite, joka voi merkittävästi tasata lasten lähtökohtia tulevaa koulupolkua ajatellen. Helsingissä maksuton varhaiskasvatus olisi myös omiaan tukemaan lapsiperheiden toimeentuloa. Asumisen hintaa ei voida nopeilla toimilla saada alas, mutta maksuttomaan varhaiskasvatukseen olisi merkittävää.

Lasten ja nuorten tasa-arvon kannalta pidän tärkeänä myös harrastusten tukemista. Jokaiselle lapselle kuuluu oikeus vähintään yhteen mieleiseen harrastukseen perheen tulotasosta riippumatta. Harrastukset ovat avuksi oppimisen tukena, parantavat sosiaalisia taitoja ja tuovat mukavia hetkiä lasten ja nuorten elämään. Viimeinen nuorisobarometri osoitti, että kolmannes lapsista on jättänyt harrastuksen aloittamatta rahanpuutteen vuoksi. Matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia lisäämällä ja palvelusetelin käyttöä laajentamalla tähän voidaan puuttua.

16.11.2016

Helsingin kokoomuksen valtuustoryhmä on tehnyt tänä syksynä aloitteen harrastustakuusta, ja budjetin 400 000 euron lisäpanos liikuntaseurojen avustusrahoihin toivottavasti vie myös meidän harrastuskuualoitettammekin lähemmäksi päämäärää.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä budjetissa on luonnollisesti paljonkin sanottavaa. Se ehkä vähän vaikuttaa vaalibudjetilta, mutta ei se mitään. Nimittäin siellä on erittäin tärkeitä asioita, joihin on saatu lisärahoitusta, ja yksi näistä on omaishoitajien tukeminen. Omaishoito on erittäin edullista ja inhimillistä hoitoa, ja sitä tulee tukea tässä kaupungissa. Nyt viimein kun perussuomalaiset ovat hallituksessa, omaishoitolakia saatiin parannettua siten, että kaikilla omaishoitajilla on oikeus vähintään kahteen vapaapäivään per kuukausi. Siinä kesti kuulkaa pitkä tie ennen kuin tämä saatiin läpi. Minusta oli tosi kiva nähdä, että budjettineuvotteluissa tähän asiaan myös Helsinki ojensi omaishoitajille kätensä.

Ongelma on nyt oikeastaan se, että sivulla 218 budjettikirjassa todetaan seuraavasti:

”Omaishoitolain uudistuksen yhteydessä on osoitettu vapaapäiväoikeuden laajentamista koskemaan kaikkia omaishoitajina toimivia. Mikäli tuen myöntämiskriteereitä ei tarkisteta, lakisääteisten vapaapäivien laajennuksen arvioidaan vammaistyössä lisäävän kustannuksia 3–4 miljoonaa ja yli 65-vuotiaiden omaishoitajien osalta lakimuutos merkitsisi noin 2,5–3,5 miljoonaa euroa vuodessa.”

Mielestäni tämä on se kohta, johon kiinnitin tuossa huomiota ja olen vähän huolissani. Nimittäin sitä ei ole kaiketi tarkoitettu, kun lakia parannettiin, että me rupeamme kiristämään omaishoidon myöntämiskriteerejä. Siinähan ei olisi mitään järkeä ottaen huomioon, mitä maksaa hoitovuorokausi laitoshoidossa tai palveluasumisessa versus kotona omaishoitajan kanssa.

Huomasin tuolta, että Nina Huru oli tehnyt talousarvioaloitteen myös omaishoitajiin liittyen. Siinä kohtaa taas vastauksessaan kaupunki toteaa, että sosiaali- ja terveystieteiden seuraava lakimuutosten etenemistä ja toimii lain edellyttämällä tavalla. Mielestäni tässä oli ihan pikkuisen ristiriitaa.

16.11.2016

Sellainen huomio tuolta sitovista toiminnallisista tavoitteista. Siellä kerrotaan, että kehitysvammaisten asumispalveluissa itsenäisesti asuvien osuus kasvaa 2 prosenttiyksikköä vuodessa. Lisäksi tuetaan kehitysvammaisten kotona asumista. Tämä on ihan tavattoman tärkeä ja hyvä kirjaus, mutta on huomattava, että myös vammaiset – eivät pelkästään kehitysvammaiset vaan vammaiset, jotka saavat palvelunsa vammaispalvelulain nojalla – tarvitsevat kotona asuakseen ja heidän perheensä tarvitsee tukea.

Näin ollen olen tehnyt 2 toivomuspontta järjestelmään liittyen niin omaishoitajiin kuin vammaisiin. Olen kirjoittanut tällaisen toivomuspontin:

Hyväksyessään budjetin kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki ei tarkista omaishoidon myöntämisen kriteerejä pyrkiäkseen välttämään kustannuksen nousua, vaan noudattaa valtiovallan omaishoitolain muutoksella haettua parannusta omaishoitajien asemaan koskien vapaapäiväoikeuksia.

Tällä turvattaisiin se, että vaikka kustannuksia vähän tulee, emme lähde sieltä säästämään. Guggenheimin rahoilla saataisiin 20 vuotta maksettua omaishoitoa tässä kaupungissa. Toinen toivomuspontti on:

Hyväksyessään budjetin kaupunginvaltuusto edellyttää, että kehitysvammaisten kotona asumisen tukemisen lisäksi tuetaan vammaisten kotona asumista.

Kannatan lisäksi Nina Hurun pontsia sekä Yrjö Hakasen pontta koskien Mellarin toiminnan jatkumista.

Kiitos.

Valtuutettu Rissanen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on puhuttu paljon hyvää ja kehuttu kaupunginhallitusryhmien välisissä neuvotteluissa lisättyjä lisäyksiä. Kehun minäkin niitä. Varhaiskasvatuksen osalta haluan nostaa esiin sen, että on hienoa, että päätettiin Helsingissäkin vihdoin selvittää palvelusetelin käyttö varhaiskasvatuksessa. Vaikka muuten olemme edelläkävijöitä varhaiskasvatuksen suhteen, tältä osin olemme olleet ehkä vähän jäljessä. Se mahdollistaa,

16.11.2016

---

etenkin kun meillä on kasvava kaupunki, ketterien uusien toimijoiden mukaantulon huomattavasti nykyistä nopeammin. Yksityisten ja järjestöjen tuottaman päivähoidon osalta Helsinki on selvästi muita suuria kaupunkeja jäljessä. Tästä kiitos.

Kiitos myös 1.–2.-luokkalaisten iltapäivähoidosta ja siitä, että mietitään myös keinoja mahdollistaa aamupäivähoito Helsingissä. Tässäkin palveluseteli varmasti on hyvä lisä.

Vielä kielten opetuksesta. Pidän erinomaisena sitä, että sitä halutaan varhentaa. Todella on niin kuin täällä valtuutettu Holopainen toi esiin, mitä varhempaan vieraisiin kieliin tutustutaan, sitä helpommin niitä oppii. Meillä on käsitykseni mukaan esimerkiksi Lauttasaaren ala-asteella käytössä aika voimakkaasti kielirikasteinen opetus, joka ei ole ihan samaa tasoa kuin kielikylpy. Tällainen kielirikasteinen opetus, jossa vieraalla kielellä opetetaan käsittääkseni noin neljäsosa opetuksesta, olisi varmasti kielikylpyä edullisempi ja helpompi tapa toteuttaa vähän laajemminkin kaupungissa. Toivottavasti siihen opetusvirastossa lähde-tään.

Kiitos.

Valtuutettu Mäki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Talousarviolla 2017 on suuret vaikutukset helsinkiläisten arkeen mutta pienet vaikutukset maailmantilanteeseen. On kuitenkin tärkeää, että päätöstemme vaikutukset kohdistuvat positiivisesti asukkaiden arkeen monella taholla ja tasolla, muun muassa varhaiskasvatuksessa, asumisessa, joukkoliikenteessä ja ikäihmisten palveluissa. Monikulttuuristen lasten osuus kasvaa kaikissa lapsiperheiden palveluissa vuonna 2017 ja siitä eteenpäin. Äitiys- ja lastenneuvolat ovat tärkeässä asemassa perinteisissä neuvolapalveluissa mutta myös tiedon jakamisessa lapsiperheiden muista palveluista, muun muassa niille perheille, joiden äidinkieli ei ole suomi, sekä myös ohjaamisessa muiden perhepalveluiden piiriin.

Varhaiskasvatusvirasto on perustanut 2 erinomaista mallia maahanmuuttajaperheille, perhetalo Naapurin Mellunkylään ja perhetalo Sahramin Hakaniemeen, missä äidit ja lapset opettelevat yhdessä suomen kieltä leikin, laulun ja liikunnan keinoin. Samalla tutustutaan suomalaiseen ja suomalaiseen kulttuuriin eli kotoudutaan yhdessä. Tämä malli mielestäni pitäisi laajentaa Helsingin kaikkiin leikkipuistoihin. Helsinki-

16.11.2016

---

läinen leikkipuistotoiminta on maksutonta. Helsinkiläislapsilla on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen, ja toivon, että lähitulevaisuudessa helsinkiläisperheillä on lapsilleen maksuton varhaiskasvatus.

Koulujen, päiväkotien ja leikkipuistojen sisäilmaongelmiin ja kosteusvaurioihin on kiinnitettävä erityistä huomiota, ja korjausinvestointeihin on varattava riittävät resurssit. Väistöiloihin muuttaminen korjausten ajaksi on sekä työntekijöille että lapsille rankka kokemus, ja huonokuntoisen leikkipuiston sulkeminen vaikuttaa negatiivisesti koko alueen lapsiin, koululaisiin sekä koulujen iltapäiväryhmien toimintaan sekä myös alueen lasten vapaa-ajan viettoon.

Vanhusten kotihoidosta olen puhunut täällä valtuustossa vuosien ajan. Välillä tuntuu, että kuuroille korville. Ymmärrän kyllä, että kyse on määrärahoista, mutta kaikkia kohdennettuja leikkauksia säästösyistä en ymmärrä. Esimerkiksi sosiaalihuoltolain mukainen kuljetustuen määrä on puolitettu 8:sta 4:ään, mikä monen vähävaraisen vanhuksen kohdalla tarkoittaa sitä, että hän pääsee kodin ulkopuolelle käymään 2 kertaa kuukaudessa.

Kiitos.

Valtuutettu Mithiku

Hyvä puheenjohtaja ja arvon kanssavaltuutetut.

Ajattelin käyttää puheenvuoroni siihen, että annan muutaman sijoitusvinkin. Sehän perustoimintaa vasemmistolaisilta valtuutetuilta. Helsingin suurin pääoma on ihmiset, me helsinkiläiset, ja paras investointi, jonka me voimme tehdä, on investointi helsinkiläisten hyvinvointiin. Kuitenkin vuodesta toiseen tilanne on se, että Helsinki ei panosta riittävästi koulutukseen, terveydenhuoltoon eikä etenkin sosiaalipuoleen. Budjettineuvotteluissa saatiin onneksi neuvoteltua lisää rahaa varhaiskasvatukseen ja koulutukseen. Vasemmisto esitti budjettineuvotteluissa voimakasta panostusta myös sosiaali- ja terveystalouteen. Valitettavasti kaupunginhallitusryhmien neuvottelema sopu ei kuitenkaan takaa riittäviä resursseja sosiaalipuolelle.

Otan yhden esimerkin. Ikävä kyllä näitä olisi paljon muitakin. Talousarviossa kerrotaan, että yksi Helsingin ongelmista on se, että sosiaalityöntekijöiden sijaisten rekrytointi on vaikeutunut. Todellisuudessaan kyse ei ole pelkästään sijaisista, vaan olemme jo tilanteessa, jossa Itä-Helsingissä on vaikea saada sosiaalityöntekijöitä edes vakituisiin työsuhteisiin. Ratkaisuksi talousarviossa tarjotaan vetovoimaisuutta edis-

16.11.2016

---

täviä toimenpiteitä. Ikävä kyllä tarjotut keinot eivät riitä ongelmanratkaisuun. Ongelma on resurssien puute. Työntekijät ovat kuormittuneita ja kiireisiä, ja heillä on liikaa töitä. Työvälineet eivät ole kunnossa, ja palkka ei ole suhteessa koulutustasoon ja työn vastuullisuuteen. Tietenkään tässä asiassa ei ole kyse vain tai edes ensisijaisesti työntekijöiden hyvinvoinnista, vaan sen seuraukset näkyvät kaupunkilaisten hyvinvoinnissa.

Terveystieteiden puolella täälläkin on kauhisteltu 4 viikon jonotusaikaa kiireettömään hoitoon. Sosiaalityössä ei edes tunneta kiireetöntä avuntarvetta, ja siitä huolimatta avun odottamisessa voi mennä huomattavasti kauemmin. Lastensuojelun osalta kamalimmat seuraukset resurssien puutteesta olemme viime vuosina lukeneet iltapäivälehtien lööpeistä.

Talousarviossa on hienoja sanallisia tavoitteita. Yksi tällainen tavoite on lastensuojelun asiakkaiden vähentyminen. Kuitenkin on ymmärrettävä, että ilman lisäresursointia uhkaa käydä, kuten on jo käynyt esimerkiksi vanhusten hoidon kanssa, että hieno tavoite vanhusten asumisesta mahdollisimman pitkään omassa kodissa on kääntynyt muotoon vanhusten heitteillejätö. Onneksi tähän ollaan nyt puuttumassa.

Onkin ymmärrettävä, että sijoittaminen on pitkän tähtäimen toimintaa. Samalla kun satsaamme ennalta ehkäiseviin palveluihin, meidän tulee turvata riittävät resurssit myös korjaaviin palveluihin. Vasta kun sijoitus ennalta ehkäiseviin palveluihin alkaa tuottaa tulosta – ja voin luvata, että niin käy – voimme vähentää korjaavia palveluita. Sijoittaminen ihmisiin kannattaa. Se on pitkällä tähtäimellä taloudellisesti kannattavaa, ja ennen kaikkea se on kannattavaa kaikkien helsinkiläisten hyvinvoinnin kannalta.

Kiitos.

Valtuutettu Raatikainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan pari kommenttia. Alkuun kannatan Mari Rantasen ponsia ja myös Yrjö Hakasen Mellarin asukastaloa koskevaa pontta, jota on tosin kannatettu jo aikaisemmin, paitsi Rantasta vissiin kukaan ei ehtinyt kannattaa.

Pari huomiota budjetista. Talousarvioneuvottelut menivät hyvin. Ensimmäistä kertaa itse osallistuin niihin, ja mielestäni talousarvio on ihan

16.11.2016

---

järkevä. Pari hajakomenttia. Valtuutettu Pakarinen taisi mainita, että 400 000 menee urheiluseuroihin. Muistaakseni siinä oli kyllä näin, että osa siitä pitäisi mennä ulkosaarten laitureiden tai muihin kunnostuksiin. Tietysti henkilökohtaisesti stadilaisena ja turvallisuusalan jonkinlaisena ihmisenä hieno homma, että saatiin pelastuslaitokselle 600 000, jotka menevät Haagan kohonneiden vuokratulujen kustannusten kattamiseen.

Kiitoksia.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun valmistelemme oikeastaan tämän valtuustokauden viimeistä varsinaista talousarviota, on varmaan syytä jonkinlainen katsaus luoda kaikista suurimman hallintokunnan sosiaali- ja terveystoimen nelivuotiseen kauteen ja miten varustaudutaan tulevaan sote-uudistukseen. Jos katsom tätä toiminta- ja talousarviota, jota nyt suunnitellaan ensi vuodeksi, ja vertaan siihen, mikä oli lähtötilanne vuonna 2013, kun tämän valtuustokauden alussa yhdistetty sosiaali- ja terveyslautakunta aloitti, kokonaisuudessaan voidaan katsoa, että budjetti näinä vuosina on ollut suurin piirtein samanlainen. Kun meidän käyttötaloutemme on ollut noin 4,7 miljardia euroa, tällä hetkellä sote-budjetti ensi vuonna on vähän yli 2 miljardia, koska toimeentulotuki ja tietyt HUSin ja kaupungin väliset toimintojen siirrot aiheuttavat sitä, että osa budjetista on siirtynyt toisiin momentteihin.

Sillä rahalla, jota alun alkaen on silloin 2013 budjettiin laitettu, tämä nelivuotiskausi on eletty samoilla taloudellisilla panostuksilla. Virastossa on tehty todella paljon uudistuksia ja paljon sellaista kehitystä, johon Minerva Krohn totesi, onko varustauduttu siihen, että tulee toisaalta maakuntauudistus ja toisaalta varustaudutaan tähän kasvavaan, ikääntyvään Helsinkiin. Voin sanoa, että on monella eri tavalla tehty sitä.

Lautakunta ensimmäisenä vuotenaan käynnisti erittäin suuren, mittavan kehittämisprojektin, jolla kaikki palvelumallit uudistetaan. Koko verkko uudistetaan. Meillä on tällä hetkellä vuoden 2018 alussa tulossa jokaisella terveysasemalla tai sote-asemalla otetaan uudenlainen palvelumalli käyttöön. Ensi vuonna perustetaan ensimmäinen perhekeskus. Monipuolisia palvelukeskuksia tullaan lisäämään 2 kappaletta, jolloin niitä on kaiken kaikkiaan 14 ja niin edelleen. HUSin ja kaupungin väliset siirrot on tehty. On myös uudistettu päivystystoimintaa. Yhteispäivystystä HUSin kanssa ruvetaan valmistelemaan ensi vuonna, ja täl-

16.11.2016

---

lä hetkellä on psykiatrinen päivystys asetuksen mukainen ja sillä tavalla siirretty Malmin sairaalaan ja Laakson sairaalassa on sairaalapäivystys.

Tämä kaikki on edellyttänyt erittäin paljon työtä ja myös työntekijöiden venymistä samanaikaisesti, kun jokaisena vuotena on tullut noin 8–10 000 uutta ihmistä. Väestö on myös ikääntynyt, ja kaiken aikaa palveluita on kuitenkin kyetty antamaan. Jos jollakin sektorilla on tuottavuus noussut, se on kyllä sosiaali- ja terveystaloudella. Jos katsoo näitä joitakin tunnuslukuja, tällä hetkellä tunnuslukuja on, että kaupungissa annetaan noin 3 miljoonaa kotihoitokäyntiä, yli puoli miljoonaa, toista miljoonaa ympärivuorokautista palveluasumista ja lääkäreiden vastaanottoimintoja melkein miljoona. Kyllä joskus pitää todeta myös, että kaupunkilaisten rahat käytetään palveluihin. Totta kai palveluiden tarve sosiaali- ja terveystaloudella on suunnaton. Aina on olemassa riittämättömyyden tunnetta. Mutta kun olemme tehneet myös palveluun tyytyväisyystutkimuksia, joista lautakuntaan raportoidaan, erittäin paljon kaupunkilaiset antavat myös positiivista palautetta ja ollaan ihan selkeästi tyytyväisiä myös palveluihin. Toivon, että myös sellainen viesti lieviää, että verot käytetään oikein ja että työntekijät ovat sitoutuneet omaan työhönsä ja haluavat sitä kehittää. Tämä, johon Minerva Krohn viittasi, kuinka paljon meillä on kurottavaa maakuntauudistukseen mentäessä kustannuksissa, kuusikkokuntien vertailussa tietysti käytetään ja kustannustasoa on yritetty tuoda alaspäin, mutta ne ovat kyllä monta kertaa lautakunnassa olleet erittäin tiukkojen äänestysten tuloksia. Ei ole mitenkään kauhean helppoa viedä näitä asioita myöskään eteenpäin.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin lisätä tähän puheenjohtajamme Maija Anttilan puheenvuoroon sen, että todellakin meidän potilaamme ovat tyytyväisiä. 95 % niistä, jotka painavat nappia, jossa on se naama, on tyytyväisiä painalluksia. Kyllä me annamme potilaiden mielestä hyvää hoitoa. Se maallikoiden uskomus, että 2 viikon odottaminen ei-kiireelliseen hoitoon on liikaa, on kyllä ihan väärä. 2 viikkoa saa olla ihan hyvin odottamassa potilas, kun hän tarvitsee ei-kiireellistä hoitoa. Tärkeintä on se, että päivystykset toimivat ja potilaat pääsevät kiireellisissä tapauksissa mahdollisesti iltavastaanotoille.

16.11.2016

Valtuutettu Laaninen

Arvoisa puheenjohtaja.

Meitä oli viime lauantaina joukko valtuutettuja ja muita puolueitten vaikuttajia Mellunmäessä osallistumassa paikalliseen asukastapahtumaan, ja siellä sovittiin, että Mellarin asia nostetaan vahvasti esille tässä talousarvion käsittelyssä. Siksi omasta puolestanikin ja keskustan, kuten keskustan ryhmäpuheenvuorossakin todettiin, sen johdosta kannattaisin valtuutettu Hakasen pontta Mellarin toiminnan turvaamisesta.

Me täällä kun erilaisia strategioita teemme, me otsat rypyssä mietimme täällä valtuustossakin aina, miten vahvistetaan asukkaiden osallistumista ja luodaan uusia vaikutusmahdollisuuksia. Sitä taustaa vasten nyt olisi ensiarvoisen tärkeää ensin pitää huolta olemassa olevan hyvän toiminnan turvaamisesta. Siksi tämä Mellarin asia. Olen iloinen, että sitä on vahvasti monissa puheenvuoroissa täällä jo kannatettu, mutta varmuuden vuoksi vielä yksi kannatuspuheenvuoro täältäkin.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos kannatuksesta tälle Mellarin asukastila-asialle. Se on todella tärkeä senkin takia, että valtuusto on itse asiassa, jos oikein muistan, kahdeksan kertaa jo evästännyt, että Mellarille piti tai pitää turvata tilat, kun se rakennus, jossa se nyt toimii, on kaupungin omien päätösten myötä saanut purkutuomion ja siihen tilalle rakennetaan uutta asunto- ja liiketilaa.

Toinen asia, johon haluaisin tässä kiinnittää huomiota, on se, että asumisen kallis hinta on eräs asia, joka oikeastaan vuosittain loistaa pois saolollaan Helsingin kaupungin budjetista. Se on jonkinlainen sokea piste. Nyt kaupungin vuokra-asuntojen tuottamista, rakennuttamista hiivenen lisätään, mutta se ei alkuunkaan korjaa sitä tosiasiaa, että asuntorakentaminen painottuu Helsingissä kovan rahan asuntoihin tai suorastaan kohtuuttoman kalliisiin asuntoihin. Tällä toimenpiteellä, joka nyt budjetissa on, ei myöskään puututa alan keskittymiseen liittyvään hintojen nousuun. Me tarvitsemme myös muita toimenpiteitä, joista eräs on kaupungin oman rakennusliikkeen perustaminen. Toinen on se, että valtuusto ottaisi uudelleen pohdintaan tonttivuokrien määräytymispe-

16.11.2016

---

rusteet ensi vuonna ja parina seuraavana on tulossa erittäin paljon tonttivuokrien korotuksia.

Valtuutettu Kantola

Kiitos.

Huomasin, että tuolla talousarviossa löytyy yksi tällainen verotusmuoto, josta on perussuomalaisten ryhmä Mari Rantasen aloitteesta tehnyt tällaisen yhteisaloitteen – oliko muitakin mukana – tämän veron poistamiseksi. Kyse on koiraverosta. Talousarviossa tämän tuotto on arvioitu 0,4 miljoonaksi euroksi, mutta kuluistahan ei ole mitään tietoa. Tämä 0,4 miljoonaa euroa, 400 000 euroa ei ole koko totuus, vaan pitäisi tietää kulut. Ainakin mitä kaupungilta on saatu tietoon, ne on arvioitu jopa tuottoja suuremmiksi täällä Helsingissä.

Koiraverohan kohdistuu eri tavoin eri koiriin. Kaikki koirat eivät ole koiraverovelvollisia tai niistä ei tarvitse maksaa koiraveroa, ja toisaalta koiraveron valvominen on varsin hankalaa. Ei pystytä kattavasti varmistamaan siitä, että kaikki verovelvolliset todella maksavat tämän veron. Jos miettii tuottoa/kuluja/kustannuksia, joita tästä syntyy, tämä ei ehkä ihan kaikkein tarkoituksenmukaisin vero ole. Sen takia minulla on järjestelmässä seuraavanlainen ponsiesitys, joka kuuluu seuraavasti:

Hyväksyessään budjetin kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet luopua tuottamattomasta ja valvomattomasta koiraverosta.

Valtuutettu Nyholm

Kiitos, puheenjohtaja.

Aiempaan puheenvuoroon. Ainakin se ensimmäinen ponsi on sellainen, että sitä ei varmaan voi hyväksyä ponneksi. Mutta ymmärrän, että valtuutettu Kantolalla on toinen ponsi, ja se on jotenkin muokkaus siihen ensimmäiseen, joka voi ehkä olla hyväksytyt pontena.

Se mitä minun piti sanoa, oli että kannatan valtuutettu Hakasen ponsia. Myös molempia Mellarin identtisiä ponsia. Kannatan myös Hurun ja Rantasen ponsia.

Kiitos.

16.11.2016

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

En ensin ajatellut lainkaan nyt tänään enempää puhua, mutta täällä on ylistetty sitä, että budjettisopu saavutettiin hyvin laajalla pohjalla. Liittyisin siihen kueroon, joka on samaa mieltä. Se on minusta selkeä arvo poliittisessa kulttuurissamme, että asioista voidaan sopia. Vaikeistakin asioista pitää voida sopia, ja sitä kautta saadaan tietysti syntymään sopimusyhteiskunta, joka on varmasti parempi kuin kinasteleva ja räyhäävä. Tästähän on tietysti maailmalta runsaasti esimerkkejä, enkä halua niitä luetella.

Samalla reflektoin vähän aikaisempien päätöstemme ympärillä, joka liittyy aina budjettiin. Meillä oli täällä yleiskaava, ja sen yhteydessä puhuttiin kenties parinsadan tuhannen asukkaan kasvusta tässä kaupungissa ja miten heille kaikille järjestyy asunnot. Harva – jos kukaan – kiinnitti huomiota siihen, että se homma meneekin toisin päin. Väestö voi lisääntyä vain jos asunnot ovat olemassa ensin. Ei ole mahdollista muutoin kasvattaa tätä. Siinä yhteydessä tuli mietittyä sitä, että kun kuitenkin Helsingin seutu koetaan yhtenä laajana talousalueena, onko juuri Helsingin kaupungin rajojen sisälle ohjattava näin merkittävä kasvu. Sanottiin, että ei tämä ole budjettiasia, mutta, hyvät kuulijat, en ole ainoa, joka puhuu muusta kuin budjetista tänä iltana. Sen me varmasti kaikki tiedämme.

Budjettisopu on hieno ja mukava asia, ja minua ilahduttavat pienetkin asiat. Ihminen vanhemmiten ilahtuu niin vähästä. Yksi niistä oli se, että meillä saatiin liikuntapuolelle pieni lisämääräraha, jonka avulla voidaan tukea lasten, nuorten ja vähävaraisten perheiden liikuntaolosuhteita ja mahdollisuuksia. Tämä jos mikään on positiivista kehitystä, ja tällä tavalla saadaan lapset mukaan ja ehkä pois niistä aikaisemmin tänään moitituista tablettien äärestä. Nyt tabletti tarkoitti tällä kertaa muuta kuin purkista saatavaa asiaa – jos siitäkkin.

Isossa kuvassa minun kannattajani tai ne, jotka väittävät äänestäneensä minua, ovat olleet tämänkin vaalikauden sangen tyytyväisiä. Ymmärrän heitä hyvin, koska heidän ehdokkaansa on tietysti esiintynyt täällä mallikkaasti ja suoriutunut tehtävistään aivan sen mukaan, mitä he ovat edellyttäneet. Mutta siellä onkin joukossa hyvin paljon sellaista väkeä, joka on opetellut pienestä pitäen pitämään itsestään ja omista asioistaan huolta eikä ole laskenut yhteiskunnan varaan kaikkia saamia ja palveluksia. Sekin on hyvä juttu. Mitä enemmän meillä on niitä, jotka pärjäävät itsekseen, sen helpompi meidän on auttaa niitä, jotka eivät pärjää.

16.11.2016

Näihin kuviin. Näihin tunnelmiin.

Valtuutettu Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja.

Budjetista voisi tietenkin pitää vaikka kuinka kauniita ja runollisia, pitkiäkin puheita, kuten äsken myös kuulumme, mutta haluaisin nostaa muutamat asiat sieltä esille. Oli ensinnäkin mielestäni erinomaista, että taas kerran opetuksen resurssit nostettiin vastaamaan uutta oppilasmäärää, joka nyt niin sanotusti yllättäen on tullut varhaiskasvatuksesta koululajien puolelle. Kaikkihan tietävät, että näin olisi pitänyt jo varautua, mutta hyvä, että tämä hoidettiin viimeistään budjettineuvotteluissa. Samoin pidän todella tärkeänä, että vanhusten kotihoitoon saatiin lisäresurssia. Kotona asumisen tukeminen on asia, joka tulee jäämään meille kaupungille jollain tavalla joka tapauksessa, kävi sote-uudistukselle miten tahansa. Ainakin sellainen ennalta ehkäisevä.

Haluaisin nostaa vielä muutaman asia, jotka eivät tänä iltana ehkä ole saaneet riittävästi huomiota. Leikkipuistoillemme osoitettiin 2 miljoonan määräraha, ja se on itse asiassa erittäin suuri määräraha, koska leikkipuistokorjaukseen ei ole tällä valtuustokaudella laitettu yhtään erillistä määrärahaa ja ne ovat päässeet erittäin huonoon kuntoon. Käytännössä emme ole pystyneet lainkaan korjaamaan niitä vaan korjanneet niitä, jotka ovat palaneet eli täysin tuhoutuneet. Sellaisesti peruskorjauksesta erityisesti 60-luvulla rakennetuille ei ole pystytty huolehtimaan. Tämä on mielestäni hieno asia, ja toivon, että seuraavallakin valtuustokaudella, kun esimerkiksi käydään korjausvelkaa läpi, joka nyt myös budjettineuvotteluissa sovittiin, että ensi keväänä selvitetään, huomioidaan, että leikkipuistot ovat sellainen, joka jää isoissa hankkeissa, koulu- ja päiväkotikorjauksissa usein huomiotta.

Samanlainen on tietenkin liikuntapaikkojen kunnossapito, jossa meillä on järkyttävä korjausvelan ongelma. Otan viimeisen esimerkin ihan lähiviikoilta, kun olen käynyt Paloheinänmäessä viemässä sinne innokkaita pulkkailijoita. Siellähän ei ole ollut valaistusta pitkään aikaan, ja olen tehnyt siitä aloitteen, jonka voi vielä sähköisessä järjestelmässä käydä allekirjoittamassa. Siellä lapset pulkkailevat täysin pimeässä, koska meillä ei ole varaa ilmeisesti pitää valoja. Toivon, että tällaiseen ennalta ehkäisevään liikuntaan, jota lapset tekevät ei tablettien ääressä, tällä kaupungilla olisi varaa.

16.11.2016

Valtuutettu Enroth

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnä kannatan valtuutettu Sanna Vesikansan aloitetta tästä Paloheinän kentän tai pulkkamäen valaisemisesta. Tuntuu aika isolta työkäältä tehdä valtuustoaloite sen vuoksi, että pimeänä vuodenaikana näkee laskea koulutöitten jälkeen lasten kanssa pulkkaa. Siitä syystä, jotta tähän asiaan suhtaudutaan vakavasti sitten kun se äänestys tulee, kerron vähän tästä taustaa.

Yli 10 vuotta sitten asukkaat pyysivät minua ja Arto Bryggarea Paloheinän kuulemistilaisuuteen, jossa liikuntavirasto oli järjestämässä Paloheinänmäkeen uutta jakoa. Paloheinänmäki on tuollainen, itse asiassa siinä on iso rinne, joka sopii loistavasti pulkkahommiin, ja se on kolmiomuotoinen rinne, että hypotenuusa on alhaalla ja kateetit tähtäävät huipulle. Oli tarkoitus, että otetaan kaksi kolmasosaa tästä mäestä snoukkareille. Snoukkareita on pieni harrastajaryhmä, joita on parisataa henkeä. Tarkoitus oli, että tämä Paloheinänmäki olisi aidattu kaupungin kustannukseen. Sinne olisi tullut nakinmyyjä ja lipunmyyjän kioskit kaupungin kustannuksella. Sitten sinne olisi tullut mattohissi kaupungin kustannuksella. Sitten kaupunki olisi lumettanut sen ja hoitanut valaistuksen kaupungin kustannuksella. Kun asiasta riittävästi käytiin keskustelua, lopulta liikuntavirasto luopui ja rakensi tällaisen homman Kivikkoon. Vielä se, että tulot näistä lipunmyynneistä, makkaranmyynneistä ja mainoksista olisivat menneet tälle yksityiselle yrittäjälle, jonka piti sitä asiaa hoitaa. Tämä tuntui muutenkin pahalta, mutta erityisesti siitä syystä pahalta, koska siellä oli kymmeniä tuhansia pieniä lapsia vanhempineen koko talven laskemassa kaupungin parasta pulkkamäkeä. Kun tämä operaatio muuttui niin, että toiminta, tämä uusi kehityssysteemi siirrettiin Kivikkoon, tulos olikin, että viikon kuluttua sammuiivat valot. Niitä pyydettiin palauttamaan. Ei suostuttu. Tämä on tähän asti ollut pimeä siitä johtuen. Siellä ei ole teknisiä vikoja, vaan se oli seurasta siitä, että kun emme saaneet tätä, mihin halusimme, lope-tamme kaiken tukemisen sieltä. Me koimme sen niin että se oli kosto.

On kummallista, että meillä voi olla asukkaitten ja virkamiesten, virastojen välillä tällainen kostosysteemi. Sitten kun tämä asia tulee esille, korjataan tämä peruslähtökohta oikeaksi, koska eihän se nyt näin saa olla.

Kiitos.

16.11.2016

Valtuutettu Abdulla

Kiitos, puheenjohtaja.

Viimeisenä muttei vähäisimpänä. Minua eniten huolestuttaa tässä asia, josta ei ole hirveästi puhuttu. Se on homekoulut ja sisäilmaongelmat monessa koulussa ja päiväkodissa. Äskenkin edellinen puheenvuoro, Sanna käytti, että leikkipuistojakin... Näissä rakennuksissa, jotka on rakennettu 60- ja 70-luvulla, sisäilmaongelmat ovat suuri ongelma tässä kaupungissa. Minä ymmärrän, että sisäilmaongelmista ei kaupunki yksin selviä vaan valtion puoleltakin tarvitaan suurta panosta ja apua. Mutta ihan oikeasti meidän täytyy myös jossain aloittaa, koska lähiökoulut, kuten Pihlajisto, Pukinmäki, Kurkkumäki ja Kontula, ovat sellaista koulualuetta, joissa todella sisäilmaongelmista tällä hetkellä kärsitään ja lasten terveys menee ja astmaatikkojen tilastot ovat koko ajan nousussa. Toivon todella, että tässä panostetaan, tunnustetaan sisäilmaongelmat ja myös lähdetään korjaamaan pikkuhiljaa, koska kysymyksessä ovat meidän lapsemme ihan oikeasti – oppilaat ja myös henkilökunta, joka on siellä päivittäin.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Bogomoloff piti perinteiseen tapaansa oikein virkistävän puheen, ja tuli ihan mieleen oma terveydenhoitajatutkinnon opettaja. Hän aina sanoi, että herra hulluista huolehtii ja muut huolehtikoon itse. Mutta sitä ei ehkä voi ottaa kantavaksi ohjeeksi Helsingin kaupungissa.

Sitten listalle. Kannatan ponsia Mari Rantanen, 2 kappaletta, sekä Helena Kantolan pontta, jossa halutaan selvittää mahdollisuutta luopua koiraverosta. Toden totta meillähän on palveluskoirat, jotka oikeastaan tekevät aika useasti myös yhteiskunnallista hyödyllistä työtä. Osahan niistäkin on vapautettu koiraverosta.

Mutta sitten näihin omiin aloitteisiini. Soisi kyllä Helsingin kaupungin satsaavan erittäin paljon omaishoitajiin, jos toivotaan, että heidän määränsä lisääntyisi kaupungissa. Omaishoitajuus on maailman parasta hoitoa. Tuetaan sitä.

Toinen aloitteeni, joka täältä löytyy, on katujen oikeellisuus. Kieltämättä jos menet vaikka Kontulaan ja siellä pitäisi hälyttää apua, että henkilö

16.11.2016

---

on saanut sydänkohtauksen, eikä löydy Kontulan keskustastakaan kunnolla näitä katuosoitteita. Eipä kai siinä soittaa tarvitse. Kaupunki voisi huolehtia näistä ihan itse, jos ei talousarvioon saa siihen rahaa.

Valtuutettu Lovén

Kiitoksia.

Budjetista ajattelin ensin, että puhuisi, mutta pakko on ottaa se tosiasia. Haluaisin onnitella kaupunginhallitusta, joka valmisteli tämän esityksen meille, että he olivat niin viisaita, että he huomioivat kaupungin työntekijöiden suuren panostuksen kilpailukykysojimuksen kautta. He ovat tinkineet omista eduistaan ja palkoistaan ja tätä kautta säästävät veronmaksajien rahoja. Ohjataan ne takaisin veronmaksajille, kun lisättiin budjettiin rahaa. Kiitos siitä.

Se tietenkin on ikävää, että tällaisessa rikkaassa kaupungissa, jossa pohditaan, voimmeko ruveta investoimaan esimerkiksi Etelärantaan erääseen mustaan pytinkiin, meillä yhtä aikaa tinkaillaan palkansaajien – varsinkin kun tiedetään, että Helsingin kaupungin työntekijöistä suurin osa ei ole millään kovin suurilla palkoilla eikä elä hirveän leveästi täällä Helsingissä. Se jääköön tuleville vuosille pohdittavaksi.

Sen lisäksi haluan tässä kantaa korteni kekoon ja kannattaa paria pontta. Kantolan Helenan koiraveroponsi on hyvä, ja Hakasen Yrjön Mellariponsi. Siitä ei voi todeta kuin sen ihmeellisen seikan, että kun aikoinaan kaupunkisuunnittelulautakunnassa hyväksyttiin muutoskaavoja tuolle alueelle, silloin jo siihen lisättiin siellä ensimmäisen kerran kaupungin päätöksentekoaikana, että Mellarille täytyisi löytää uusia tiloja. Täällä valtuustosalissa valtuusto päätti niin. Ihmettelen kovasti, kuka ihme meillä näitä asioita pyörittelee tässä kaupungissa niin että valtuustosalissa valtuuston enemmistön tekemää päätöstä ei kunnioiteta. Se purkupäätös sille tilalle on tehty, mutta korvaavaa tilaa ei ole.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Bogomoloff tässä jakoi ihmiset kahtia, puhui ikään kuin meillä olisi toisia ihmisiä, jotka pärjäävät omillaan, ja toisia ihmisiä, jotka eivät pysty huolehtimaan itsestään ja tarvitsevat palveluita. Tämä on täysin kuvitteellinen jako. Meillä ei ole kahta tällaista ryhmää ihmisiä, vaan useimmat ihmiset jossakin elämänvaiheessa pystyvät hyvin huo-

16.11.2016

---

lehtimaan itsestään ja pystyvät ehkä huolehtimaan toisistakin, kun sitten taas jossain toisessa elämänvaiheessa tarvitsee ihmisten apua, tukea ja huolenpitoa. Jokainen meistä on lapsuudessaan tarvinnut toisten apua. Suuren osa meistä tulee vanhuudessaan tarvitsemaan toisten apua. Sellaista ihmistä, joka olisi koko elämänsä alusta loppuun asti vain huolehtinut itsestään, en kyllä ole koskaan tavannut.

Tästä syystä kaupungin palveluja ei ole tarkoitettu sellaisille ihmisille, jotka eivät pysty huolehtimaan itsestään, vaan kaupungin palvelut on tarkoitettu kaikille meille niissä elämänvaiheissa ja niissä tilanteissa, kun me tarvitsemme toisten ihmisten apua ja tukea.

Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Vuorjoki on vallan oikeassa. Niistäkin, jotka Bogomoloffiakin ovat päättäneet äänestään, on varmasti esimerkiksi kaupungin koulu- palveluita käyttäneet monet nuoruudessaan.

Valtuutettu Sevander (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Bogomoloffin kaverit myöskään tuskin asvaltoivat katuja edessään tai lumiauraavat niitä. Epäilen vahvasti.

Valtuutettu Bogomoloff (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Miten oikeassa te kaikki olettekaan. Se on juuri näin. Mutta nyt on kyse tällaisesta läpileikkauksesta, että juuri nyt ja juuri tässä.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Otan myös kantaa tuohon Mellarin kohtaloon. Tuodaan järkevyyttä siihen, että siellä toiminta jatkuu. Vaikka se vanha ostari räjäytetään jonkun palatsin tieltä siitä veke, aika vähän siellä on palveluosastoa tällä hetkellä. Siellä on myös kuitenkin puuhattu monitoimitaloa jo monta vuotta, ja ikävä kyllä sitä ei ole saatu investointilistalle, mikä myös pitäi-

16.11.2016

---

si kirjaston sisällään. Siellä kuitenkin budjaa alueella kohta 11 000 ihmistä ja Mellunkylän alueella varmaan 88 000 ihmistä. Vaikka onkin Kondekaa ja muuta, missä on kirjasto, kyllä sen kokoiseen mestaan taas mahtuu kaikkennäköistä muutakin kuin yksi kirjasto tai yksi terveyskeskus. Toivon tähän ymmärrystä kyllä ja tahtotilaa. Suosittelen käymään siellä vielä kun kerkeätte.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Tiina Teppo
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Veronika Honkasalo
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Risto Rautava
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot